Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Pontificale ecclesiae beatae Mariae Trajectensis

https://hdl.handle.net/1874/214521

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 10

Codd. MSS. Latini
n°. 35.

Cod. N. 10.

Liber pontificalis dat de Bisschop gebruikte, wanneer hij in de St. Marie-kerk dienst deed. De tekst bevat merkwaardige afwijkingen van het Pontificale Romanum. De miniaturen zijn van de besten, die ons land geleverd heeft.

W. Moll.

Zie beschrijving van dit HS. in Taurel's Christel. kunst in Holland en Vlaanderen, Amst. 1873, Aflev. VI, met afbeeldingen.

400 *(Eccl. 10.) Membr. fol. 134 ff. 2 col. cum figuris pictis et deaur. Saec. XV.*

Pontificale Ecclesiae B. Mariae Trajectensis.

Fol. 1a. Ordo quando pontifex preparat se ad missam. Fol. 134a (manu poster.) finis Pontificalis ecclesiae beatae Mariae traiectensis.

Cf. Moll, Kerkg. II, 1. p. 257; II, 3. p. 205 etc.; Taurel, de Christel. kunst in Holland en Vlaanderen, afl. VI (Amst. 1873).

Dit Boek wordt in het kasse naast het hek aan de regte side als men ingaat
en wort staet het eerste van de tweede plank

Bn III

Utrecht amsterdam Rotterdam
Miedelburg Delant Coppen Hagen

Pontificale ecclesię beate Marię traiecten.

niet

niet

Ordo qn̄ pontifex p̄paret se ad missam ⁝

Deus in adiutoriū meū
intende. Dn̄e ad adiu
uandū me festina Gl'a
pr̄i Sicut erat ymnus
Veni creator an̄ Veni sc̄e
spiritus. psalmus.
Quam dilecta taber
nacla tua dn̄e uirtutū.
Concupiscit et deficit aīa
mea in atria dn̄i Cor
meū et caro mea. exul
tauerūt in deū uiuū
Etenī passer īuenit si
bi domū. et turtur nidū
ubi reponat pullos su
os Altaria tua dn̄e u

tutū. rex meus et deus
meus Beati qui habi
tant in domo tua dn̄e.
in secula sc̄lor laudabūt
te Beatus uir cuius ē
auxiliū abs te. ascensi
ones in corde suo dispo
suit in ualle lacrimar
in loco quē posuit Et
enī benedictōes dabit
legislator. ibūt de uir
tute in uirtutē: uidebi
tur deus deorū in syon
Dn̄e deus uirtutū ex
audi orōem meā. auri
b; percipe deus iacob Pro
tector nr̄ aspice deus. et
respice in faciem xp̄i tui
Quia melior est dies
una in atriis tuis: sup
milia Elegi abiectus
esse in domo dei mei.
magis q̄ habitare in
tabernaculis peccator
Quia miam et ueri
tatē diligit deus. grām

ACADEMIA RHENO TRAIECTINA

et gl'am dabit dn̄s No̅
priuabis bonis eos qui
ambulāt in inocētia
dn̄e uirtutū. beatus
homo qui sperat in te
Benedixisti dn̄e ps.
terrā tuam. auer
tisti captiuitatē iacob
Remisisti iniquitatē
plebis tue. operuisti o̅
nia pc̄a eoꝝ Mitigas
ti oēm iram tuam. a
uertisti ab ira indigna
cōis tue Conuerte nos
deus salutaris nr̄. et a
uerte iram tuā a nob
Nūquid ineternū iras
ceris nobis. aut exten
des iram tuam a gene
racōe in gn̄acōem De
us tu cōuersus uiuifica
bis nos. et plebs tua
letabitur in te Osten
de nobis dn̄e miam tu
am. et salutare tuū da
nobis Audiam quid

loquat' in me dn̄s d's.
q'm loquet' pacē plebē
suam Et sup scōs suos.
et in eos qui cōuertūt'
ad cor Uerūptn̄ ꝓpe ti
mentes eū salutare ipsi
us. ut inhabitet gl'a in
terra nr̄a Misericordia
et ueritas obuiauerūt
sibi. iusticia et pax oscu
late sūt Ueritas de tra
orta est. et iusticia de ce
lo ꝓspexit Etenī dn̄s
dabit benignitatē. et t'
ra nr̄a dabit fructū suū
Iusticia an̄ eū ambu
labit. et ponet ī uia gres
sus suos. psalmus.
Inclina dn̄e aurem
tuam et exaudi me.
q'm inops et paup sū
ego Custodi aīam me
am q'm scūs sum. sal
uū fac seruū tuū deus
sperantem in te Misere
re mei dn̄e q'm ad te

clamaui tota die. letifi
ca aiam serui tui qm
ad te dne aiam meam
leuaui Qm tu dne
suauis et mitis. et mul
te misericordie omibus
inuocantib; te Auribus
pcipe dne oroem mea.
et intende uoci deprecatio
nis mee In die tribu
lacois mee clamaui ad
te. qr exaudisti me Non
est similis tui in diis do
mine. et no est secdu
opa tua Omis gentes
quascuq fecisti uenient
et adorabut cora te dne.
et glorificabut nomen
tuu Qm magnus es
tu et faciens mirabilia.
tu es deus solus Deduc
me dne in uia tua et i
grediar in ueritate tua.
letetur cor meu ut time
at nome tuu Confite
bor tibi dne deus meus
in toto corde meo. et glo
rificabo nomen tuu inet
nu Quia misdia tua
magna est sup me. et
eruisti aiam mea ex in
ferno iferiori Deus iniq
qui insurrexerut super
me. et synagoga pote
tiu quesierunt aiam
meam: et no pposuert
te in conspectu suo Et
tu dne deus miserator
et misericors. paciens
et multe misdie et ue
rax Respice in me et
miserere mei. da ipe
riu tuu puero tuo. et sal
uu fac filiu ancille tue
Fac mecu signu i bo
no ut uideant qui me
oderunt et confundant.
qm tu dne adiuuisti
me et consolatus es me.
Credidi pter ps.
qd locutus sum.
ego autem humiliatus

sum nimis Ego dixi
in excessu meo. omnis
homo mendax Quid
retribuā dño. pro oībꝫ
que retribuit michi Ca
licem salutaris accipi
am. et nomen dñi in
uocabo Vota mea do
mino reddam coram
omī ppli eius. preciosa
in conspću dñi mors
scōr eius O dñe quia
ego seruus tuus. ego
seruus tuus et filius a
ancille tue Disrupisti vi
cula mea tibi sacrifica
bo hostiam laudis. et
nomen dñi inuocabo
Vota mea dño reddā
in conspću omīs popli
eius. ī atrijs domus do
mini in medio tui ihe
rusalem psalmus.
Laudate dñm oēs
gentes. laudate
eū omēs ppli Qm cō
firmata est super nos
misēdia eius. et ueritas
dñi manet ineternū.
Iudica me dñe ps.
qm ego in inocen
ciā mea ingressus sū.
et in dño sperans nō
infirmabor. Proba
me dñe et tempta me.
ure renes meos et cor
meū Qm misēdia tua
ante oculos meos est.
et cōplacui in ueritate
tua Non sedi cū consi
lio uanitatis. et cū ini
qua gerentibꝫ nō introi
bo Odiui ecclesiā ma
lignanciū. et cū impijs
non sedebo Lauabo i
ter inocentes manꝰ me
as. et circūdabo altare
tuū dñe Ut audiam
uocem laudis. et enar
rem uniūsa mirabilia
tua Dñe dilexi decorē
domus tue. et locū ha

bitacōis glīe tue. Ne pdas cū impijs deus animā meā. et cū uiris sāguinū uitā meā. In quorum manibus iniquitates sunt. dextera eorū repleta est muneribus. Ego autē in innocētia mea ingressus sum. redime me et miserere mei. Pes meus stetit in directo. in ecclesijs benedicam te dn̄e. añ. Veni scē spūs reple tuorum corda fideliū et tui amoris in eis ignē accende qui diuersitatem linguarū cūctarū gentes in unitate fidei congregasti. alla. alla. Kyriel. xper. Kyriel. Pater nr̄. Et ne. Exurge dn̄e adiuua nos. Et redime nos propter nomē scm̄ tuū. Deus tu cōuersus uiuificabis nos. Et plebs tua letabitur in te. Dn̄e ne memineris iniquitatū nr̄arū antiquarū: cito anticipent nos mīe tue quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos ds̄ salutaris nr̄: et propter glām nōis tui dn̄e libera nos et propicius esto pctīs nr̄is propter nomē tuū. Ab occultis meis mūda me dn̄e. Et ab alienis parce seruo tuo. Dn̄e ds̄ uirtutū cōuerte nos. Et ostende faciem tuā et salui erimus. Dn̄e exaudi orōem meā. Et clamor meus ad te ueniat. Dn̄s uob. Oremus collēa. Deus cui proprium est miserere semper et parcere. suscipe deprecationem nr̄am et famulos tuos quos delictorum cathena cōstringit miseratio tue pietatis absoluat. P co. collēa. Deus cui omne cor patet et oīs uoluntas loquitur. et quē nullū latet secretū. pu

rifica p infusionem sci
spc cogitacões cordis
nri. ut te pfecte diligẽ
et digne laudare mere
amur. P dnm. *oratio*

Deus qui de indig
nis dignos facis.
de peccorib3 iustos. de in
mũdis mũdos. mũda
cor meũ et corpus me
ũ ab omĩ cõtagione et
sorde pcti. et fac me dig
nũ tuis altarib3 minis
trũ. ut in hoc altari ad
qd idignus accedo hos
tias acceptabiles atq3
placabiles offerã pie
tati tue p pccis et offen
sionib3 meis. et inũis
cotidianisq3 excessib3.
pro salute uiuorũ et re
quie defunctor. P xpm.

Quando exuis uestẽ

Exue me dñe uete
rem hoiem et indue
nouũ qui scdm deũ cre
atus est in iusticia et sci
tate ueritatis. P xpm.

Quando lauas manus

Largire sensibus
nris omps pater
ut sicut exterius abluunt
inquinamẽta manuũ.
ita a te mũdent interi
us pollucões mentiũ.
et crescant in nob aug
menta scarũ uirtutũ. P
xpm. *Induatur caligis*

Tocius *et dicat.*
honestatis auctor
omps deus ad deprimẽ
das antiqui hostis insi
dias p nre seruitutis
ministeriũ iube nos
scificari caligis istis. ut
in ingressu earũ resple
deat ewangelij ueritas.
et in mente fidei exercea
tur integritas. P xpm.

Ad sandalia.

Pĩa dñe ut calcien
tur pedes mei in ppara

cione evangelii pacis. P

Post hec surgat et sup
pōt initiale et dicat.

Pone dn̄e galeam
salutis in capite
meo. et humeros meos
sub umbra alarū tuarū
protege. et pectus meū vi
cijs omnib; erutū p̄cin
ge tibi ad sacrificandū
uiuenti in sc̄a sclor. P

Ad albam

Indue me
dn̄e lorica fortitudi
nis et uestimento cari
tatis circūda me. ut pos
sim resistere aduersarijs
meis. et nomē tuū lau
dare cōuenienter et dig
nū tibi seruiciū offerre
ualeam. P xp̄m.

Ad cingulū.

Precinge me
dn̄e cingulo fidei.
et uirtute castitatis lū
bos cordis mei et corporis.
et extingue in eis humo
res libidinis. ut in ipsis
maneat tenor totius cas
titatis. P xp̄m.

Ad manipulū.

Omnips sem
piterne deus da mi
chi manipulo hoc dig
ne uti. ut p quē fructus
designat̄ bonor opm.
eius ministerio ad con
sorciū ualeam peruenire
beator. P xp̄m.

Ad stolam.

Redde michi
dn̄e stolam imor
talitatis quā pdidi in
p̄uaricatiōe p̄mi paren
tis. ut dū cū hoc orna
mento accedo ad tuū sa
crū ministeriū cū eodem
letari merear ī ppetuū.
P xp̄m.

Ad dalmaticā.

Tribue sc̄e pater il
lū qui pro omnib;
crucem subijt me sic imi
tari. ut p ipsū utriusq;
testamenti mediatorē
doctrina sc̄i evangelij
pcepta scāy uirtutū p

cipiam effectū. P xp̄m
Fac me Ad subtile.
Queso dn̄e celestib9
desiderijs ita esse itentū
ut animi uirtutib; ad
eptis digne accedā ad
tuū misteriū. P xp̄m.
Confer Ad corote
Qua dn̄e queso cas
manus meas ab oī pol
lucōe ut tibi soli deo sa
crificiū laudis dignāter
possim offerre. P xp̄m
Anulo p Ad anulū.
Affecte dulcōis orna
me dn̄e ut te regem re
gū et lapidem angularē
tota mente et intencōe
ualeam diligē. P xp̄m
Fac me Ad casulā.
Queso dn̄e ita iust
icia indui. ut in scōrū
tuorū mear exultacōe
letari. quatenus emēda
tus ab omib; sordibus
pcōr. cōsorciū adipiscar

placenciū tibi sacerdotū
me q; mīa tua a uicijs
omib; eruat. quē reatu9
ppie cōsciencie grauat.
P xp̄m Ad baculum.
Da michi dn̄e ba
culū sacri regiminis
signū ut in becilles con
solidē titubātes cōfirmē
prauas corrigam rectos
dirigam in uiam salu
tis eterne habeamq; po
testatem erudiendi dig
nos et corrigendi idig
nos cooperante dn̄o nr̄o.
P xp̄m. Ad racionale.
Omnips et mīors ds
pontificalis glē et
decoris ineffabilis attri
butor. qui p moysen fa
mulū tuū secreti famili
aris affatu inter cetera
celestis documēta cultu
re iussiuī aaron sūmū
sacerdotem tuū cū in sca
scōr miro ornatu glōie

Coronet caput meū v̄tus tue potencie
corona glē atq; iusticie ut p tuam
miam sps tui grā mente mea irri
gante fide recta et bonoz operū ex
emplo ad laudē tui nōis valeam
pferre noua et uetera.
Item. Interius exteriusq; caput
meū totūq; corpus meū simul
mente meā tuus sp̄o emūdet
spūs. p xp̄m dnm nrm. Amen.

et decoris ingredit͛ ratio-
nale in pectore suo por-
tare in quo sit iusticie
sciencia et ueritas memo-
riale dñi ineternū corā
te ꝓpicius ut huiusmodi
rationale in quo tue ꝑ
passionis figura ĩpressa
et scōꝝ tuoꝝ reliquie im-
posite existūt pectori cor-
dis mei indigni tui pō-
tificis iusticie sciam im-
primat et ueritatē ut ĩ
omī mea operatione ius-
ticia splendeat et ueritas
elucescat et tua scā plebs
in mea cōuersatione ex-
emplū mee imitacōis
acquirat quiq; scī glosi
in quoꝝ honore reliq̃e
hic recondūtur pro me
īdigno famulo tuo q̃so
suppliciter intercedant ut
pectori cordis mei toci-
us iusticie et ueritatis
forma habūdet et post

bonā rationē dispensa-
cōis michi credite reddi-
tā eterne btitudinis p̄-
mia largiaris. Per xpm.
¶ Qualit͛ eps debeat se
habe͛ in officio misse.
primo cū iam ad altare
peruenit dicat. Introibo ad
altare dei. Ad deū qui letifi-
cat iuuentutē meam. ps.
Iudica me deus et dis-
cerne causam meā
de gente nō scā. ab hoīe
iniquo et doloso erue me
Quia tu deus es fortitu-
do mea. quare me repu-
listi et quare tristis ince-
do dū affligit me inimic͛
Emitte lucem tuam et
ueritatē tuam. ipsa me de-
duxerūt et adduxerūt ĩ
montē scm̄ tuū et in ta-
bnacula tua. Et introi-
bo ad altare dei. ad deū
qui letificat iuuentutē
meā. Confitebor tibi

in cythara deus deus meus
quare tristis es aia mea
et qre conturbas me. Spe
ra in deo qm adhuc con
fitebor illi. salutare uul
tus mei et deus meus. Gla
añ Introibo &c. deiñ dicat epc
Confitemini dño qm bonus.
Qm in sclm mia eius. epc
mitra deposita dicat Confi
teor deo celi et bte marie ui
gini et omibz scis q ego pec
cator peccaui contra legem
dei mei cogitacoe locucoe
ope et omissione. &c. Mi
nister Misereatur uri ops
deus. et dimittat uob oia
pcta ura. &c. Epc dicat A
men. Minister Confiteor.
et cetra Epc. Misereatur.
Epc. Indulgenciam et ab
solucoem et remissione
oim pccor nror &c. Mi
nistri. Amen Reponat
mitra epo. Adiutoriu nos
tru &c. Minister Qui fe

cit celu et terra Epc. Dne
exaudi oroem mea Mi
nister Et clamor meus ad te
ueniat. Epc. Dns uobis.
Minister Et cu spu tuo.
Epc. Oremus. Accedat ad
altare et dicat. collecta
Pra qs omps deus
ut reatus nri con
fessio. uenia obtineat
delictor. P xpm collecta
Aufer a nobis qs do
mine oes iniqui
tates nras. ut a sancta
scor puris mentibz in
troire mereamur. P xpm
Tc inclinet se et dicat.
Oramus te dne p i
tercessione scissime
dei genitricis marie. et
p merita oim scor quo
ru reliquie hic habent.
ut nobis miseris pcco
ribus indulgere digneris
omnia delicta nra. P xpm.
Dein accedat ad libru

mitrale. et osculet ewangelium officii. dicens

Pax xpi quam nobis per ewangelium tradidit suum. confirmet et conservet corda et corpora nostra in vitam eternam amen.

Deinde inchoetur missa et deposita mitra epc dicat Gloria in excelsis deo.

Quo dco reponatur mitra et conversus ad ppulum extensis manibus dicat Pax vobis. Oremus Iterum deponatur mitra et dum puerum fuerit ad per dnm Mitra reponatur. et si due collecte sub eodem per dnm. concludende fuerint. usque ad finem scde coll. mitra non reponatur. Et cum ad ewangelium in missa pervenitum fuerit. dyaconus flexis genibus benediccionem ab epo petat dicens. Iube dne benedicere.

Epus Dns sit in corde tuo et in labiis tuis ad pronunciandum evangelium ihu xpi in noie dni amen.

Lecto ewangelio deportetur liber ad osculum epi et dicat Per ewangelica dicta deleantur nostra delicta in noie dni amen.

Post hec epc incipiat. Credo in unum deum Quo dicto reponatur mitra et agatur missa usque ad secretam ubi dicto Oremus Deponatur mitra. et non reponatur et tunc usque quo dici debet Et pax eius sit semper vobiscum Ubi dyaconus conversus ad ppulum dicat Humiliate vos ad benediccionem Clerus Deo gras. Hic epc resumptis mitra anulo et baculo. et versus ad ppulum dicat benediccionem pontificalem officio diei competentem.

Qua dicta iterum remotis ab eo mitra anulo et ba-

culo cōuersus ad altare di
cat. Et pax eius sit semp
uobiscū. Sic pficiat mis
sa usqz ad cōpletā. ubi dic
ta cōione epc reinduat ci
rothecas et sposita mitra
assūptis insup anulo et
et baculo cōuersus ad po
plm dicens. Dns uobis
cū. Oremus. Quo dicto
pficiat cōplendā tamē
mitra depōita. postqȝ dix
erit cōplendā an̄ p dnm
reposita mitra missā p
ficiat more cōsueto.

Regule officiorū ponti
ficaliū.

Hic sciendū
est qꝫ in missa p de
functis nūqȝ dicit: Pax uo
bis. nec in missa p defūc
tis datur bndictio ponti
ficalis. sed in ipa oīa fi
ūt ad modū simplicis
pbri. Itē sciendū qꝫ etiā
in quacūqz alia missa tā
tū ad primā collcām et
semel in missa dr: Pax uob.
Itē sciendū qꝫ semp ad Glā
in excelsis deo. et ad īcepcōez
Credo in unū deū. Ad textū
ewāgelij siue ī missa siue ī
matutīs fuerit. semp epūs
mitrā depone debet. Item
idē faciet ad magnificat in
vesptis. et ad bndcōs in ma
tutinis.

Item sciend qꝫ baculus
pōtificalis infra missā sēp
debet deportari post librū
missalē. ita qꝫ an̄ offertoriū
sit in dextra pte. et post of
fertoriū in sinistra pte col
locetur.

Itē sciend qꝫ sedes epī poni
debet circa mediū altaris.
et cū epc desup sedē voluerit.
verso uultu ad pplm se cō
uertat.

Itē sciend qꝫ in uespis et
in matutī qn̄ epc met fa
cit officiū. ac etiā in recō
siliacōib3 ecclesiarū et ci

mictor. pleni s pontifica
libz ipsm indui nō opor
tet sed tm̄ alba stola ma
nipulo et desup pluuia
li idest cappa p choro in
pmissis poterit contentari.

Item sciend q qn in pua
to et sine solempnitate
missā legit. indumēt pbra
libz contentet.

Item sciend q sup altare
ubi epc in puato uel so
lēpnit missā dicat. illa
die nulls pbr nisi epc mis
sā dicē debet nec consueuit.

De sacramēto cōfirma
cōis. et pmo que sit ei
descripcio siue diffinicio.

Confirmatio est
unctio hōis vi
atoris aliqua
lit cōsencientis uel libero
arbitrio nūqʒ usi facta a debi
to ministro in fronte in
figura crucis cū crisma
te sāctificato et ipositiōne
manus simul cū inten
cione debita ungentis
et uerba certa pferentis
signis efficaciter. ex isti
tucōe diuina unctionē
aīe p grām roborantē.
ad confitendū cū fidu
cia fidem xpi In ista
descripcione cōfirmaci
onis ponit pmo ma
teria remota huius sa
cramēti. s. crisma sācti
ficatū. scdo materia pxia. s.
ipa unctio. tercio ponit
congruū suscepcīn. s. vi
ator aliqualr consenci
ens. si sit adultus qr si
dissentiret nichil fieret

si nō sit adultus .s. puu
lus libero arbitrio nūq̄
usus tūc nō requirit̄ cō
sensus expssus cōfirmā
di ¶ Qrto ponit̄ forma .
q̄ minister huius sacra
menti debet pferre cer
ta uerba . cū figura cru
cis et manus īposiciōe
et ītencione debita ¶
Quīto ponit̄ illud qđ ē
forma cōfirmationis .s.
signū sig̃ns ex īstitucōe
diuina ¶ Sexto ponit̄
effcūs sacramēti qui est
unctio aīe p graciā io
borantē ad istū finem .
s. ut quis stabilit̄ pfitea
tur fidem orthodoxam
temp psecucōis ¶ Secđo
pono de cōfirmacōe
ones tres prima
est ista q̄ cōfirmatio ē
distinctū sacramentū a
baptismo . Racio huius
est ad actū qui ht̄ spālē

difficultatē opus ē spāli
adiutorio . sed pt̄er diffi
cultatē que est in creden
do est specialis difficul
tas in cōfitendo fidem tē
pe psecucōis ubi īminet
piculū mortis . ergo ad
hunc actū opus est spā
li adiutorio . unde cū fide
requirit̄ uirtus fortitu
dinis que est circa peri
cula mortis ut patet
ergo pt̄er baptismū qui
est in adiutoriū fortitu
dis ad audacter cōfiten
dū . et hoc est qđ dicit
melchi pp̄ . de . c . d . ū . Sp̄s
.s. sicut in baptismo rege
neratm ad uitā . pt̄ bap
tismū confirmam ad
pugnā . secđo qui p sacra
mentū cōfirmacōis cō
formam xp̄o sicut mili
tes suo regi . p baptismū
cōformam sibi ut filius
familias pr̄i p ordinē

ut sacerdoti · q̄re · xi · Tercia
cōclusio est · q̄ in cōfirma
cione īprimit͛ distictus
caracter a caracte͛ baptis
mali · Racio huius ē q̄
p illud sacramētū p qd
homo deputatur ad gra
dū certū et distinctū int͛
baptisinatos īprimit͛ ca
racter distinctus a baptis
mali · sed cōfirmacio est
sacramētū quo fideles
iam baptizati deputan
tur ad certū gradū excel
lencie et honoris · s · ad
audacem cōfessionē fidei ·
igit͛ p eam cōfert͛ caracter
et distictus a baptisma
li · maior nō est · q̄ datur
certū signū hijs qui ad
singulare opus et excel
lens deputant͛ · sicut mili
tib; dant͛ signa speciali
a quib; ab aliis distin
guūt͛ · tale autē signū cer
tū et distinctū est in ppo

sito caracter · Secō · sacra
mentū ponēs hoīem in
distincto gradu familie
xp̄i ponit ī recipiēte sig
nū distinctū · sed cōfirma
cio est huiusmodi · ergo etc̄ ·
maior patet minor pba
t͛ · q̄ cū quis baptizatur
datur sibi caracter bap
tismalis qui scd̄m tho
mā est quedā potencia
sp̄ualis passiua p quā
disponit͛ homo ut sit p
ticeps recepcōis sp̄ualis ·
et hoc est signū distictū
xp̄iani a nō xp̄iano · In
confirmacione ponit͛ q̄s
in distincto gradu fami
lie xp̄i · videl; ut sit miles
xp̄i · et ergo in cōfirma
cione īprimit͛ sibi distic
tum signū · qd vocatur
caracter · Unde caracter
cōfirmacōis est quedam
potencia sp̄ualis qua
quis in noticiā aliorū

deducit articulos fidei·
uel ptinētia ad articu
los directi uel indirecti
p fortem cōfessionē tpe
psecucōis ¶ Tercia con
clusio est q̄ isti caractēs
·s· baptismi et cōfirma
cōis scḋm quosdā disti
guūt̄ spē qḋ pbat̄ sic·
quia ordinant̄ ad dis
tinctos actus· Iterū sūt
signa distincta specie· I
terū q̄ꝛ caracter baptis
malis videtur esse potē
tia spūalis passiua· ca
racter autē cōfirmacōis
potencia spūalis actiua·
ergo ẋc̄· Item q̄ specie d
differant pbat̄ sic· quia
gr̄a baptismalis ordina
t̄ contra īpedimētū qḋ
īpedit cōem statū iusti
cie in uita xp̄iana·s· cō
tra pccm̄ originale et ac
tuale· gr̄a autē cōfirma
cōis ordinat̄ contra de

fectū oppositū robori qḋ
requirit̄ in confessoribꝫ
nōis xp̄i ¶ Alia est opi
nio que ponit graciā
baptismalē et cōfirma
cōis nō differre specie
nec etiam nūo scilꝫ qḋ
gr̄a cōfirmacōis pficit
gr̄am baptismalē· sic
q̄ eadē gr̄a que ante cō
firmacionē aīam deo
gratificat· in cōfirmaci
one pficit et pstat ro
bur spūale ad cōfiten
dū nomē xp̄i audacter
tempe psecucōis· sicut
calor in quantū calor
habet calefacē et arefa
cere· In quantū autē ca
lor est instrumētū aīe
vegetatiue in aīali ḡn
giiare carnē uiuam ¶
Pbatur aūt ista opini
o q̄ntū ad primā eius
partē uidelꝫ q̄ iste gr̄e
nō differūt specifice· q̄a

ille forme quarum opa
tiones primarie et prin
cipales non differunt spe
cie ille non differunt spe
cifice. sed operaciones prima
rie istarum graciarum non dif
ferunt specie. ergo etc. Ma
ior non est quia forma cog
noscitur per operationem. ubi
ergo operationes proprie non
differunt specie nec forme.
Minor probatur. quia prima
et principalis operacio
gratie est animam gratam deo
facere. quia ex hoc sumit
nomen gratie. omnis autem
gratia infusa anime a deo fa
cit animam gratam deo. ergo
etc. Probatur etiam illa o
pinio quantum ad eius secun
dam partem videlicet quod iste
gratie in anima eadem non diffe
runt numero. quia secundum philosophum
v. methaphisice duo accidencia
solo numero differencia non
possunt esse simul in eodem
subiecto indivisibili. sed
anima est unum subiectum in
divisibile. ergo iste due
gratie solo numero differentes
non possunt esse in eadem
essencia. Hic igitur patet
quod secundum istam opinionem
gratia baptismalis et gratia
confirmacionis est eadem.
magis tamen perfecta et consum
mata in confirmacione.
que istarum opinionum sit
verior nichil refert ad in
tentum propositum. Istis pretermissis
respondeo ad questionem
qua queritur quid confir
macio addat supra bap
tismum. quod cum confirmacio
sicut quodlibet aliud sacra
mentum sit sacre rei signum
aliqua tenentur se ex parte
signi. et aliqua ex parte
signati. Ex parte signi
sunt duo. scilicet unum materiale
et aliud formale. Mate
riale ex parte signi in con

firmacõe est unctio cum
crismate sãtificato. Forma
le est determinata forma uer
bor. s. consigno te et cet.
cũ manus ĩposicõe ut
infra patet. de hoc dicit
de sacra unctione. s. Uni
co. et de cõsecracõe. di. v.
p totũ. Signatũ autem
p cõfirmationẽ est grã
uel caracter ad grãm dis
ponens. Cõfirmatio er
go rõne signi effectus s
spũalis. addit super ra
tionẽ signi baptismi de
terminatã materiam sensi
bilẽ. s. crisma sãtificatũ cũ
quo ungit cõfirmãdus.
et hoc quãtũ ad illud qd
est materiale in signo. Quan
tũ autẽ ad illud qd ẽ for
male in signo. addit de
terminatã formã uborũ
cũ manus ĩposicioẽ. et
hoc est planũ. Quãtũ
autẽ ad spũale signatũ

in cõfirmacõe signo sen
sibili addit sup effectũ
signatũ in baptismo ca
racterẽ distinctũ a carac
tere baptismali. ut patz
ex cõclusione scđa. et ad
dit grãm roborantẽ in
cõfessione nõis xpi. que
est distincta a grã baptis
mali scđm pmã opini
onẽ conclusiõis tercie. ul
saltem talis grã est con
fortans grãm baptisma
lẽ scđm opinionẽ scđam
Que uero sit matia
huius sacramẽti. legat
de sacra unctiõe. c. Unico.
Hic notandũ ꝙ in pre
dicta forma ubor fit du
plex ĩpressio crucis in
fronte. ut habet de cõse
cracõe. di. v. Aug. Pri
ma ĩpressio fit dicendo.
Signo te signo crucis.
et in ista datur grã sps
scĩ. roborãs ad pugnã

dñi. ut habet' de cōsecraci
one. di. v. Spūs scī. Hec
īpressio fit dicendo. Cō
firmo te crismate salu
tis. in nōie pr̄is et filij
et spūs scī. et de ista dici
tur ibidē. c. Nouissime.
et ista tollit erubescenciā.
ut publice nomen xpi
cōfiteatur. Hec frontis
crismacio cōfirmacio
dicitur: de sacra unctiōe.
c. Unico. q̄r p eam spūs
scūs datur ad augmentū
et robur. nec est pfectus
xpianus qui hoc non
nccitate sed īiuria aut
uoluptate obmittit.
Wilhelmus de hoc sac̄
mento et circūstancijs
eius tractat in rōnali
diuinoꝝ officioꝝ in ser
ta parte sub sabbto scō
. s. vigi paschę. in. s. ser
to de cōfirmacōe. Dicat'.
De in fronte crismādis.

Pontifex
pueros in
fronte cris
mare uo
lens para
tus cū amictu stola pluui
ali albi coloris et mitra.
pmittit admonicionē p
ut dicet' in titulo lxvi. ff.
de uisitandis parrochijs.
deinde loto prius et terso
pollice dextre manus cō
firmādis genua flectētib;
et iūctis ante pectus ma
nibus dicat. ps.
Exurgat deus et dis
sipent' inimici ei?
et fugiant qui oderūt
eū a facie eius Sicut
deficit fumus deficiant.
sicut fluit cera a facie
ignis: sic peant pctōres
a facie dei Et iusti epu
lent' et exultent in con
spctu dei: et delectēt' in le
ticia Cantate deo psal

mū dicite nōi eius: iť
facite ei qui ascendit
sup occasū. dñs nomē
illi Exultate in cōspec
tu eius turbabūť. a fa
cie eius pr̄is orphano
rū et iudicis viduarū
Deus in loco scō suo:
deus qui ῑhabitare fa
cit unius moris in do
mo Qui educit vinc
tos in fortitudine. simi
ter eos qui exaspant:
qui ħitant in sepl'chris
Deus cū egredēris in
conspcu̅ popli tui: cū p
transieris in deserto.
Terra mota est etenī
celi distillauerūt a facie
dei synai. a facie dei isrł
Pluuiā uolūtariā se
gregabis deus ħeditati
tue et infirmata ē: tu
uero pfecisti eos Ani
malia tua ħitabūt in
ea: parasti in dulcedīe

tua paupi deus Dñs
dabit uerbū euāgelizā
tib; uirtute multa Rex
uirtutū dilecti dilecti:
et speciei domus diuidē
spolia Si dormiatis ī
ter medios cleros pēne
colūbe deargentate: et
posteriora dorsi eius ī pal
lore auri Dū discernit
celestis regis sup eā ni
ue dealbabūtur in sel
mon: mons dei mons
pīguis Mons coagu
latus mons pinguis:
ut quid suspicamīi mō
tes coagulatos Mons
in quo bñplacitū ē deo
habitare in eo: etenī do
min' habitabit in finē
Currus dei decem mi
lib; multiplex milia le
tanciū: dñs in eis ī sy
nai in scō Ascendisti ī
altū cepisti captiuitatē:
accepisti dona in hōib;

Etenim nō credentes: ī
habitare dnm deum
Benedictus dns die
cotidie psperū iter fa-
ciens nobis: deus salu-
tariū nrōr. Deus nr
deus saluos faciendi:
et dni dni exitus mor-
tis. Verūptamē deus
confringet capita inimi-
cor suor uerticem ca-
pilli pambulanciū in
delictis suis. Dixit dns
ex basan cōuertā: con-
uertā in pfundū ma-
ris. Ut intinguat pes
tuus in sanguine: lin-
gua canū tuorū ex ini-
micis ab ipo. Viderūt
ingressus tuos deus: ī
gressus dei mei regis me-
i qui est in sco. Preue-
nerūt principes cōiūc-
ti psallentib: in medi-
o iuuencularū tympanis-
triar. In ecclesiis bndi-
cite deo: dno de fontib;
isrl. Ibi beniamin ado-
lescentulus: in mentis
excessu. Manda deus uir-
tuti tue: cōfirma deus
hoc qd operatus es in no-
bis. A templo tuo ī ihe-
rlm: tibi offerent reges
munera. Increpa feras
arundinis cōgregacō tau-
ror in uaccis pplor: ut
excludant eos qui pba-
ti sunt argento. Dissipa
gentes que bella uolūt
uenient legati ex egipto:
ethiopia preueniet manus
eius deo. Regna terre can-
tate deo: psallite dno
Psallite deo qui ascen-
dit sup celū celi: ad orie-
tem. Ecce dabit uoci sue
uocem uirtutis: date glori-
am deo sup isrl. magni-
ficencia eius et uirtus eius
in nubib: Mirabilis de-
us in scis suis. deus isrl

Principes iuda duces eorum principes zabulon & principes Neptalim

ipse dabit uirtutē et forti-
tudinē plebi sue: benedic-
tus deus Gl'a patri. ant.
Spiritus sanctus superueniat in
uos et uirtus altissimi cus-
todiat uos a peccatis ℟ Amē
Deinde dicat ℣ Adiuto-
rium nostrum in nōie dn̄i ℟ Qui fe-
cit celū et terrā ℣ Dn̄e ex-
audi oracionem meā ℟ Et cla-
mor meus ad te ueniat ℣ Dn̄s
uobiscū ℟ Et cū spū tuo. O-
remus. Et tūc eleuatis et
sup cōfirmandos extensis
manibus dicat hāc oracionem.
Omnipotens sempiterne deus
qui regenerare dig-
natus es hos famulos
et famulas tuas ex aq̄
et spū sc̄o. quibus dedisti
eis remissionē oīm pecco-
rū. Emitte in eos septi-
formē spm̄ tuū paraclitū
de celis ℟ Amen Spm̄ sa-
piē et intellectus ℟ Amen
Spm̄ consilij et fortitu-
dinis ℟ Amen Spm̄ sciē-
cie et pietatis ℟ Amen.
Et īple eos spū timoīs
tui et cōsigna signo cru-
cis xp̄i in uitam propicia-
tus eternā. Per dn̄m. in
unitate eiusdē ℟ Amen
¶ Tunc sedens sup faldisto-
riū corā altari uel alibi
paratus īposito sigillatī
nōie cuiuslibet cōsignādi
sibi per patrinū uel matrinā
flexis genibus p̄sentati et si-
mulcate pollicis dextre ma-
nus crismate īncta pon-
tifex faciat crucē in fronte
illius dicens. Johēs ul' ma-
ria uel quo uis alio nōie.
Signo te signo scē crucis
et cōfirmo te crismate sa-
lutis in nōie pr̄is et filii et
sp̄s sc̄i ut replearis eodem
spū sc̄o et habeas uitam
eternā ℟ Amen Et dicendo.
In nōie pr̄is et filij et sp̄s
sc̄i producat signū crucis cū

dixi dñe deus meus es
tu qm̄ bonorum meorum nō
eges Sanctis qui sunt in
terra eius: mirificauit
omnes uoluntates meas
in eis Multiplicate sunt
infirmitates eorum: post
ea accelauerunt Non con
gregabo conuenticula eo
rum de sanguinibus: nec me
mor ero nominum eorum per la
bia mea. versum sequentem
dicat quilibet tonsurandus
Dominus pars hereditatis
mee et calicis mei: tu es
qui restitues hereditatem
meam michi. Et episcopus ton
deat eum dicens In nomine
patris et filij et spiritus sancti.
Omnibus per ordinem tonsis
finiat psalmum Funes
ceciderunt michi in precla
ris: etenim hereditas mea
preclara est michi Benedi
cam dominum qui tribuat
michi intellectum: insuper

et usque ad noctem incre
puerunt me renes mei.
Prouidebam dominum in con
spectu meo semper: quoniam a
dextris est michi ne com
mouear Propter hoc
letatum est cor meum et exul
tauit lingua mea: insu
per et caro mea requiescet
in spe Quoniam non derelinques
animam meam in inferno: nec
dabis sanctum tuum uidere cor
ruptionem Notas michi
fecisti uias uite: adimple
bis me leticia cum uultu
tuo: delectationes in dex
tera tua usque in finem
Gloria patri an Tu es domine qui
restitues hereditatem meam
michi. Oremus. Oracio.
Presta quesumus omnipotens deus
ut hij famuli tui
quorum hodie comas ca
pitum pro amore diuino
deposuimus in tua dilecti
one perpetuo maneant

et eos sine macula gra
tia in sempiternu custo
diat. Per xpm dnm nrm
R Amen. Quo dicto a
liquis incipit scola sub
sequente an. Hii accipient
bndictoem a dno et mise
ricordia a deo salutari suo
quia hec est generacio que
rencium dnm. Psalmus.
Dni est terra et ple
nitudo eius: orb
terrarum et uniuersi qui
habitant in eo Quia
ipse sup maria funda
uit eum: et sup flumina
preparauit eum Quis as
cendet in montem dni:
aut quis stabit in loco
sco eius Innocens ma
nibus et mundo corde: qui
no accepit in uano ani
mam suam. nec iurauit
in dolo proximo suo Hic
accipiet bndictione a
dno: et miam a deo sa
lutari suo Hec est gna
tio querencium eum: quere
ncium faciem dei iacob At
tollite portas principes
uestras et eleuamini porte
eternales: et introibit
rex glie Quis est iste
rex glie. dns fortis et po
tens. dns potens in p
lio Attollite portas
principes uestras. et eleua
mini porte eternales:
et introibit rex glorie
Quis est iste rex glie:
dns uirtutum ipse est rex
glie Gloria patri an. Hii acci
pient Deinde pontifex
ad altare conuersus dicat
Oremus Et dyaconus
Flectamus genua. Leua
te Et mox ad illos genu
a flectentes dicat. Oremus
Adesto dne oro.
supplicacionibus nris
et nos famulos tuos be
ne + dicere dignare q

bus in tuo sco noie ha
bitu sacre religionis in
ponimus: ut te largiente
et deuoti in ecclia tua p
sistere et uitam pcipere
mereantur eternam. P
xpm dnm nrm. R. Amen.
Tunc tenens in manibus
supplicium dicat. Induat
te dns nouu hoiem qui
scdm deu creatus est in
iusticia et scitate ueritas
tis. Amen. Et mox inponit
illud seriatim cuilibet inuit
tens usque ad scapulas et
imediate retrahens. sicque
fiat usque ad ultimu qui
eo taliter induatur. Quo ex
pedito dicat. Oremus.
Omps sempiterne ds
propiciare petis nos
tris et ab omi seruitu
te secularis habitus hos
famulos tuos emunda. ut
du ignominiam secularis
habitus deponunt tua

semp in euu gra pfruan
tur. et sicut similitudinem
corone tue eos gestare
facimus in capitibz sic
tua uirtute hereditate
subsequi mereant eterna
in cordibz. P dnm. R. Am.
Ultimo annuciet illis qli
ter hi sunt de foro ecclie et
puilegia clericalia sortiti
sunt. quod caueant ne ppt
culpas suas illa pdant
et quod habitu honesto bonis
que moribz ac actibz deo pla
cere studeant. et dans eis
bndictionem aspgat eos a
qua bndca. et iniungat eis
singulis diebz legere ps mi
serere et De pfundis. De or
dinatione ostiariorum.

Archidyaconus in
terdicit
publice
omnibus
ordinandis sub anathe

mate ne quis ad suscep-
tionē alicuius ordinis
tā minoris q̄ maioris
furtiue uel nō intitu-
latus aut nō canonice
examinatus et appro-
batus accedē p̄sumat.
et ne vno ordine sus-
cepto aliū sine licētia
recipiat. Et uocās eos
qui ad ordinandi sūt
in ostiarios dicat Ac-
cedant qui ordinandi
sunt ostiarij. Deinde ep̄c
sedens instruit et admo-
net eos dicens admoni

Suscepturi filij cio-
kiūi officiū ostia-
rior uidete que in domo
dei agere debeatis. Osti-
ariū enī oportet pcutē
cimbalū. apire ecclesiā
et sacrariū et librū api-
re ei qui p̄dicat. Puide-
te igitur ne p negligen-
ciam urām illarū rerū
que intra ecciam sunt
aliquid depeat. Certis
q̄ horis domū dei api-
atis fidelib; et semper
claudatis in fidelibus.
Studeatis eciam ut si-
cut matialib; clauib;
eciam uisibilem api-
tis et clauditis sic et in-
uisibilem dei domū cor-
da scilicet fideliū dictis
et exemplis uris clau-
datis dyabolo et apia-
tis deo. ut diuina uerba
que audierint corde re-
tineant et ope cōpleāt.
qd̄ dn̄s nobis concedat
p miām suam. Amen.

Hic tradat eis ep̄s claues
Sic agite ecclie dicēs
quasi reddituri ra-
tione deo pro hijs reb;
que istis clauib; reclu-
duntur. Hic quidā tradi-
cis ostiū ecclesie. prefa-
cio ostiariorum.

dulis spiritali devocōe
resonent. Per dnm. De
ordinacōe exorciste. Tā
scā lectōe. R̃. et orōne
dicat archidiaconus.

Accedant q̃
ordinādi
sūt exorcis
te. Et inter
dicto posi
to ut sup̃ sedens eps admo
net et instruit eos dicens

Ordinādi admōitio
filii in officiū exor
cistatū debetis noscēe qd
suscipitis. Exorcistā enī
oportet abicere demōes
et dicē ppło qui nō cōicat
ut det locū cōicanti. ac
aquā in ministerio fundēe.
Accipitis itaqz ptātem
īponendi manus sup
energumīos ut p īpo
sicionē vrē manus gra
spūs sci et verbis exor
cismi pellant̃ spūs īmū
di a corporibz obsessis.
Studete igitur ut sicut
a corpibz alior demōes
expellitis ita a mentibz
et corpibz vrīs oēm in
mūdiciā et nequiciam
eiciatis. ne illis succūba
tis quos ab aliis vestro
ministerio effugatis. Dis
cite p officiū vrm vici
is imperare. ne moribz
vrīs aliquid sui iuris ī
imicus valeat vēdica
re. Tunc etenī rcē in ali
is demonibz īperabitis
cū prius in vobis eorū
multimodā nequiciam
supatis. Qd vobis dñs
agere concedat p spiritū
scm. Amen. Hic tradat eis
librū in quo scripti sūt

Accipite et exorcismi
commendate memo
rie et habetote potesta
tē manus īponēdi sup
energuminos sive bap

tizatos siue catecuminos

Prefacio exorciste.

Deum patrem omnipoten
tem fratres karissimi supplices
deprecemur ut hos famu
los suos bene✠dicere
dignetur in officium exor
cistatus. ut sint spirituales
imperatores ad abiciendos
demones de corporibus obses
sis cum omni nequicia eorum
multiformi. Oremus
dyaconus: Flectamus
genua. Levate. Bene
dictio exorciste.

Domine sancte pater omnipotens e
terne deus bene✠dicere
dignare hos famulos
tuos in officium exorcis
tarum. ut per impositionem
manuum et oris officium
eos eligere digneris ut
potestatem et imperium habe
ant spiritus immundos coer
cendi et sint medici ec
clesie tue gratie curationum
virtute firmati. Per do.

De ordinacione acoliti.
Ita eciam leccione et cantato
rum officio et ordine archi
diaconus.

Accedant
qui ordi
nandi sunt
acoliti. Et
interdicto posito ut supra
sedens episcopus admonet et in
struit eos dicens admonicio.

Susceptum karissimi
acolitorum officium
pensate quid accipitis.
Acolitum etenim oportet ce
roferarium ferre. luminari
a ecclesie accendere. vinum
et aquam ad eucharistiam
seu in ministerium sanguinis
christi ministrare. Studete i
gitur susceptum officium
digne implere. non enim deo
placere poteritis si lucem
manibus preferentes operibus
tenebrarum inserviatis

et per vos

et p vo aliis exemplar
pfidie pbeatis uisistetes
fructib; lucis qui sut se
cundu aplm in omi bo
nitate iusticia et ueritate
te uos et alios ac dei ec
clesiam illuminetis. Tunc
etenim ceroferariu feratis.
luminaria ecclie accendi
tis. digne vinu suggeren
tis et aqua si uosipsos
deo sacrificiu p castam ui
tam et bona opa offera
tis. Qd uobis dns con
cedat p misedriam suam
Amen. Hic tradat eis
eps ceroferariu cu cereo
extincto dicens.

Accipite ceroferariu
cu cereo ut sciatis
uos ad accendenda ecclie
luminaria mancipari.
postea tradat eis urceo
lu vacuu dicens Acci
pite urceolu ad suggeren
du vinu et aqua in eu

charistia sanguinis xpi.

Bndictio acolitoru.

Deu prem omipoten
te fres kmi suppliciter de
precem ut vos famulos
suos bn✠dicere digne
tur in ordine acolitoru
qtinus lume uisibile
manib; pferentes lume
quoq spuale morib;
prebeant Oremus oro
acoin? Flectamus ge
nua Leuate Bndcio

Dne sce pr acolitor.
Omps eterne deus q
p ihm xpm filiu tuu et
aplos eius lumen clari
tatis in huc mudu mi
sisti. quiq ut mortis
nre antiquu aboleres
cyrographu glosissimo
illu uexillo crucis affigi.
ac sanguine et aqua ex
late illius pro salute hu
mani generis effluere
uoluisti. bene✠dicere

dignare vos famulos tu
os in officiū acolitorū.
ut ad accendendū lumē
ecclie tue. et ad suggerē
dū vinū et aquā ad cō
ficiendū corpis et san
guīs xpi filij tui miste
riū in offerenda eucha
ristia scīs altaribꝫ tuis
fideliter subministrēt. ac
cēde dn̄e mentes eoꝝ et
corda ad amorē grē tue.
ut illūinati vultu splē
doris tui fideliter tibi ī
scā ecclesia tua deserui
ant. p eundē. Et nō. hic
due dicunt̄ būdictōes
qꝛ duo officia acolito
cōmittunt̄ ut sup̄ patꝫ

Benedictio.

Dn̄e scē pr̄ omnps
eterne deus qui ad moy
sen et aaron locutus es
ut accendent̄ lucerne ī
tabernaclo testimonij
bene ✠ dic et scīficare

dignare vos famulos
tuos quos in acolitorū
officiū cōsecramus pos
centes clemēciam tuam
ut eoꝝ mentes lūine sa
encie illustres et pieta
tis rore irriges ut ita p
ceptū misteriū te auxi
liante peragant. q̄tinus
ad eternam remunera
cionē puenire mereant̄. p
Tunc lcā quarta lcōne
et dc̄o R̄ et orōne legat̄
quīta lcō. Angelus
dn̄i descendit cū azaria.
Hic inuitgat eis epūs si
gillis dicuꝫ legē septē
ps̄ penitenciales. Deīn
dicatur orō misse cum
orōe p ordinād que se
quit̄ sub vno p dn̄m.

Exaudi q̄s
dn̄e supplicū p̄ces.
et deuoto tibi pectore fa
mulantes ppetua defensi
one custodi. ut nullis

ꝑturbacōibȝ ĩpediti libe
ram seruitutē tuis semp
exhibeam⁹ officijs. P De
ordinacione subdiaconi di
cat archi⁹

Cedat q̄
ordinādi
sunt sub
dyaconi.
Nullus in subdyaconū
ordinet̄ nisi decimū oc
~~tauū~~ etatis sue annū
attingat. Qui secus fe
cerit execucionē sui or
dinis nō recipit. sȝ dap
nacionē. de eta. et qua
li. p̄fi. c. fi. in cle Deīn
eps sedens admonet et in
struit eos dicēs Admoni
Acepturi fr̄es cio.
Karmi officiū sub
dyaconatus sedule at
tendite quale misteri
ū uobis tradit̄. Subdy
aconū enī oportet aq̄
ad ministracionē alta
ris p̄parare. dyacono
ministrare pallas al
taris et corpales pallas
ablue. Calicem et pa
tenā in usu sacrificij
offerre. oblaciōes que
ueniūt in altari ponē
que panes p̄posicionis
uocant̄. de ipīs oblacio
nibȝ tantū debet poni
in altari quantū possit
p̄plo sufficere ne aliq̄d
putridū in sacrario re
manet. palle que sunt
in subtractorio altaris
in alio uase debent la
uari et in alio corpales
palle. ubi aut̄ corpales
palle lote fuerint nullū
aliud lintheamen debet
lauari. Ipē locionis aq̄
in baptisteriū debet mer
gi. Studete itaqȝ ut ista
uisibilia misteria que
diximus nitide et diligen
tissime cōplentes inuisibi

lia uos exemplis pfice
debeatis. altare quidem
sce ecclie ipe est xps. Es
tote ergo tales qui sacri
ficijs diuinis et ecclesie
dei hoc est corpis xpi dig
ne seruire ualeatis. in
uera et catholica fide
fundati. Dn tradit singlis

Uide calice dicat.
Cuius misterium
uobis tradit. Quib; tra
ditis resumat eps i mo
Udu lectois dicens.
Uidete cui misteriu
uobis traditur. Ideo si
usq nunc fuistis tardi
ad ecclesiam amodo assi
dui debetis esse. si usq
nunc sompnolenti amodo
uigiles. si usq nunc ebri
osi. amodo sobrij. si usq
nunc incesti. amodo casti.
Ideo uos amoneo ut ta
les uos exhibeatis ut
deo placere possitis.

Prefatio subdyaconor.
Oremus deu prem
oar dnm nrm fres
kmi ut sup hos seruos
suos quos ad subdya
conatus officiu uocare
dignatus est infundat
bene+dictione et gra
ciam sua. ut in conspctu
suo fideliter seruientes
pdestinata scis pmia co
sequant. Oremus dy
aconus. Flectamus ge
Leuate. Undicio subdia.
Dne sce pr omips et
ne deus bene+di
cere dignare hos famu
los tuos quos ad subdi
aconatus officiu uoca
re dignatus es. ut eos
in sacrario tuo strenu
os sollicitos qz celestis
milicie instituas excubi
tores. scisqz altarib; tuis
fideliter subministrent. et
requiescat sup eos spus

sapiencie et intellectus
spūs consilii et fortitudi
nis. spūs sciē et pietatis
et repleas eos spū timo
ris tui. et eos in misteri
o diuino cōfirmes. ut
obedientes facto atq;
dicto pariter tuā grām
cōsequant̄. p in unitate
eiusdē. Tūc tradat eis eps
in brachio eorū sinistr
manipulū dicēs singul

Accipe manipulū in
manibꝫ tuis ad
extergendas sordes cordis
et corporis. In noīe prīs et
filii et spūs scī. Tūc tra
dat eis eps codicē eplar

Accipe librū dicens.
eplar et habe ptā
tem legendi eas p uiuis
et defunctis in ecclia dei.
In noīe prīs et filii et
spūs scī. Dū induit eos tu
nicā dicat sig.
Induat te dūs uestimēto salutis
et indumētō iusticie cir
cūdet te semp. ¶ Quibꝫ in
dutis iniūgat cuilibꝫ singulis
diebꝫ dicere horas canonicas
scdm illius ecclie modū et or
dinē ad quā uocatus est. et
statim unus ex nouis legat
eplam. lecta eplā seqt̄ tract.

De dyaconibꝫ ordinād. di
cat archid.

Accedant ant
qui ordi
nandi st
dyaconi
et sacerdotes. Nullus in
dyaconū ordinet̄ nisi
uicesimū etatis sue an tertiū
nū attingat. Qui secus
fecerit execucionē sui or
dinis nō recipit. sꝫ dap
nacionē. De etat. et qli.
pfi. c. si in deinꝫ. Quibꝫ
cōgregatis corā epō ipse pro
stratus sup faucistoriū cum
iacentibꝫ ordinādis cantat
kyriel. si supius sit obmissū.

[illegible]

hic dicantur letanie
h examinatum pūtet ordi
et dicantur letanie

et sic incipe letaniā. quā re-
quire in fine libri. Et cū dcā
fuīt uersus p epō videlicet.
Ut ei uitā et sanitatē
largiri digneris. R̄. Po
lus eps̄ surgat dicens Ut
electos istos bene ✠ di
cere digneris. Te roga'
audi nos Ut electos is
tos bene ✠ dicē et scī ✠
ficare digneris. Te ro.
au. n. Ut electos istos
bene ✠ dicere. sancti ✠
ficare et conse ✠ crare
digneris. Te ro. au. n.
Finita letania dicat di archi
Recedant qui acoli'
ordinandi sūt sa
cerdotes et remaneant
qui ordinādi sunt dya
coni. Iterū ordinādis in
diaconos solis corā epō
stātib; diacon' in mod'

Examinator hic presentet ordinandos dyaconos ~~et pbros~~

Postulat scā ma lr̄cis
ter ecclia hos p̄ntes sub
dyaconos ad onus dy
aconij p̄mouen. Interro
gatio epī. Scis illos
dignos. Responsio diacō.
Quantū huāna fragi
litas nosse sinit et scio
et testificor ip̄os dignos
esse ad huiusmodi on'
officij. Deinde eps̄ sedens
admonet et istruit eos dicēs
Prouomouē admoni
di dilāssimi āo.
filij ad leuiticū ordinē
cogitare magnope ad
q̄ntū gradū ecclie ascen
ditis. Dyaconū enī o
portet ministrare ad alta
re. et baptizare et predi
care. Curate ut quib;
euuāgeliū ore annūcia
tis uiuis opib; exponā
tis. ut de uobis dicat.
Bā pedes euāgelizan
tiū pacem. euangelizā
tiū bona. Habete ergo
pedes urōs calciatos.
scōr exemplis in p̄para

tiõe ewangelij pacis.
Qd nobis dñs concedat
p grãm suã. Amen. chor'
Elegerunt. añ.
apli stephanũ leuitam ple
nũ fide et spũ scõ quẽ lapi
dauerũt iudei orantẽ et di
centẽ dñe ihu accipe spiritũ
meũ. Interi iponat eps
manũ suã dexterã sup
caput cuiuslibz dicẽs.
Accipe spm scm ro
bur ad resistendũ dya
bolo et tẽptationibz ei'
osculet eũ dicẽs. Pax tibi
Oremus di collcã.
Oltissimi deũ prẽm
omĩpotentẽ ut sup hos
famlos suos quos ad
officiũ dyaconatus dig
nat assumie bene+dic
tiõis sue grã clemẽter ef
fundat eis qz donũ con
secratiõis, ppicius ĩdulge
at. p qd eos ad premia
eterna pducat. Oremꝰ
Flectamus genua.
Leuate. Collecta.
Exaudi dñe pces
nras et sup famu
los tuos spm tue ben+
dictõis emitte. ut celes
tis muñe ditati et gra
ciam possint tue maies
tatis acquirẽ. et bñ vi
uendi aliis exemplũ pbẽ
Per omnia. prefatio.
secula seculoꝝ. Dominus
uobiscũ. Sursum corda
Gracias agamus dño
deo nostro.
Uere dignũ et iustum
est equũ et salutare. Nos

tibi semp̄ et ubiqꝫ gratias
agere domine sancte pa-
ter omnip̄s eterne deus.

Honor dator ordinū
distributor offitiorꝫqꝫ dis-
positor. qui in te manens
innouas omnia et cunc-
ta disponēs ꝑ uerbū uirtutē
sapienciamqꝫ tuā ihesum
xp̄m filiū tuū dominū nos-
trū sempiterna ꝓuidentia
p̄paras et singulis quibꝫ

qꝫ temporibꝫ aptanda
dispensas cuius corpus
ecclesiam uidelicet tuam
celestiū graciarꝫ uarietate
distinctā suorūqꝫ cōnexā
distinctione mēbrorꝫ ꝑ
legem mirabilem totius
cōpaginis unitā in aug-
mentū templi tui crescere
dilatariqꝫ largiris sacri
muneris seruitutem in
tribꝫ gradibꝫ ministrorū

nomini tuo militare con-
stituens electis ab inicio
leui filijs qui in misticis
operationib; domus tue
fidelib; excubijs p̄manētes
hereditatem benedictōis
eterne sorte p̄petua possi-
derent Sup nos quoq;
famulos tuos quesumus
placatus intende quos
tuis sacrarijs seruituros
in officium dyaconij ~~sup~~

suppliciter dedicamus.
Vt nos quidem tanq̄
homines diuini sensus
et sūme racionis igna-
ri hoz uitam quātū pos-
sumus estimamus Te
autem domine ea que no-
bis ignota sunt nō tran-
seunt. te occulta non fal-
lunt. Tu cognitor secreto-
rū. Tu scrutator es cordiū.
Tu eoz uitam celesti po-

teris examinare iudicio
quo semper preuales et admis-
sa purgare et ea que sunt
agenda concedere. Immit-
te in eos quesumus domine spi-
ritum sanctum quo in opus mi-
nisterij sui fideliter exequen-
di septiformis gratie tue
munere roboretur. Habun-
det in eis totius forma uir-
tutis auctoritas modestia
pudor constans innocentie

puritas et spiritalis obser-
uantia discipline. In mo-
ribus eorum precepta tua ful-
geant ut sue castitatis ex-
emplo imitationem sanctam
plebs acquirat. Et bonum
conscientie testimonium pre-
rentes in xpo firmi et sta-
biles perseuerent. dignisque
successibus ab inferiori gra-
du per gratiam tuam capere
potiora mereantur. Per

dū ascendendū est atq; p
uidendū ut celestis sapiā
probi mores et diutur-
na iusticie obseruacio
ad id electos cōmēdet. un
de dñs p̄cipiens moysi
ut septuaginta viros
de uniu̇so isrl̄i in adiu
toriū suū eligēt quibus
sp̄us sc̄i dona diuideret
adiecit. quos tu nosti
q: senes p̄pli sint. Itaq;
dilc̄issimi quos ad nos-
trū adiutoriū fratrum
nr̄oꝝ arbitriū cōsecran-
dos elegit. seruate ī mo-
rib; ur̄is caste ac sc̄e uite
integritatē. agnoscite qđ
agitis. imitamini qđ trac-
tatis. q̄tinus mortis dn̄i
ce misteriū celebrantes.
mortificare mēbra ur̄a
a viciis et cōcupiscēciis
omīb; p̄curetis. Sit doc-
trina ur̄a sp̄ualis medi-
cina p̄plo dei. Sit odor ui-

te ur̄e delc̄amentū eccl̄ie
xp̄i. ut p̄dicacione atq;
exemplo edificetis domū
et familiā dei. quatinus
nec nos de ur̄a p̄ṗmocioē
nec uos de tanti officij
susceptioē dampnari a
dn̄o sed remunerari po-
cius meamū. Qđ ipse uo-
bis cōcedat p gr̄am suā. Amē.

Ep̄o sedente sup̄ faucistoriū duo ex p̄s-
biteris ipi ep̄o seruientib; du-
cant binos et binos ī p̄b̄ros
ordinādos ad conspc̄m ep̄i.
ut ip̄e pfecte et distincte cō-
siderare ualeat si ordinādi
pfecte sint etatis. et si cor-
poris aptitudine ydonei sīt
ad tantū onus officij ¶
Quib; corā se genua flectē-
tib;. dicat ep̄s Sunt dig-
ni. scilicet etate et littera-
tura Sūt iusti. scilic; in
actib; et honesta vita
Rn̄sio Digni sūt. iusti

hic fiat votū

sint. Iterū dicat ep̄s. Dignos et iustos faciat eos dñs in suo semp̄ servicio p̄manere. Postea interroget eos dicens. Vultis p̄sbiterij gradū suscipe. R̄nsio. Volumus. Vultis in eodem gradu p̄manentes sacris canonib; p̄ posse et nosse humiliter obedire. R̄nsio. Volum̄. Vultis ep̄o ad cui̊ eccliā estis ordinandi in suis monitis et mandatis cōtinuā obedienciā et patinā reuerenciā fideliť exhibe̊. R̄nsio. Volum̄. Et ponētes manū sr̄ codicē euāgliorū dicat. Et h̄ deo et oībus sc̄īs eius fideliter absq; dolo p̄ut scio p̄petuis tēpib; adīplere et obseruare p̄mitto. sic me iuuet deus et om̄es sc̄ī eius. R̄nsio ep̄i. Voluntatē tuā rectā oīm bonorū auctor et

rector ip̄e p̄ficiat. Et sic bini et bini ministris ducanť corā ep̄o. Incipit ep̄s ymnū

Veni creator sp̄us. Finis:

mentes tuor̄ uisita imple superna grā q̄ tu creasti pectora.

Qui paclitus diceris. etc.

Cū sequēs orō dicať ep̄s et om̄es p̄bri astātes sup̄ capita cōsecrādor̄ manus susp̄ēsas teneaťt. Cōsecracio p̄sbiterorum.

Oremus dilectissimi deū patrē omīpotentē ut sup̄ hos famulos suos quos ad p̄sbiterij munus elegit celestia dona multiplicet. ut qd̊ eius dignaciōe suscipiūt ipsius exequāť auxilio. Orem̄. dyacon̄. Flectamus genua. Leuate

Exaudi nos oratio
qs dñe deus nr̄ et
sup hos famulos tuos
bene ✠ dictionē sci sps
et grē sacerdotalis effun
de uirtutē. ut et quos tue
pietatis aspectib; offeri
mus cōsecrandos ppetuā
muneris tui largitatē cō
sequāt. p eu. eidē prefatio

Per omnia secula se
culorum. Dominus uobiscū
Sursū corda Gracias a
gamus domino deo nostro
Vere dignū et iustum
est equū et salutare. Nos
tibi semp et ubiq; gracias
agere. domine scē pater o
potens eterne deus Hono
rū dator et distributor om
niū dignitatū. p quē pro
ficiūt uniuersa p quē cūc
ta firmant amplificatis
semp in melius nature ra
tionalis incremētis. p ordi
nem cōgrua racione dispo
sitis unde et sacerdotalis gra
dus atq; officia leuitarū sa
cramētis misticis instituta

aruerunt ut cum pontifices sum-
mos regendis populis p̄
fecisses ad eorum societatis et
operis adiumentum sequen-
tis ordinis viros et secunde
dignitatis eligeres. Sic in
heremo per septuaginta vi-
rorum prudentium mentes mo-
ysi spiritum propagasti quibus ille
adiutoribus usus in populo in-
numeras multitudines fa-
cile gubernauit. Sic et in
eleazarum et ythamar filios
aaron paterne plenitudinis
habundanciam transfudisti
ut ad hostias salutares et
frequentioris officii sacramen-
ta ministerium sufficeret sa-
cerdotum. Hac prudencia
domine apostolis filii tui docto-
res fidei comites addidisti
quibus illi orbem totum secun-
dis predicationibus impleuerunt.
Qua propter infirmitati que

q3 nostre dñe q̄sumus hec ad
iumenta largire qui quãto
fragiliores sumus tanto hijs
pluribȝ indigemus. Da q̄
sumus omps pater in hos
famulos tuos presbiterij dig
nitatem. Innoua in uisce
ribȝ eorum spiritũ ueritatis et
sanctitatis ut acceptũ a te
deus secundi meriti mun⁹
obtineant censuraq3 mor
exemplo sue cõuersationis
insinuent. Sint puidi
cooperatores ordinis nos
tri eluceat in eis totius
forma iusticie. et bonam
ratione dispensationis
sibi credite redditurj pre
destinata scõs premia con
sequantur. P dnm. In uni
eiusdem. Rñ sonũ de aplis.

Tollite iugũ meũ sup
vos dicit dñs et discite q2
mitis sũ et hũilis corde.
Iugũ enĩ meũ suaue est
et onus meũ leue. V. Et in-

uelientis requiē aīabꝫ uřis·
Iugū enī Intēri reflectat
eps stolam sup humeros
cuiuslibet dicens Acci
pe iugū dñi dicētis· Iu
gū meū suaue est· et o
nus meū leue· Osculet
eū dicens Pax tibi &c.
Postea cantat R̃m de
uno confessore·

Sint lumbi uestri pre
cincti et lucerne in manu
bꝫ uřis· Et uos siles hoīb;
expectantibꝫ dñm suū qn
reūtatur a nupcijs V̄ Vi
gilate ergo qꝛ nescitis qua
hora dñs uester uenturus
sit· Et uos Intēri eps in
duat quēlibet casulā quā
teneant sup humeros pli
catā et ante se clausā dicēs
Ueste nupciali īduat
te dñs p quā caritas de
signat· Deo g. Orō·
Deus scīficationū oī

ū actor cuius uera conse
cratio· cuius uera est bn̄
dictio tu dñe sup hos fa
mulos tuos quos ad pr̃s
biterij honorem dedicam̄
munus tue bene✠dic
cionis effunde· ut graui
tate actuū et censura ui
uendi pbent se esse seni
ores hijs instituti discipli
nis quas tito et thimo
theo paulus exposuit·
ut in lege tua die ac noc
te meditātes qđ legerīt
credant· qđ crediderīt do
ceant· qđ docuerint imi
tent· iusticiam cōstanci
am· misēdiam fortitu
dinē in se ostendant· ex
emplo pbent· āmonici
one confirmēt ac purū
atqꝫ īmaculatū minis
terij sui donū custodiāt·
et p obsequiū plebis tue
panē et uinū in corpus
et sanguinē filij tui in

maculata bndictione tīs
formen̄t ex īuolabili ca
ritate uirū pfectū in me
sura etatis plenitudinis
xpi in die iusti et eterni
iudicij dei. cōsciencia pu
ra fide uera. spū scō ple
ni psoluant. P eūdē. eidē.

Seq. Sancti spiritus assit nobis gracia. Semp re
petendo iusū nūc Infunde unctionē
tuam clemēs nrīs sensibus.
et cetā. quociens opus fuit
donec omēs sint ī ūcti p
sequat. Interī choro ipam
psequēte surgens epūs et ac
cipiens oleū scm̄ īungat si
gulis manus ducēs tractū
primū a pollice dextero p
indicē sinistrū. deinde faci
at secundū tractū a polli
ce sinistro ducēs p indicē
dextrū. et dicat.

Consecrent et scifi
centur man̄ iste
qs dñe p istā unctionē
et nrām bndictionē. et
quecūq; recte bndixerīt
bndcā sit. et qcūq; scifi
cauerīt scificentur. Os
culetur eū dicens Pax
tibi. Manus pībiteri ī un
gunt oleo scō et nō crisma
te. Sed manus epī ī ūgūt
crismate de sacra unct. c. i.
Postea cantat de sanc
to gregorio Rīn.

Ue ne re be tum p
sulem uere fidei doctorem
quo petente panis xpi for
mā accepit digiti. Ad firmā
dam plebis fidem uersus ī
cruentā carnē ꝟ A dño fac
tū est istud et est mirabile
in oclis nrīs. Ad fir. Interī
eps tradat cuilibz patenā
cū oblata. et calicē cū vino

dicens singulis.

Accipe p̄tatem offerendi sacrificiū deo missāq; celebrandi pro viuis et defūctis. In nōie ihū xp̄i. Amē.

Quo expleto ep̄s iterū se ad p̄plm dicens. Dn̄s vobiscū. Et cantet̄ offr̄ et p̄sequat̄ ep̄s missā ordine suo. et ponant̄ oblate in altari tot. q̄t fuerint p̄bri ordinandi. Secreta pro ordinandis que sequit̄ dicat̄ cū secreta diei. sub vno p̄ do.

Tuis q̄s dn̄e secreta. operare misterijs ut h̄et tibi munera dignis mentib; offeramus. P dn̄m. in vnitate sp̄s. sc̄i. Postea dicto p̄r n̄r. et orone q̄ sequit̄ in canone. et ep̄o cantante. P oīa scl̄a sclo᷑. Choro r̄ndente. Amē. Vertat se archidiacon̄ vna cū ep̄o ad popl̄m dicens.

Humiliate vos ad benedictionem. Bn̄dictio sollempnis.

Omnip̄s deus sua vos clementia benedicat et sensum in vobis sapiencie salutaris infundat. Amen.

Catholice fidei vos documentis enutriat et in s̄cis opib; p̄seuerabiles reddat. Amen

Gressus vr̄os ab errore conuertat et viā vobis pacis et caritatis ostendat. Amē.

Quod ipse p̄stare dignet̄ cuius regnū et īperiū sine fine p̄manet in scl̄a sclo᷑. Amen Et bn̄dictio omnipotentis p̄ris et filij et sp̄us sc̄i descendat sup vos ✝ maneat semp. Amen. Hic v̄

tat se epis ad altare et signã
do ter in calice cũ parte hos
tie cõfracte sine intinctione
dicat Et pax ✠ eius sit
sem ✠ per vobis ✠ cũ.
Agnus dei ꝛc. Et sũpto p
epm corpis et sanguĩs sa
cramento cantat chorus R.
Ego sum panis vi
te patres vñi mãducaverũt
mãna in deserto et mortui
sũt. Hic est panis de celo des
cendens si quis ex ipo man
ducaũit nõ morief V. Ego
sũ panis vivus qui de celo
descendi si quis mãducaũit
ex hoc pane vivet ĩeternũ.
O sa cũ cõvivium Hicẽ. ant.
in quo xps sumitr recolitur
memoria passiois eius mens
ĩpletur grã et future glẽ no
bis pignus datur allã. In
terĩ vini et vini ducanf p
ministros ad coionem. di

cente epo dũ cõicat eos.
Corpus dñi nostri
Ihesu xpi custodiat
aĩam tuam in vitam
eternam. Quibus exple
tis cantet chorus ant.

Acci pi te spm sanctũ
quorũ remiseritis pctã re
mittunf eis allã. Addatur
si opus fuerit ant.
Iam non dicam vos
servos sed amicos meos qr
omnia cognovistis que ope
ratus sum in medio vestri
alleluia. Iterũ antiph.
Vos amici mei estis si
feceritis que pcipio vobis
dicit dñs. Glã pri. Et repeten
do pdicta quociens opus fu
erit. Et iponat epis ambas
manus sup capita singu
lorũ dicens cuilibet Acci
p e spm scm quorũ re

miseris pcc̄a remittunt eis. quor retinueritis retenta sūt. Similiter et astātes pbri manus suas eis īponāt. Et eps soluit casulam cuilibet quā in humeris plicatā tenebat et tradens eis osculū. tertio. dicat singulis. Ora pro me frater. sequit̄ cōis benedictio sacerdotū.

Benedictio dei pr̄is et filij et sp̄s scī descēdat sup vos ut sitis b̄ndicti in ordine sacerdotali et offeratis placabiles hostias pro pcc̄is atq̄ offensionibz ppli ōipotenti deo. cui est honor et glā in scla sclor̄. Amen. Quibz expletis archid̄ cōuocat oēs ordinatos. Quibz corā ep̄o cōgregatis dicit archidyacon̄.

Attendite et adūtite diligēter que dn̄s noster dicturus est vobis. Postea dicat episcopus

Quia res quā tractaturi estis fr̄es kmi satis piculosa est moneo vos ut diligenter et honeste totius misse ordinē et consecrationē et fractionē atq̄ cōmunicationē corpis et sanguīs dn̄i ab alijs iam doctis sacerdotibz discatis priusq̄ʒ missā celebrare p̄sumatis. Postea iniūgat eis alia si qua uelit. Et cantet̄ cōio. Sequit̄ cōplenda pro ordinatis q̄ legetur cū cōplenda diei sub vno p dn̄m. Complenda.

Quos tuis dn̄e reficis sacramētis cōtinuis attolle benignus auxilijs ut tue redemptiōis effectū et misterijs capiamus et moribz. p dn̄m.

De ordīatione ep̄o:ū.

Consecratio epi̅o
rū̅ fieri debet tā̅
tū̅ in die dn̅ico
lxxv. di. q̄ die. Et circa
horam terciam. q̄r tali
hora spūs scūs in igneis
linguis apparuit. de cōse.
di. ij. nocte. et tali die a
pl̄i. s. paulus et barnabas
p manus ī̄positionē or
dinati sūt. ut īnuit p̄al
legatū̅ caplm q̄ in die
dn̄ico et om̄es apl̄i parē
p̄tatem receperūt cū pe
tro. in quor loco epi̅ suc
cesserūt. xxi. di. in nouo.
lxviii. di. chori epi̅. Unde
quilibet eps̄ vicarius di
cit̄ dei. xxxiii. q. v. mulie
rem. licet p̄p̄ qui petro
successit pre ceteris teneat
p̄ncipatū̅. ut xxii. di. sa
crosctam. Ergo illo die de
bent consecrari epi̅ qui
illi quor locū teneant or
dinati sunt. Itē in cōse
cracōib; epi̅or p̄ncia ne
cessaria est consecratio.
lxvi. di. porto. Epo q̄
cōsecraturus est electū
pontificalib; ornamē
tis induto cū alijs du
ob; epis indutis amic
tib; et albis stolis et
pluuialib; uel saltem
superpellicijs et cappis.
mitras et baculos pas
torales tenentibus epi̅
assistentes epi̅ elcm̄ in
dutū amictu alba sto
la et pluuiali ut sacer
dotem simplicē eidē cō
secratori sedenti ante
altare. facie ad poplm
uersa repn̄tēt media
uoce dicentes Reuerēn
de p̄r postulat scā ma
ter eccl̄ia. ut hunc p̄n
tem p̄brm ad onus ep̄a
lis ordinis subleuetis
Interrogat consecrator Sa
tis illū dignū esse. Inter[ro]ga[cio]

assistencium Quantum ad humane fragilitatis spectat examen credimus illum dignum esse ad huiusmodi oneris officium. Responsio consecratoris Deo gratias. Ecclesia romana de ista presentacione non curat. Sed consecratore sedente super faudistorium ante medium altaris facie ad populum uersa sedebit assistentes episcopi hinc inde ad dexteram et ad sinistram consecratoris. Et sedebit consecrandus ex opposito consecratoris sic ut sint in modum crucis uel circuli sedentes ordinati. Et incipit consecrator examinationem facere que sequitur.

Antiqua sanctorum patrum institutio docet et precipit ut is qui ad ordinem episcopatus eligatur maxime ut in canone kartaginensis concilii antea diligentissime examinetur cum omni caritate et fide sancte trinitatis. et interrogetur de diuersis causis uel moribus que huic regimini congruunt et necessaria sunt secundum apostoli dictum. Neminem cito manus imponas. Et ut etiam is qui est ordinandus ante erudiatur qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conuersari in ecclesia dei. ut irreprehensibilis sit qui ei manus ordinationis imponit. Eadem itaque auctoritate et precepto in

rogam⁹ te dilc̄issime fra-
ter caritate sincera. si om-
nē prudenciā tuam q̄n-
cū tua capax est natura.
diuine scripture sensib;
accōmedare uolueris.
Rn̄sio elcī Ita ex toto
corde uolo in omīb; obe-
dire et cōsentire Interro-
gacio Uis ea que ex di-
uinis intelligis scriptu-
ris plebem cui ordinan-
dus es. et uerbis docere
et exemplis rn̄sio Uolo
Interrogacio Uis mo-
res tuos ab omī malo
temparare. et q̄ntū potis
dn̄o adiuuāte ad omīe
bonū cōmutare rn̄sio.
Uolo Intrrogacio Uis
castitatē et sobrietatem
cū dei auxilio custodire
et docere rn̄sio Uolo In-
terrogacio Uis semper
diuinis rebus et nego-
cijs esse mancipatus. et
a terrenis negocijs uel
lucris turpib; esse alie-
nus q̄ntū te humana
fragilitas consenciat
posse rn̄sio Uolo Int-
rogacio Uis humilita-
tem et pacienciā in te
metipo custodire et ali-
os docere rn̄sio Uolo
Intrrogacio Uis pau-
pib; et pegrinis oīb; q
indigentib; pter nomē
dn̄i affabilis esse et mi-
sericors rn̄sio Uolo di-
cat ep̄s Hec oīa et cetā
bona tribuat tibi dn̄s
et custodiat te atq; cor-
roboret in omī bono
Respondeat assistētes.
Amen. Sequit̄ intro-
gacio cōsecratoris sup
quibusdā articul' fidei.
De hac materia vide plene
xxiij. d. Qui ep̄s.
Credis scd̄m intelli-
genciā tuam et ca-

pacitatē sensus tui sac
tam trinitatē patrē et
filiū et spm scm̄. vnū
deū oipotentē totāq; in
trinitate deitatem coes
sencialē et cōsubstātia
lem coeternā et cooipo
tentē vnius volūtatis
potestatis et maiesta
tis creatorē oīm creatu
rarū a quo oīa p quē
oīa in quo oīa que sūt
in celo et in terra visibi
lia et īuisibilia et spū
alia Rn̄sio Assentio.
et ita credo Interrogatio.
Credis singulā quā
q; in scā trinitate pso
nā. vnū deū verū ple
nū atq; pfectū Rn̄sio.
Credo Interrogatō Cre
dis ipm filiū dei ver
bū dei eternaliter natū
de pr̄e cōsubstātialē co
oipotentē et equalem
p omīa pr̄i in diuini
tate temporaliter natū de
spū scō ex maria semp v
gine cū aīa rationali du
as habentē natiuitates
vnā ex pr̄e eternā. alterā
ex mr̄e temporalē. deū verū
et hoīem verū. ꝓpriū in
vtraq; natura. atq; pfec
tū et nō adoptiuū nec fā
tasmaticū vnicū filiū dei
in duab; naturis. sed in
vnius psone singulari
tate īpassibilem et īmor
talem diuinitate. sed in
hūanitate p nobis et p
nr̄a salute passū vera
carnis passione et sepul
tū ac resurgentē a mor
tuis tertia die vera car
nis resurrectōe. die qua
dragesima post resurrec
tionē cū carne qua sur
rexit et aīa ascendisse in
celū et sedere ad dexterā
pr̄is. inde venturū iudi
care viuos et mortuos

et redditurũ unicuiqꝫ se
cundũ opa sua siue bo
na fuerint siue mala.
Rñsio Assencio et ꝑ
oĩa credo Intrrogaꝰ Cre
dis etiam spm̃ scm̃ ple
nũ et pfcm̃ uerũqꝫ deũ.
a p̃re et filio pcedentem.
coequalem coessencialẽ.
coomĩpotentẽ et coeternũ
ꝑ oĩa patri et filio Rñ
sio Credo Interrogacio.
Credis hanc scam̃ tri
nitatem nõ tres deos sꝫ
unũ deũ oĩpotentẽ eter
nũ inuisibilẽ et incõmu
tabilem Rñsio Credo
Interrogacio Credis
scam̃ catholicã et apli
cam ueram unã esse ec
clesiam in qua unũ da
tur baptisma. et uera
oĩm remissio pccõꝝ Rñ
sio Credo interrogacõ
Anathematizas etiã
oẽm heresim extollentẽ

se aduersus hanc ecclesiam
catholicam Rñsio Ana
thematizo Interrogacio
Credis etiam ueram
resurrectionẽ eiusdẽ car
nis quã nũc gestas et
uitã eternã Rñsio Cre
do Intrrogaꝰ Credis eci
am noui et ueteris tes
tamenti legis et pphiarum
et aplorum unũ esse aucto
rem deũ et dñm oĩpotẽ
tem Rñsio Credo Di
cat cõsecrator.

Hec tibi fides auge
atur a dño ad uerã et
eternã btitudinẽ dilec
tissime frater in xpo.
Amen. Uel sic. Et sol
licita mente et studio
uigilanti cõserua et ti
bi cõmissis nota facere
cura . ut cũ eis unani
mes uno ore collaudes
deũ de suis bñficijs. cui
honor et glã in secula

seculorum Amen Exple-
tis itaque scrutiniis sed
quosdam statim faciat pro-
fessionem que sequitur.

Ego .I. traiectensis ec-
clesie uocatus episcopus
promitto in conspectu omni-
potentis dei et in omni-
um hic assistencium uenerabi-
lium virorum presencia . quod ab
hac hora in antea fide-
lis et obediens ero perpe-
tue . more predecessorum me-
orum sacrosancte romane ecclesie
ac ecclesie coloniensi ac
uobis domino meo uenerabili
sancte coloniensis sedis archi-
episcopo . vestrisque successoribus
canonice intrantibus pro-
ut est a sanctis patribus insti-
tutum . et ecclesiastica ac
romanorum pontificum commen-
dat auctoritas . Non ero
in consilio aut in consen-
su uel in facto ut vitam per-
dat aut membrum aut ca-
piantur mala captione .
consilium quod michi per uos
aut per litteras uel per nuncium cre-
dituri estis . ad dampnum
uestrum nescienti nulli pan-
dam . Vocatus ad synodum
veniam nisi impeditus fue-
ro canonica impeditione .
Nos quoque et nuncios ues-
tros ac ecclesie coloniensis
quos certos esse cognouero
in eundo stando et redeundo
honorifice tractabo . et in
suis necessitatibus adiu-
uabo . Possessiones uero
ad mensam mei episcopatus per-
tinentes non vendam nec do-
nabo neque de nouo infeu-
dabo uel aliquo modo con-
tra ius uel consuetudinem
ecclesie mee alienabo . vobis
uel vestris successoribus inconsultis .
Sic me deus adiu-
uet et hec sancta dei euange-
lia . Postea predicti duo
episcopi qui prius presentauerint elec-

cū deducat ipm̄ ad locū suū.
Tūc cōsecrans incipit facere
cōfessionē et p̄cedit ī missa.
Et nō q̄ cōsecrād⁹ deb;
facē cōfessionē cū assisten-
b; sibi seorsū. et dicere sub-
missa voce totū officiū mis-
se sicut et cōsecrator. Nōn-
dū aūt q̄ ecclia rōna nūq̄
mutat officiū diei p̄pt̄ cō-
secracōes ep̄or. sed tm̄ ad-
dit collcās que in subscrip-
to hic officio misse sequūt.
Alij u'o dicūt missā q̄ seqt̄.
Benedixit te hodie
deus et unxit te ole-
o leticie p̄ consortib; tu-
is memor esto nōis dn̄i
dei tui ps. Eructauit cor.
Glā pri. R̄. Sed illos q̄
in cōsecracōib; ep̄or dicūt
letanias hic obmittit. Ky-
riel. q2 statim in letania
subiacet. Sequit̄ collcā q̄
dicit̄ sub vno p dn̄m cū
collcā diei. collecta.

Adesto dn̄e suppli-
cacōib; nr̄is om̄ps
deus ut qd̄ humilitatis
nr̄e gerendū est ministio
tue uirtutis impleatur
effectu. P dn̄m. lcō epl'e
bti pauli apli ad titū.
Hnc. fidelis ser-
mo. Si quis ep̄a-
tū desiderat bonū opus
desiderat. Oportet ergo
ep̄m irrep̄hensibilē esse
vnius uxoris uirū so-
briū prudentē pudicū.
ornatū. hospitalē. docto-
rem. Non uiolentū. nō
percussorem sed modestū.
Nō litigiosū. nō cupidū.
sue domui bene p̄positū
filios habentē subditos
cū omī castitate. Si q̄s
aūt domui sue preesse
nescit. quomō dei ecclie
diligenciā habebit?
Nō neophitū. ne in su-
pbiam elatus in iudiciū

incidat dyaboli. Oportet autẽ illũ et testimoĩũ habere bonũ ab hiis
qui foris sũt. ut doctrinã
dei nr̃i ornet in oĩb; gr̃.
Immola deo sacrificiũ
laudis et redde altissimo
vota tua. ṽ. Congregate
illi scõs eius qui ordinaue
rũt testamentũ eius sup
sacrificia. Interĩ mĩstri du
cãt eũ seorsũ et induant
elcm̃ sandalia tunica dal
matica et casula et ceteris
põtificalib; anulo mitra
et baculo pastorali dũtax
excepto. Dũ induit̃ eũ
sandalia dicant assis
tentes episcopi collcã.

Omĩps sempit̃ne ds̃
qui es iniciũ et fi
nis fac famulũ tuũ fra
trẽ nr̃m tua bñdictioẽ
calciari pedib; istis in
p̃paracionẽ ewãgelij
pacis. In noĩe pr̃is et fi
lij et sp̃s scĩ. induere auri
frisatis hiis sandalijs. ut
scias q̃ speciosi sunt pedes
ewãgelizanciũ bona. pre
dicanciũ pacem. Dũ in
duit̃ eũ dalmatica di
cant collectam.

Deus bonorũ oĩm
auctor et largitor
guberna p̃ntem famlm̃
tuũ frẽm nr̃m. ut sicut
hoc typico indumento
priscor patrũ ritu lacio
ra uestimẽta p̃nialiter
cõstringũt̃. ita mentis
eius vane et uage cogi
tacões ne in effectũ piai
lor p̃ueniãt te p̃tegente
cohereeant̃. P te ihu xp̃e
saluator mundi rex gl̃e
qui cũ deo pr̃e et sp̃u scõ.
Tũc duo ep̃i assistẽtes
reducãt elcm̃ ante cõsecrato
rẽ stantẽ ante mediũ alta
ris ad pp̃lm facie versa. Se
quit̃ officiũ ep̃i et incip̃

cacio nominis eius.

Episcopū oportet iudicare interptari cōsecrare cōfirmare ordinare offerre et baptizare. Augustin⁹ viij. q. i. Qui episcopatū. Eps enī nomē est opis nō honoris. scopos quippe intēcio est. Eps ergo sup intendēs dicit. Et ysidor⁹ ethi. li. xij. qd ponit xxi. di. c. cleros dicit scopin grece speculator latine dicit. nā epc speculator est in eccl'ia dei ppositus. Postea scdm quosdā cōsecratore vna cū electo. et assistentib; accūbentib; sup faucistoriū dicit kyriel misse qd superius est obmissū vna cū letanijs q̄s require in fine libri. Et cū dictus fuerit uersus pro epo videlicet Ut ei uitā et sanitatē largiri digneris. Surgat cōsecrator solus dicens Ut hunc

p̄ntem electū ✠ benedicere digneris. Te rogam⁹ audi nos. Scdo. Ut hūc p̄ntem elcm̄ ✠ benedicere et ✠ sāficare digneris. te rogamus audi nos. Tercio Ut hunc p̄ntem electū ✠ benedicere ✠ sācificare et ✠ cōsecrare digneris. te rogā⁹ au. n. Deinde reponat se consecrator et finiat letanias Sed nō q aliqui p̄termittūt letanias et seruāt qd sequit videlicet q obmissis etiam letanijs cōsecrator stans ante altare apit codicē ewāgeliorū. et electo coram ipo genū flectente ponit sup caput et ceruices cōsecrandi littera ex parte īferiori manente. Et assistētes epi sustinēt illū. Et reliqui oēs epi qui assūt caput

eius tangat. xxiii. d. c.
Eps cum ordinat. Tunc consecrator imponit utramque manum sup caput illius dicens Accipe spiritum sanctum. Idemque faciunt et dicunt assistentes epi. Postea electo genua flectente dicit consecrator media voce vnam de orationibus que sequuntur.

Adesto sup collecta
Adesto supplicationibus nostris omnipotens deus. et quod humilitatis nostre gerendum est ministerio tue uirtutis impleatur effectu. Per. oratio

Oremus dilectissimi nobis ut huic viro utilitati ecclesie prouidens benignitas omnipotentis dei gratie sue tribuat largitatem. Per. col.

Propiciare lecta.
Propiciare domine supplicationibus nostris et inclinato super hunc famulum cornu gratie sacerdotalis benedictionis tue in eum infunde uirtutem. Per dominum. in unitate eiusdem.

Prefatio
Per omnia secula seculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo.
Sursum corda. Habemus ad dominum. Gratias agamus domino deo nostro. Dignum et iustum est. Vere.
Vere dignum ... eterne deus. Honor omnium dignitatum que gloriosis famulantur ordinibus. Deus qui moysen

famulum tuum

famulū tuū secreti familia-
ris affatu inter cetera celes-
tis documenta culture de ha-
bitu quoqꝫ indumenti sacer-
tali instituens electū aaron
mistico amictu vestiri inter
sacra iussisti ut intelligēcie
sensū de exemplis prioꝝ cape-
ret secutura posteritas ne
eruditio doctrine tue ulli de-
esset etati. cū et apud veteres
reverentiam ipsa significati-
onū species obtineret. et
apud nos certiora essent ex-
perimenta rerū q̄ enigma-
ta figurarū. Illius namqꝫ
sacerdotii anterioris habi-
tus nostre mentis est or-
natus et pontificalē glori-
am nō iam nobis honor
cōmendat vestiū. sed splen-
dor animarꝝ. Quia et illa
que tūc carnalibꝫ blandi-
ebantur obtutibꝫ ea potius

que in ipsis erant intelligē
da poscebant. Et idcirco
huic famulo tuo quē ad sū
mū sacerdocij ministeriū
elegisti hanc q̄sumus dn̄e
graciā largiaris ut quicq̇d
illa velamina in fulgore
auri in nitore gēmarū et
in multimodi operis vari
etate signabant hoc in ei⁹
moribꝫ actibꝫqꝫ clarescat.
cōple in sacerdote tuo mis

terij tui sūmā et ornamen
tis tocius glorificationis ī
structū celestis vngenti ro
re sanctifica. Hic arciuliga
to p̄us capite
electi lineo pāno retorto mit
tat crisma in modū crucis
sup capud eius pungens
totā tonsurā dicat vna cū
assistē ntibꝫ. Vngatur et
cōsecretur capud tuū ce
lesti bn̄dictione in ordi
ne pontificali. In nōie
pa ✠ tris et fi ✠ lij et spi
ritus ✠ scī. Amen. Oscu
let eū dicens. Pax tibi.
Et cū spū tuo. Et scd̄m
quosdā assistentes sicut et
cōsecrator vnguīt capud cō
secrati qd̄ nō seruatur. De
inde p̄sequat̄ eps̄ p̄facionē
sub tono ut p̄ius. Prefacio.

Hec domine copiose in
eius caput influat hoc in
oris subiecta decurrat hoc
in tocius corporis extrema
descendat. ut tui spiritus
uirtus et interiora eius
repleat et exteriora circumte-
gat. Habundet in eo con-
stancia fidei puritas dilec-
tionis sinceritas pacis.
Sint speciosi munere tuo
pedes eius ad ewāgelizā-
dū pacem. ad ewangeli-
zandū bona tua. Da ei
domine ministeriū recon-
siliacionis in uerbo et in
factis in uirtute signor
et pdigior. Sit sermo ei'
et predicatio nō in psua-
sibilib; humane sapien-
cie uerbis sed in ostensio-
ne spiritus et uirtutis.
Da ei domine claues reg-
ni celor ut utatur. non

glorietur potestate quam
tribuis in edificationẽ nõ
in destructionẽ. Quodcũqz
ligauerit sup terrã sit li-
gatũ et in celis. Et quod
cũqz soluerit sup terrã sit
solutũ et in celis. Quorum
detinuerit peccata detenta
sint et quorum dimiserit tu
dimittas. Qui benedixe-
rit ei sit benedictus et qui
maledixerit ei maledicti-

onibus repleatur. Sit fidelis
seruus et prudens quẽ con-
stituas tu domine sup fa-
miliam tuam ut det illis
cibũ in tempore oportuno.
et exhibeat omnẽ hominẽ
perfectũ. Sit sollicitudine im-
piger. sit spiritu feruens.
Oderit superbiam. humilitatẽ
diligat. nec eam umquam dese-
rat aut laudibus aut timo-
re superatus. Non ponat

lucem tenebras nec tenebras
lucem. nō dicat malū bonū
nec bonū malū. Sit sapienti-
bꝫ ⁊ insipientibꝫ debitor ut
fructū de pfectu omniū cō-
sequat. Tribuas ei domi-
ne cathedram episcopalē
ad regendā ecclesiam tuam
et plebem uniuersam. Sis
ei auctoritas sis ei potestas
sis ei firmitas. multiplices
sup eū benedictionē et gra-

ciam tuam. ut ad exorandū
semp misericordiam tuā tuo
munere ydoneus tua gracia
possit esse deuotus. Tūc can-
tet chor'
aīonem que sequitur.

Ungentū in capite qd̓ des-
cendit in barbā barbam aa-
ron qd̓ descendit in oram ues-
timēti eius mandauit dn̄s
bn̄dcōem in sclm. ps. Ecce
q̄ bonū et q̄ iocundū habi-
tare f̄res in unū. Et si plu-
res fuerīt cōsecrādi pt̄ repeti
ad quelibet uersū aīo p̄dcā.
Ungentū ꝛc. Interī inūgit
ɔsecrator āb̄as manus electi
crismate cū oleo mixto pdu-
cendo p̄mo lineas scd̄m qd̓
fit in unctione manuū sacer-
dotis. et postea in mediate ī-
ungit totas palmas et ɔfir-

mat pollices cõsecrati cris-
mate tm̃. In quibusdã tñ
ecclesiis palma dextre ma-
nus tm̃ inungit᷑ cũ crismate
et cũ oleo simul̃ mixtis ut s̃.
Postea cõsecrator cõfirmat
utrũq; pollicẽ cõsecrati cris-
mate tm̃ ut s̃. Iste sc̃d's mo-
dus a paucis seruat᷑. Dũ un-
git manus dicat.
Ungant᷑ manus is-
te de oleo sc̃ificato
et crismate sc̃ificacõis si-
cut unxit samuel et ꝓphe-
tã in regem dauid. ita
ungant᷑ et cõsecrent᷑ in
nõie dei p̃ris et filii ⁊ sp̃s
sc̃i facientes ymaginẽ
sc̃e crucis saluatoris dñi
nr̃i ihũ xp̃i. qui nos a
morte redemit et ad re-
gnum celorũ ꝑduxit. Qui
uiuit. Rx. Dũ cõfirmat
Deus pollicẽ dicat.
et p̃r dñi nr̃i ihũ
xp̃i qui te ad põtificatus

sublimari uoluit dig-
nitatẽ. ipse te crismate ⁊
mistice delibucõis liquo-
re ꝑfundat. et sp̃ualis
benedictõis ubertate fe-
cundet. ut quicq͛d bndix-
eris bñdicatur. quicq͛d
sc̃ificaueris sc̃ificetur. et
cõsecrate manus istius
ul' pollicis ĩpositio cũc-
tis ꝓficiat ad salutẽ. P.
Et ducant assistentes ep̃m
seorsũ ad abluendũ man'
et retineat caput unctũ et
pãnũ circũligatũ usq; ad
finẽ misse ob reuerenciã sac-
menti. Sic seruat curia rõna.
Postea reducit᷑ ad p̃nciã
cõsecrãtis. Nõndũ q̃ orna-
mẽta põtificalia videlicet
cyrothece ãnulus baculus
pastoralis et mitra si nõ
sit. et certũ sit ipa nõ esse be-
nedcã. tũc p cõsecrationẽ
debent bndici bñdictõib;
que sequit᷑. sed si ꝑsumãt᷑

p̄ius fore bn̄dc̄a tūc simpli
citer tradent̄ electo ut p̄tea se̅.

Bn̄dictio ad cirothecas

Omnip̄s creator qui
hōīm ad ymagi
nem tuam condito ma
nus discretōis īsignitas
tanq̄ organū intelligen
cie ad recte operandū dedis
ti. q̄s seruari mūdas pre
cepisti ut in eis aīa dig
ne portaret̄. et tua ī eis
digne cōtractarent̄ miste
ria bn̄ ✠ dicere et scī ✠
ficare digneris hec ma
nuū tegmenta. ut quicū
q̄ ministrorū tuorū sacrorū
pontificū hiis uelare ma
nus suas cū humilitate uo
luerit tam cordis q̄ operis
mūdiciam tua mīa sub
ministret. Per xp̄m. **Dū in
duit eū cirothecas di
cat.**

Circūda dn̄e
manus huius ministri
tui mūdicia noui ho

m̄is qui de celo descendit
ut quemadmodū iacob di
lc̄us tuus pelliculis hedo
rū opertis manibȝ bn̄dic
tionē paternā oblatis p̄a
cibis potuq̄ gratissimo
īpetrauit. sic et iste obla
ta p̄ manus suas hostia
salutari gr̄e tue bn̄dictio
nē īpetrare mereat̄. Per eū
dē dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m q̄
in similitudine carnis pc̄cī
tibi pro nobis obtulit se
metip̄m. amen **Bn̄dictio
anuli.**

Creator et cō
seruator humani ge
neris dator gr̄e spiritualis
largitor eterne salutis do
mine emitte tuā bn̄dic
tionē sup hunc anulū. ut
qui eū gestauit armatus
uirtute celestis defensiōis
p̄ficiat ad salutē mētis
et corporis. P. **Tradicio a
nuli.**

Accipe anulū
fidei signaculū q̄

tui sponsam tuam sanctam dei
ecclesiam intemerata fide or-
natus illibate custodias
Alia tradicio anuli.
Accipe anulum ponti-
ficalis honoris ut
sis fidei integritate ante omnia
munitus misericordie operibus
insistens. infirmis compaci-
ens benivolentibus congau-
dens aliena dampna pro-
pria deputans de alienis
gaudiis tamquam de propriis ex-
ultans. alia tradicio a-
Accipe ergo a- nuli.
nulum discrecionis et
honoris fidei signum. ut que
signanda sunt signes et que
aperienda sunt aperias et que
liganda sunt liges et que
soluenda sunt soluas at-
que credentibus per fidem bap-
tismatis lapsis autem sed pe-
nitentibus per misterium recon-
ciliacionis ianuas celestis
regni aperias. Cunctis uo

de thesauro dominico noua
et uetera proferas. ut ad
eternam salutem omnibus con-
sulas gratiam domini nostri ihesu
christi. cui cum patre et spiritu
sancto est honor et gloria. Benedictio baculi pastoralis.
Sustentator humane in-
becillitatis deus benedic
baculum istum. et quod in ore
exterius designatur. interius
in moribus famuli tui pro-
ciacionis tue clementia ope-
tur. Postea dominus tradit electo ba-
culum pastorale dicens.
Accipe baculum pasto-
ralis officii. id est potestatem
ligandi atque soluendi ut
sis in corrigendis viciis
pie seuiens. iudicium sine
ira tenens. in fouendis vir-
tutibus auditorum animos de-
mulcens. in tranquillitate
seueritatis censuram non
deserens. Postea tradit ei
codicem euangeliorum dicens.

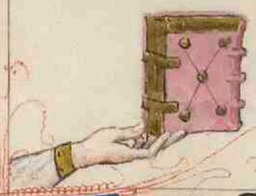

Accipe euãgeliũ et
vade p̃dica ꝓ̃lo tibi
cõmisso. potens est enĩ
deus tibi augẽ grãm. Q̃
uiuit et rg̃t in sc̃la scloꝝ.
amẽ. osculet̃ eũ dicens.
Pax tibi. deĩn cãtat̃ all'a
Diffusa est grã in labijs g̃
tuis ꝓpt̃ea b̃ndixit te deus ĩ
eternũ. v̾ ꝓpter ueritatem et
mãsuetudinẽ et iusticiã et
deducet te mirabilit̃ dextrã
tua. ul' tract. Desideriũ aĩe
eius tribuisti ei et uolũtate
labioꝝ eius nõ fraudasti eũ
v̾ Qm̃ p̃uenisti eũ in bene
dcõe dulcedis. v̾ Posuisti su
p caput eius coronã de lapi
de p̃cioso. ducat̃ ↄsecrand'
ad locũ suũ et legat̃ euã
gliũ. Lcõ sc̃i euãglij s̃ mrcũ
R ul'. Circuibat ihũs cas
tella in circuitu docens.
et cõuocauit duodecĩ a
p̃los et cepit eos mitt̃e
binos. et dabat eis p̃ta
tem sp̃uũ imũdoꝝ. et p̃
cepit eis ne quid tollent
in uia nisi uirga tm̃.
nõ perã nõ panẽ nec ĩ
zona es. Sed calciatos
sandalijs. et ne induerẽ
tur duab; tunicis et di
cebat eis. Quocũq; ĩtra
ueritis in domũ illic ma
nete donec exeatis inde.
et quicũq; nõ receperit
vos nec audierint uos
eũtes inde excutite pul
uerẽ de pedib; vr̃is in
testioniũ illis. Et exeũ
tes p̃dicabãt ut penitẽ
ciam agerent et demõi
a multa eiciebãt. et vn
gebant oleo mltos egro
tos et sanabant. deinde
d; Credo. off Benedic aĩa
mea et noli obliuisci omẽs
retribucõẽs eius et renoua
bit̃ sicut aq̃le iuuẽtus tua.
Et offerat cõsecratus
duos panes rotũdos

et duas molas vini. et du
os cereos accensos et primo
tangat panē et osculet̄ anu
lū cōsecratoris. deinde vinū
ꝑ se et postea cereos ad q̄ōli
bet osculet̄ anulū ut s̄. ¶ De
inde tā cōsecrator q̄ ꝯsecratus
abluant manus ut cōsuetū ē
post offertoriū misse et ponā
tur due oblate ul' plures si op̄
tuīt. et vinū in calice āpliet̄.
ut tā ꝑ ꝯsecratore q̄ pro cōse
crato ul' ꝑ cōsecratis sufficiat
ad sumendū. et cōsecrat̄ ma
neat ad dextrū cornu altaīs
et etiā ad sinistrū si plures fu
eīt ꝯsecrati. et ꝑseq̄t̄ secretā.
et totū officiū misse submis
sa voce. et faciat signa in ca
none ut cōsecrator. secreta.
Suscipe dn̄e munēa
que tibi offerimus
pro hoc famulo tuo. ut ꝑ
picius in eodem tua do
na custodias. P. Sed ꝯse
cratus applicet secretā.

ad seipm̄ et dicat. ꝑ me
indigno famulo tuo ut ꝑ
picius in me tua dona
custodias. P.
Hanc igitur oblatio
nē. ℟. quā tibi offe
rimus in ecclia pro hoc
famulo tuo quē ad ponti
ficatus ordinē ꝑmoue
dignatus es. q̄s dn̄e ut
placatus accipias. et ꝑ
picius in eo tua dona cus
todias. ut q̄d divino mu
nerē cōsecutus ē divi
nis effectibꝫ exequat̄. di
es q̄ n̄ros. ℟. Sꝫ cōsecra
tus hec verba applicās
ad se dicat. s̄. quā tibi of
ferimus ꝑ me īdigno fa
mulo tuo quē ad epatus
℟. ut s̄. ut q̄d divino mu
nē cōsecutus sū divinis
exequar effectibꝫ. dies q̄
n̄ros. ut sup̄. Sequit̄ sol
lempnis bn̄dictio.
Benedicat tibi dn̄s

custodiens q͡z te sicut uo
luit sup ppl̃m suū cōsti
tuere pontificē. ita et p̄
senti sclo felicem. et et̃ne
felicitatis faciat esse con
sortē. Amen. Clerū ac po
pl̃m quē sua uoluit opi
tulacōe tua sanctione cō
gregari sua dispēsacōe
et tua admĩstracōe p di
utĩna tempa faciat felici
ter gubernari. Amen.
Quatinus diuinis mo
nitis parentes aduersita
tib; carentes bonis oīb;
exuberātes tuo ministerio
fide obsequētes. et in p̄n
ti sclo pacis trāquillitate
fruant̃. et celū eternoȝ
ciuiū consortio potiri me
reant̃. Qđ ipe p̄stare dig
net̃ cuius regnū et ĩperi
ū sine fine pmanet in se
cla scloȝ. Et bndictio dei
pa ✠ tris et fi ✠ lii et sp̃s
✠ sancti descendat sup
uos et maneat semper.
Et resumat partē obla
te cōsignādo sup calicē
et dicat. Et pax ✠ eius
sit ✠ semp uobiscū. Cō
secrator aūt cōicans postq̄
corpus dn̄i sūpserit nō totū
sanguinē s͡z solū partē eius
una cū parte oblate que in
calice missa fuit sumat. Re
liquā ɔsecrato uł cōsecratis
sumendā reseruet. Priusq̄
se abluat cōsecrator cōicet
ɔsecratū. cōsecratus tñ corā
illo genua nō flectit. Postē
abluat cōsecrator. deiñ mit
tat̃ uinū in calicē. de quo os
suū abluat siliter ɔsecratus.
Deinde seorsū tergit̃ caput cō
secrati mica panis uł bumba
ce. et ipo reuertēte ad cōsecra
torē bndicat̃ mitra ut sequit̃
si nō fuerit bndicta. Bndcō
mitre.
Dn̄e deus p̄r
omips cuius p̄cla
ra bonitas et uirtus imē

ca a quo omne datum opti
mum et omne donum perfectum
totius decoris ornamen
tum bene ✠ dicere et sancti ✠ fica
re digneris hanc mitram
huius famuli tui antisti
tis capiti imponendam. ut
per eam eius predicatio con
missio sibi populo clara ap
pareat. ac terribilis eius
correctio subditos ab omni
malo coherceat. et ipse si
cut moyses deum pro delic
tis populi deprecaturus inueni
atur ydoneus. Per xpm R.
Dum imponit illi mitram

Imponimus domine ca dicat
piti huius antistitis et a
goniste tue galeam mu
nicionis et salutis. quatinus
decorata facie et ornato
capite cornibus utriusque
testamenti terribilis ap
pareat aduersariis ueri
tatis. et te ei largiente gra
ciam impugnator eorum ro
bustus existat. qui moy
si famuli tui faciem ex tui
sermonis consorcio decora
tam lucidissimis tue cla
ritatis ac ueritatis corni
bus insignisti et capiti aa
ron pontificis tui tya
ram imponi iussisti. Per
dominum. Amen Deinde dicat
oratio Messis quidem multa
operarii autem pauci rogate er
go dominum messis ut mittat
operarios in messem suam.
Causa quare hic imponitur mi
tra et non prius est quia moyses
reuertente ad populum postquam cum
deo fuerat locutus facies eius
apparuit cornuta. sic et isti
us caput post officium misse
primo cornutum debet appare
Et sic romana curia seruat. oratio
Plenum quesumus domine plenda
dum nobis remedium
tue miseracionis operare et
tales nos esse perfice propi
cius. et sic fouere ut tibi in

omnibus placere ualeamus.
per dominum. Et nota quod in con-
secratione archiepiscopi nichil mu-
tatur officii predicti. sed dicitur ar-
chiepiscopus ab archos quod est prin-
ceps et episcopus quod est supra et
scopos quod est intencio quasi
princeps superintendencium. pla-
cuit ut quisquis metropolita-
nus ultra tres menses consecrati-
onis sue ad fidem suam expo-
nendam. id est iuramentum sedi
apostolice et archiepiscopis fieri con-
suetum palliumque suscipiendum
ad apostolicam sedem non mise-
rit commissa sibi careat digni-
tate. C. d. c. l. Et licet archie-
piscopus confirmatus etiam ante pal-
lii receptionem consecrationem
episcoporum suffraganiis suis uale-
at delegare. extra. de electione suffra-
ganiis. si tamen in mora fuerit
petendi pallium. scilicet post
tres menses elapsos. ex tunc
non poterit eam aliis delegare.
nec etiam suum suffraganii
possunt aliquem consecrare. ut per
hoc maior ei rubor incutiatur.
cum viderit suum suffraganium a
metropolitanus aliis consecra-
ri. ut notatur per glo. in preallega-
to decreto. Cum sibi pallium
per sedem apostolicam traditur.
Accipe pallium dicitur illi.
um de corpore beati petri
sumptum plenitudinem tuam
pontificalis officii et po-
testatem celebrandi concilia
et episcopos consecrandi. Responsio
Deo gratias. Set quamuis episcoporum
consecratio ad papam uel archi-
episcopos spectat. potest tamen per episcopos
simplices de eorum mandato si-
cut per ipsos fieri. Qualiter
autem in ordinacionibus sup-
plendum est. si quod incaute
fuerit pretermissum.
In primis notandum quod quamcunque forma
ecclesie in ordinacionibus non ser-
uatur. nichil agitur. ar. xii. q. ii.
sine exceptione. xxx. q. v. ali-
ter de q. di. iiii. Reuera. lviii.

di. Chori epi. de reg. Cũ dilcã.
6. plẽ et ultĩ. hoc intellige si a
liqd qd est de sbã obmittatr de
statu monachoꝝ. cũ ad mõs
teriũ in fine gdi. Appositis. c.
f. xxxiiij. q. ij. solet queri nã
sbalia sumitari nõ possũt i
stituta de h̾edibꝫ. qui ab intes
tato. 6. oms. et si unũ de sba
libꝫ obmittitr. nõ ualet qd a
gitr. sed de nouo gferr. xxxviij.
q. Que ipis. illa aũt que nõ
sũt sbalia possũt statutis te
pibꝫ suppleri. xxiij. di. Preterẽ
a ubi de hoc. et xxx. q. v. Non
si. de gsecr. di. iiij. In syno. xxij.
q. ij. Ad adũtendũ. ¶ De for
cõsecrandi epõs notauimꝰ
sup̃ de ordine epoꝝ. in rubri
ca. et de for ordinis alioꝝ cle
ricoꝝ. de clerico faciendo in ru
brica. Si ergo aliqd incaute
p̃termissũ est. caute supplendũ
est. v. grã. Cũ pbr ordinatr tã
ordinãs q̃ astantes pbri ul̃
saltẽ duo ex eis debẽt ei manꝰ

īponere de tpri. ordi. si archie
p̃s. et. c. se. lxvi. di. 6. porro.
Si uo dyaconꝰ ordinetr. non
astãtes pbri. ꝫ solus ordinãs
manꝰ īponit. xxiij. di. Dya
conꝰ. Pone ergo q obmissa
sit manus īpositio. uel sĩle
aliqĩ taliũ. cetis omĩbꝫ rite
et cãlr pactis. cũ ordinatr est.
sed executionẽ ordĩs sic defec
tiose suscepti nõ habet quo
usqꝫ manus īpositio que ob
missa fuerit sit suppleta. qd
sic fiet. qñ eps alios ordina
bit ueniet defiñ pariẽs una
cũ alijs nõ in apparatu sol
lempni. sed stabit q̃si epo
mĩstrans. nõ erit ĩtentio epi
ut sup eũ iam dictas ordĩes
iteret. sed qñ ueniet ad pũc
tũ ubi facienda fuisset manꝰ
īpositio. tũc īponatr sibi ma
nũ q̃nto cautius potitr. ne ĩ
obmisso error ab alijs cog
noscatr. sed si magnus error
interuenerit. uel si p saltũ pro

motus fuit. ita ut de facili
diligens cautela adhiberi
nō potit. cōsulo ut eps ī ca
pella sua ꝑuati ordines ce
lebret. et sic secrete et dilige͂
ter suppleat qd̓ obmissū est
de usu pallij. h. spalis de cle
rico p saltū pmoto. c. unico.
de sacra. iteran. uel nō. c. i.
xliij. di. in mādatis. xxiiij. q.
ij. dn̄s. xxij. q. ij. valem. Po
test enī eps ordinē pretermis
sū ab illo qui p saltū ignora
ter p motus est supplere. et
ernūc in iūcta sibi prius pe
nitēcia cū illo dispensa͛e. ut
in susceptis ordinibꝫ āmīst
tret. de clerico p saltū pmo
to. c. unico. Et si de aliquo
defectu ante submisit ul̓ nō
dubitet̄ obserua ut ibidem
notatur. et eodē titulo p ol
tiense in sūma.

De cōsecracōe sacrarū ṽ
ginū que tm̄ diebꝫ dn̄i
cis et festiuis fieri debet.

Cantato misse introitu
obmittit̄ kyriel. Collcā de
ṽginibꝫ ꝯsecrand̓ dr̄ cū col
lcā diei sub uno. p dnm̄.

Collecta.

a qs dn̄e
famulabus
tuis qs ṽ
ginitatis
honore dignatus es de
corare. inchoati opis cō
sūmatū effectū: et ut p
fcām tibi offerat̄ pleni
tudinē. uiuta sua pdu
ce meant̄ ad finem. P.

Epo procedente in missa
usqꝫ ad euāglm̄. abbatissa
siue archidiacon᷒ scd̓m cō
suetudinē mōsterij pñter
epo ṽgines ꝯsecrādas dicēs
Reuerende pr̄ postulat
scā mater eccl̄ia ut has
pn̄tes ṽgines digneriū
bn̄dicere et cōsecrare et
dn̄o nr̄o ihu xp̄o sūmo
dei filio desponsare. Allo

ciatio epi ad uirgines Ulutis
bñdici et gleari et dño nro
ihu x̄ sũmi regis filio dei
põsari mitratur Uolum̃ it
rogatio Uultis scē uirginitat̃
ꝓpositũ firmit̃ ꝑpetuis tpi-
b; obuiare mitratur Uolum̃
Tũc q̃lib; iunctis manib̃ genib;
flexis ꝓmittat ĩ man̄ epi uirgi
tatẽ se ꝑpetuo suaturã. Pᵒ hec
oĩb; geñ flectẽtib̃ ĩpoĩt kyriel-
nuisse qđ supius ẽ obmissũ cũ
letania. Cũ aũt dictus fuit
ũsus pro põtifice Ut ei
uitã et sanitatẽ largiri
digneris. Solus epũs sur
gens dicat Ut has p̃ntes
ancillas tuas bene ✠
dicẽ digñis. te rogam⁹
Ut has p̃ntes ancillas
tuas bene ✠ dicẽ et sã ✠
ficare digñis. te r. Ut has
p̃ntes ancillas tuas be-
ne ✠ dicere sãcti ✠ ficare
et cõse ✠ crare dignis. te
roga⁹. Postea epũs recitbẽ-
te super fauitorũ finit̃ le-
tania. Qua finita gscrãn-
dis manẽtib; in ordĩe. Epũs
bñdicat ipar idumẽta ut
sequit̃ Dñs uobiscũ. Oreᵐ.

Deus etnor bonorũ
fidelissime ꝓmissor
et certissime ꝑsolutor. q̃
uestimentũ salutis et ĩ-
dumẽtũ iocũditatis et-
ne tuis fidelib; ꝓmisisti.
clemẽciã tuã suppliciter
exoram⁹. ut hec idumẽ-
ta humilitatẽ cordis et cõ-
temptũ mũdi significã-
cia. quib; famule tue scẽ
sũt uisibiliter iformãde
ꝓpicius bene ✠ dicas. et
btẽ castitatis habitũ q̃
te inspirante susceptur
sũt te ꝓtegente custodiãt.
et quas uestimẽtis uene-
rande ꝓmissionis iduis
tpaliter. btã facias ĩ mor-
talitate uestiri. P xp̃m
dñm nrm. Dũ induũt

sancte uestib; cantet chor⁹

Regnū mundi et
omnem. ꝛc̄. añ Induit me
dominus cyclade auro texta
et immēsis monilib; orna-
uit me. añ Ancilla cristi
sum et ideo me ostēndo ser-
uilem p̄sonam. Postea eps̄
anulū suū
pontificalē infert digito cuiuſ-
libet ꝯsecrando dicens. Deſ-
pondeo te dn̄o ihu xp̄o
sūmi p̄ris filio qui te il-
lesam custodiat et ab oī
corrupcione defendat.

Et cantent ꝯsecrande.

Ipsi sum desponsata cui angli ꝛ.
Interī eps̄ bn̄dicat torques sū

coronas ꝯsecrandarū capitib; ī-
ponendas. Et nō q̄ iste corone
nō sūt aliud nisi quedā tele de
serico albo vl' lana alba seu
lino hn̄tes latitudīs duoꝝ digito-
rū uel cc̄ quib; q̄tuor cruces
rubee sūt infixe vna crux erit
in priore p̄te capitis et in q̄li-
bet latē sūr vna. et istis coro-
nis sū certis raro postea sc̄dm
gēm multarū p̄cīū ꝯsuetudinē
vtunt̄ moniales ꝯsecrate. ni-
si in morte et in eaꝝ sepultā.

Sequit̄ benedictio earūde.

Benedic dn̄e ornamē-
ta ista ut sint salu-
tare remediū generi huā-
no. et p̄ia p īuocacionē
tui nōis ut quecūq; ea
portauerit et fideliť tibi
seruierit. coronā celestem
īmarcessibilē quā hec or-
namēta designāt. ī celis
a te p̄cipe mereant̄. cātet ch⁹.
r⁹.
Ueni sponsa cristi accipe. ꝛc̄.

Interim eps imponit eis coronas seu serta capitibus singularum dicens. Accipe signum xpi in capite tuo ut uxor eius efficiaris. et si in eo permanseris immortalitatis gloria coroneris. Postea cantet [illegible] ana.

Anulo suo subarrauit me. dicens.

Interim eps benedicit uelum uel uela dicens.

Caput omnium fidelium deus et totius corporis saluator. hec operimenta uelaminis que famule tue propter tuum tueque genitricis beatissime semper uirginis marie amorem suis capitibus sunt imposite dextera tua sanctifica. ut uidelicet tua iussa semper corpore pariter et animo incontaminato custodiant: ut quando ad remunerationem perpetuam sanctorum cum prudentibus etiam uirginibus ipse preparate aduenerint. perducente te ad superne felicitatis nuptias introire mereantur. Qui uiuis et regnas. Et uela ipsa aqua benedicta aspergantur.

Dum imponit eps uelum consecrandis dicat.

Accipe uelamen quo cognoscaris mundum contempsisse. et te xpo sponso uirginum perpetuo subdidisse. Interim cantet chorus.

Posuit signum in faciem meam.

Dominus uobiscum. Oremus.

Respice domine. oratio.

Propicius super has famulas tuas ut uirginitatis sancte propositum quod te inspirante susceperunt. te gubernante custodiant. Per. Prefacio.

Per omnia secula seculorum. Dominus uobiscum. Sursum corda. Gratias

as agamus dño deo nostro.
Ueterne deus. Castorũ
corporũ benignus inhabita
tor et incorruptarũ amator
animarũ. Deus qui huma
nã substanciã in primis ho
minibꝫ dyabolica fraude vi
ciatã ita in uerbo tuo ꝑ qđ
omĩa facta sũt reparas ut
eam nõ solũ ad prime origi
nis ĩnocenciam reuoces sed
etiam ad experienciã quorũ

dam bonorũ que in nouo
sũt seculo habenda ꝑducas
et obstrictos adhuc condici
one mortaliũ iam ad simi
litudinẽ ꝑducas angelorũ.
Respice sup has famulas tu
as que in manu tua cõtinẽ
cie sue ꝓpositũ collocantes
tibi deuocionẽ suã offerũt a
quo et ipse idem votũ assũp
serũt. Quando enĩ animus
mortali carne circũdatus le

gem nature libertatē licentie
vim cōsuetudinis et stimulos
etatis euīceret. nisi tu ꝑ libe-
rū arbitriū hūc amorē vir-
ginitatis clemēter accenderis
tu hanc cupiditatem in eaꝝ
cordibꝫ benign⁹ alere tu fortitu-
dinē ministrares. Effusa
namq; in omēs gentes gra-
cia tua ex omī natione que
est sub celo in stellarū nume-
rabilem numerū noui testa-
menti heredibꝫ adoptatis in-
ter ceteras uirtutes quas fi-
liis tuis nō ex sanguinibꝫ ne-
q; ex voluntate carnis sed de
tuo spiritu genitis indidisti
etiam hoc donū in quasdam
mentes de largitatis tue fon-
te defluxit ut cū honorē nup-
ciarū nulla interdicta minu-
issent. ac sup sanctū con-
iugiū inicialis benedictio p-
maneret existerent tamen

sublimiores anime que viri
ac mulieris copulam fastidirent
connubium concupiscerent sacra
menti nec imitarentur quod
nuptiis p̄notatur. agnovit
actorem suum beata virgini
tas emula integritatis an
gelice illius thalamo illius
cubiculo se devovit qui sic
perpetue virginitatis est spon
sus quemadmodum perpetue virgi
nitatis est filius. Imploran

tibus ergo auxilium tuum domine
et confirmare se benedictionis
tue consecratione concupiscenti
bus da protectionis tue muni
men et regimen ne hostis an
tiquus excellentiora studia
subtilioribus infestet insidiis
ad obscurandam perfecte contine
ntie palmam per aliquam mentis
serpat incuriam et rapiat
de proposito virginum quod eti
am moribus decet inesse nup

ciarũ. Sit in eis domine p
donũ spiritus tui prudens
modestia sapiens benignitas
grauis leuitas casta liber
tas. In caritate ferueant et
nichil pter te diligant lau
dabiliter viuãt. laudari qz
nõ appetant. Te in sancti
tate corporis et in anime
sue puritate glorificent a
more te timeant aut amo
re tibi seruiant. tu eis sis

honor tu gaudiũ tu volun
tas tu in merore solaciũ tu
in ambiguitate cõsiliũ tu
in iniuria defensio in tribu
latione patientia in pau
ptate habũdancia in ieiu
nio cibus in infirmitate me
dicina. In te habeant om
nia quẽ diligere appetũt
sup omnia et qd pfesse sunt
custodiant seruatori pecto
rũ nõ corpe placiture s; mẽ

te transeant in numerū sa
pienciū puellarū. Ut celestē
sponsū accensis lampadib;
cū oleo pparacionis expec
tent. nec turbate īpulso re
gis aduentu sed secure cū
lumine pcedenciū uirginū
choro iūcte occurrāt et ne
excludant' cū stultis regalē
ianuā cū sapientib; uirgi
nib; licenter introeant. et
in agni tui ppetuo comita
tu pbabiles mansure casti
tate pmaneant. Prestāte
eodē dño nro ihu xpo. Rx. Se
quit' uīndāo bī mathei apli.
Oremus. Oracio.

Deus plasmator cor
pin afflator aīar.
qui nullā spnis etatem
nō sexū reprobas. nul
lā condicōem grā tua
ducis indignā. sed oīm
equalis es creator et re
demptor: tu has famu
las tuas quas ex oī nūo
gregis bonus pastor eli
gere ad cōseruandū co
ronā ppetue uirginita
tis et castimoniā aīe
dignatus es. tue pteci
onis scuto circūtege. ut
ad omē opus uirtutis
et glē magistrāte sapiā
pparate uincētes carnis
illecebras. et licita con

nubia teculātes insolu-
bilem filij tui dñi nostri
ihu xpi copulā mēant.
hijs petimus dñe arma
suggeras nō carnalia
sed spūs uirtute poten-
cia. ut te muniente eaꝝ
sensus et mēbra in eo-
rū corpe et aīo non pos-
sit dñari pctm̄. sub tua
gr̄a uiu'e cupientibus.
nichil sibi defensor oīm
maloꝝ et īimicus bono-
rū. de hijs uasis nomi-
tuo cōsecratis ꝑualeat
vendicare. oēm etiā gēi-
tiuū calorē ymber gr̄e
celestis extinguat. lumē
uo ꝑpetue castitatis accē-
dat. facies scandalis pu-
dica nō pareat. nec in-
cautis occasionē tribu-
at negligēcia delinquē-
di. Sitq; in eis casta uir-
ginitas. et ornata pi'
et armata. fide integra.

spe certa. caritate sincera.
et īparatis aīs ad cōtinēci-
am uirtus tanta ꝑstet.
que super dyaboli uniu'-
sa figmēta. atq; cōtemp-
nendo ꝑncia futura sectē-
tur. ieiunia epulis carna-
lib; ꝑferāt. et lcōes sacras
et orōnes cōuiuijs et po-
tacōib; anponāt. ut orō-
nib; pastē et erudicōib;
expolite explere et illūia-
te uigilijs. opus gr̄e uir-
ginalis exerceant. hijs ī-
tutū armis has famlās
tuas īterius exterius q;
cōmuniēs. ꝑ īā eis īoffen-
sū cursū uirginitatis ex-
plere. P eūdē. Postea itro-
ducat eas abbatissa ul' mo-
nialis ad stallū ipīs debi-
tū et cantet' aū. ant.

Introduxit te rex. &c.
Post hec legit' euāgl'm. Et
ꝓsequat' eps missā ordine

suo et ponat oblate put sunt
nate ad coīcandū nouiter cō
secratas. **Secreta.**
Oblatis hostijs dñe qs
oportunitatibȝ famulabȝ tu
is pseuerantiā ppetue uirgi
nitatis accōmoda. ut ap
tis ianuis sūmi regis cō
uentū cū leticia mereant
introire **Bñdcō solēpnis.**
Omnips dñs interceden
tibȝ uirginibȝ suis uos
dignetr benedice. qui de
hoste nō solū p uiros ue
rū etiā p femias uoluit tri
umphare. amen Et qui il
lis centesimi fructus dñi
decore uirginitatis et ago
ne martyrij cōferre dignatus
est. uos dignetr et uicior
squaloribȝ expurgare et
uirtutū lampadibȝ exor
nare. amen Quatenus
uirtutū oleo pector uiror
lampade possint repleri.
ut cū eis celestis sponsi
thalamū ualeatis īgredi.
amen Quod ipse prestare
dignetr &c. **Post coione. cō**
Respice dñe **plenda.**
famular tuar debi
tā seruitutē. ut inter hūa
ne fragilitatis īcerta nul
lis aduersitatibȝ opprimā
tr que de tua pietate confi
dūt. p dnm. **De bndictōe**
vidue. Nota q vidue nō cō
secrant sed tn aliqn bndicunt
put sequitr Epo pcedēte in
missa dicat collectam Da
qs dñe famulabȝ tuis &c.
require sup de uirginibȝ cōsecrā
dis. mutato nōie uirginitatis ī
nomē cōtinētie. cū collā dicā
sub uno p dnm. et pcedat in
missa usqȝ post offert. Postea
ipe vidue offerant seipas deo.
et īterroget eas de cōtinētia ob
seruāda ut sup in rubica pr
ima interrogant uirgines de v
irginitate obseruāda. Et pmit
ta cōtinētia in manus epi di

cat epc collectam sequit᷑.
Consolare dn̄e collcā.
hanc famulā tuā
laboribꝫ viduitatis con
strictā. sicut consolari
dignatus es sareptenā
viduā p helyam. cōcede
ergo ei pudicicie ac cōti
nencie fructū. ut amissa
rū nō meminerit volup
tatū nesciat etiā īcenti
va desideria viciorū. sed
tibi soli subdat prīmi
collū quo possit p labo
ribꝫ tantis sexagesimū
prope gradū munusq̧ de
lectabile sc̄itatis. Qui.
Post hec bn̄dicant vestes
eius put sup̄ in rubrica pr
ima. Vidue xp̄o nō despō
sant nec anulus ipīs cra
dit. Dn̄ bn̄dicat velū vi
due dicat. Caput oīm
fidelīū deus et totius cor
pis saluator hec opimē
ta velāis que famule tue

p tuū tue genitricis vĩgĩ
sime semp virginis adō
rem capitibꝫ suīt īposita
re dextera tua sancti ✠ fi
ca et hoc qd̄ p illa datur
mistice intelligi videlic
tua iussa semp corpe pu
ter et aīo incōtaminato
custodiant. Qui vivis.
Dn̄ īponit ei velū dicit.
Accipe velū quo cog
noscaris mūdū cō
tempsisse. et te xp̄o toto
cordis anisu eternaliter
subdidisse. qui te ab oī
malo defendat et ad vi
tam eternā pducat. Par
tibi. Oremus. collecta.
Incorrupte eternita
tis īviolabilis natu
re deus. te suppliciter ex
oramus p hac famula
tua que corpe et mente
pfc̄e cōtinencie se tibi ser
vituram devovit ut ei sc̄i
sp̄c donū largiter infun

das ac pſtām cōſtanciam
tribuas et cōtinēcie pſeue-
ranciā. P dn̄m. ī unita
te eiuſdē. &c. Et pcedatur in
miſſa et cōmunicent̄ bndi-
Reſpice dn̄e ſecrē ſacre-
ppicius ad hoſtiam
nr̄e ſeruitutis tuo cōſpec
tui īmolandā. ut hec fa
mula tua viduitatis ſcē
pꝓpoſitū qd̄ te inſpirante
ſuſcepit te gubernante cuſ
todiat. Complenda.
Purificent nos qs̄ do
mine ſacramenta
que ſūpſimus et famu
lam tuā ab oī culpa libe
ram eſſe concede. ut que
conſcīe ſue reatu cōſtrin
git̄ celeſtis remedij pleni
tudine glorietur. P. De
benedictōe abbatiſſe.
Abbatiſſe bndictio fieri de
bet dn̄icis dieb; ul' feſtiuis.
ſcdm̄ quoſdā circa eam ſui
mō pcedit̄ ſicut in bndcōe
abbatis ūbis maſculinis mu
tatis in femininis. alij ſeruāt
qd̄ ſequit̄. Cantato miſſe
introitu obmittit̄ kyrieleiſō.
Et eps̄ dicat collcām que ſe-
quit̄ cū collcā diei ſub uno
Per dn̄m. Collecta
Concede
qs̄ dn̄e c
leſte fau
le tue ut
exercēdo
que recta ſūt p exempla
bonoꝝ opm aīas ſuarū
ſubditarū. ut eterne re
tribucōis mercedem a te
piiſſimo paſtore pcipiat.
P dn̄m. Et pcedit in miſſa
lcō euā. dicat. Credo ī unū.
ſi officiū miſſe diei hoc req
rat. Poſt hec due abbiſſe
bndicte ſi ipaꝝ copia ha
beri poſſit. Alioqn due ſeni
ores que benedicendā elege
rūt deducāt eam corā epō
ſedente añ altare facie ad

xp̄im uersa dicentes Reue-
rende p̄r adest electa in
abbatissā talis mōsterij
postulans humiliter mu-
nus bndictōis sibi p uos
impendi Interrogacō ep̄i
Est scdm regule uīe et
sacroꝝ canonū cōtinēciā
ac uīi monasterij cōsue-
tudinē rite celebrata rn̄-
sio. Utiqꝫ. Deinde facit e-
p̄o obediencie iuramentū.
qd̄ requiritur infra de bndictōe
abbatis. Et cantat Kyriel-
uisse qd̄ supͣ est obmissū
una cū letanijs. P̄r nr̄. Et
ne nos. Et ep̄s Saluam
fac ancillā tuam dn̄e.
d̄s meus sperantem in te.
Mitte sibi auxiliū de scō.
Et de syon tuere eā. Nich-
il pficiat inimicus in ea.
et filius iniquitatis nō
apponat nocē illi. Esto
sibi dn̄e turris fortitudinis
A facie inimici. Dn̄e ex-

audi oracionem meā. Et cla-
mor meus ad te ueniat. Dn̄s uo-
biscū. Oremus collecta.
Exaudi dn̄e p̄ces nrās
Et sup hanc famulā
tuā &c. Require infra de bene-
dictōe. P do. q tecū. Prefatio.
Per omnia secula secu-
lorum. Amen. Dominus uo-
biscū. Et cū spū tuo. Sur-
sum corda. Habemus ad
dn̄m. Gracias agamus do-
mino deo nrō. Dignū z
Uere dignū et iustū est
equū et salutare. Nos tibi
semp et ubiqꝫ gracias age-

re domine sancte pater omnī
potens eterne deus. Qui di
uersis floribz tuā semp deco:
nas ecclesiam dū eam ut
uirorū exemplis et illustriū
feminarū irradias institu
tis. Qui etiam de inferiori
sexu hanc famulā tuā serui
tutis tue applicare dignat(us)
es famulatui et certa regu
laris vite obseruande disci
plinā in hoc monasterio p

pastore. Sit deuota vicaria
cotidianā sollicitudinē q͞m
tū sexus pmittit fragilitas
fideliter seruatura cuius si
bi custodiam p hanc nostre
manus īpositionē te nobis
cooperante duximus cōmit
tendā. Et dicat eps submissa
voce dū īponit ei
manū Hanc tibi in nōie
patris et filij cooperante
nobis gr͞a sp͞c sā cōmit
timus et cōmēdam(us). Retrahat eps
manū et cātet sub tono ut p(rius)
Hac eam semp agnoscere
qđ tibi etiam uillicationis

sue redditura sit rationem
et quātas sub custodia sua
habuerit animas ante sedē
maiestatis tue ipsas sine
dubio sit latura. Qua ꝓpt̄
tibi pastori piissimo suppli-
camus ut ad nr̄e humilitatis
orationē gratia tua cor eius
illustres quo possit singula
queq; ita discernere atq; tē-
perare ut fortes habeant qđ
cupiant et infirme qđ nō re-
fugiant nil contra tuū ꝑcep-
tū faciat iubeat uel cōstruat
sed magis mentes discipula-
rū tam exemplis bonoꝝ ope-
rū q̄ uerbis instruat que
discipulab; docuerit esse con-
traria suis q; opibus indi-
cet nō agenda. Omnē libidi-
nem praue uoluntatis ex u-
per. amorē honeste castita-
tis teneat. Vt tibi sponso ue-
nienti cū lampadib; ierun-

iubilib; possit occurrere et
prudentiū uirginū choro iū-
gi. et ne cū stultis excludat᷑
secundū regularē ianuam
cū sapientib; ac omnib; sibi
creditis uirginib; licenter
introeat ac in tremendo ex-
amine gaudeat. et cū omni-
bus sanctis īmarcessibilem
celestis regni coronam acci-
piat. p̄stante dn̄o nr̄o ihu
xp̄o rc̄. Tradicō regule et
baculi pastoralis

fiat ut infra in benedcōe ab-
bis. Secreta et cōplenda dic
ut ibi. Bn̄dcōem solempnē
recipe sup̄ de bn̄dictōe sacra-
rū uirginū. Et dicat bn̄dcā.
Finita missa ducat᷑ ad sedē
suā si in ipsius mōstio fuit.
si in alio ad sedē alicui᷑ plati.
dicente sibi epō. Accipe ple-
nā et liberā rc̄. ut in bene
dictōe abbis. v̄. Cōfirma
hoc deus rn̄sio Quod o-
patus es in nobis. Dn̄s
uobiscū. Oremus collcā.
Deus qui sororē moy-
si moysi mariā p̄
euītē cū ceteris uirginib; ī-
ter equoreas undas cū
tympanis et choris letam
ad litus maris uenire fe
cisti. te supplicit᷑ deprecam᷑
pro fideli famula tua q̄
hodie in cathedra mater-
na sup uniūsas subditas
sibi abbatissa cōstituit᷑.
ut ita canonica norma

tueat^r cunctas famulas tuas^r
quaten^s ad eternā glām
te auxiliante cū omnibȝ
illis introeat leta ubiqȝ
exultāns cū angelis canēs
cantica noua sequatur
agnū quocūqȝ ierit ihm
xpm dnm nrm. Qui te
cū ic. Postea cātet chorus.
Te deū laudam^s ic. Et abeū
te epō finiat. De bñdictōe
abbis Rubrica. Abbatū
benedictio fit diebȝ dñicis
ul' festiuis. Quidā dicūt mis
sā de scō spū. Quidā de spe
et addūt collās q̄ sequūt^r
collās misse sub uno. P ro.
Alij dicūt officiū misse q̄ seq.

P rotector noster as pi
ce deus et respice in faciem
xpī tui qr melior ē dies v
na in atrijs tuis sup milia
ps. Qm dilecta tabnacula
tua dñe uirtutū concupiscit
et deficit aīa mea in atria

dñi. Omittit^r kyrieleyson.
Oremus. Collecta.
E xaudi dñe
pces nrās
et sup hūc
famulū
tuū spm
tue bñdictōis emitte ut
celesti munē ditatus. et
tue gratiā possit maiesta
tis acquirē. et bene uiuē
di alijs exemplū pbere. p.
lectio eplē btī pauli apli
ad thymotheū.
K mē: Omīs scriptu
ra diuinitus īspirata uti
lis est ad docendū et ad e
rudiendū. et ad arguen
dū. ad corripiendū īius
ticia. pfc̄us sit homo dei
ad omnē opus bonū in
structus. Testificor corā
deo et xpō ihū qui iudica
turus est uiuos et mortu
os. et p aduentū ipsius et
regnū eius pdica uerbū

insta oportune importune.
argue. obsecra. increpa:
in omni paciencia et doc-
trina. Erit enim tempus cum
sanam doctrinam non sustine-
bunt. sed ad sua desideria
coacervabunt sibi magistros
prurientes auribus. et a ve-
ritate quidem auditum aver-
tent. ad fabulas autem con-
vertentur. Tu vero vigila
in omnibus labora. opus
fac ewangeliste. ministerium
tuum imple. sobrius esto.
Ego enim iam delibor. et
tempus mee resolucionis
instat. bonum certamen
certavi. cursum consumma-
vi fidem servavi. De re-
liquo reposita est michi
corona iusticie. quam red-
det michi dominus in illa die
iustus iudex. Non solum
autem michi sed et hiis
qui diligunt adventum
Graduale.

Salvum fac ser-vum
tuum deus meum sperantem in te.
V. Auribus percipe domine orationem
meam. Alleluia V. In te domine
speravi non confundar in eter-
num in tua iusticia libera me
et eripe me inclina ad me
aurem tuam accelera ut eripi-
as me.

In illo tempore. Dixit Ihesus disci-
pulis suis. Quis putas
est fidelis dispensator et
prudens quem constituit do-
minus supra familiam
suam. ut det illis in tempore tri-
tici mensuram. Beatus ille ser-
vus quem cum venerit dominus
invenerit ita facientem. Ve-
re dico vobis. quia super omnia
que possidet constituet eum.
Credo in unum. Quo finito
duo abbates benedicti vel duo
seniores qui ipsum elegerunt
si abbatum copia haberi non pos-
sit. deducant electum indutum ca-

cis uestib; et pluuiali ad
epm̄ sedentē an̄ altare facie
ad p̄plm̄ uersa dicens·
Reuerende pr̄· adest elc̄s
in abbatem talis
mōsterij supplicās hūi
liter munus b̄ndictōis
sibi p uos īpendi et epc̄
di· Fuit eius electio ca
nonice celebrata r̄n̄sio·
Fuit utiq; Interogacō
Satis ip̄m esse ydone
ū ad abbatis officiū r̄n̄
sio Quantū hūana
fragilitas nosse sinit ip
sū scimus et credimus
ydoneū allocucio epi ad
electū
Antiqua scōrz
pr̄m institucio do
cet et precipit· ut is qui
ad regimē aīarū eligit
examinari et interogari
debeat de diuersis causis
et morib; que huic regi
mini cōgruūt et neces
saria sunt· Eadem igit

auctōte te fr̄ interogam'
si uis tuū sēn̄ ꝑpositum
obseruare et scd̄m sancti
augustini / benedicti regulam viuē et
uiq; subiectos ut id ip̄m
faciant diligent' instru
ere R̄n̄sio Uolo Interoga
cio Uis mores tuos ab
omī malo temparare et
quantū adiuuāte dn̄o
poteris ad omē opus cō
mutare r̄n̄sio Uolo in
rogacō Uis castitatem
sobrietatē hūilitatē et
paciencia cū dei adiuto
rio in te ip̄o custodire et sub
iectos q; tuos in hijs doce
r̄n̄sio Uolo interogacio·
Uis res mōsterij tibi cō
missi fideliter custodire
et in usibus eccl'ie et fr̄m
ac paupm̄ et peregrino
rū distribuē r̄n̄sio Uolo
Interogacio· Uis huic
scē mr̄i eccl'ie tali michi
q; eius scē ep̄o meisq; suc

cessorib; fidē subiectōem
obedienciā et reuerenciā
saluis tibi tm̄ p̄uilegijs
ordini uel monasterio
tuo cōcessis deuote fideli-
ter ꝑpetuo exhibēe ꝰnsio
Volo Tūc electus flexis
genib; corā illo faciat hanc
ꝓfessionē sacrosc̄a euāge-
lia corpalr̄ tangens.
Ego .N. talis mōste-
rij ordinandus ab-
bas uel abbatissa ꝓmit-
to coram deo et sc̄is eius
et hīm hac frequēcia so-
lempni fidelitatē dignā
q̄ subiectōem obediām
et reuerenciam mīri mee
ecclie ....tibiq̄ .N. dn̄o
meo eiusdē ecclie ep̄o et
successorib; tuis sc̄dm sa-
cror̄ instituta canonū
et put ꝑ̄capit īuiolabil'
auctoritas pontificū ro-
manorū. saluis m̄ tm̄ p̄-
uilegijs ordini uel mōs-
terio meo cōcessis. et hoc
manu ꝓpria sup hoc alta-
re uel sup hec sacrosc̄a dei
euāgelia iureiurāndo fir-
mo. Tūc ep̄s dicat ī ꝓfessio
Omnips deus in cono-
uis et in cetis bonis
sit clemens cooperator tu-
us. amen. Et cantat̄ kiri
eleyson misse qd̄ supi' est ob
missū una cū letanijs.
Cū aut̄ deuentū fuit ad u-
lū vsiculū qui p pontifice di-
ci solet videlicet Ut ei uitā
et sanitatē ꝛc̄. Solus ep̄s
surgens ab accubitu suo di-
cat Ut hūc ꝑntem electū
bene✠dicere digneris.
te roga'. a. n. Et sc̄d̄ bene-
di✠cere et sancti✠fica-
re digniūs. te roḡ. Tercio
dicat bene✠dicere et sāc-
ti✠ficare et cōfor✠tare
digneris. te roḡ. Iterū ep̄s
se ꝓsternēs finiant letai-
as. Pr̄ nr̄. Et ne nos ul'ius.

Saluū fac seruū tuū do
mine deus meus sperantē in
te. Mitte ei auxiliū de sc̄o.
Et de syon tuere ipm̄. Ni
chil pficiat ĩimicus in eo.
Et filius iniq̄tatis nō ap
ponat nocē ei. Esto sibi
dn̄e turris fortitudīs. A
facie inimici. Dn̄e exau
di oroem meā. Et clamor
m̄s ad te ueniat. Dn̄s
uobiscū. Et. Diuīs diuisas
hic dicit collectās. sed ecclesia
romana cuius uestigijs ĩni
tim̄ dicit collectam q̄ sequit̄.
Oremus. oratio.
Concede q̄s omīps de
us affectui nr̄o tue mise
racōis effectū. et famlm̄
tuū quē ad regimen aīa
rū elegimus grē tue do
no psequere. ut te largi
ente cū ipa tibi nr̄a elec
tione placeamus. Per do.
Per omnia secula se Prefacio

culorum. Amen. Dominus uo
biscū. Et cū spū tuo. Sursū
corda. Habemus ad dn̄m.
Gracias agamus domino
deo nostro. Dignū et iustū
Vere dignū et iustū est
equū et salutare. Nos tibi
semp et ubiq; gracias agere
domine sc̄e pater omnipotens
eterne deus. omniū fons et
origo bonorū te suppliciter
deprecamur ut affluentē spi

ritũ tue benedictionis super
hunc famulũ tuũ nobis o-
rantibus sp̄ritus infundas.
Hic imponat ep̄s manũ super ca-
put bndicendi. Qui p nr̄e
manus imposicionē hodie
abbas instituitur tua sanc-
tificacione digne a te elect⁹
pmaneat ut nūq̄ postmo-
dum a tua gracia separetur
indignus
Hic remoueat manus desup cap
Suscipiat te largiente hodie
domine in bono opere pseue-
rantiam in aduersis constā-
ciam in tribulationib; tole-
rantiam in ieiunijs desideri-
ũ. In pietatib; misericordi-
am in humilitate principa-
tũ. In supbia odiũ in fide
dilectionē in doctrina p ui-
gilantiam. In castitate con-
tinētiam in luxuria absti-
nenciā in uanitatib; mo-
derantiam in morbus doc-
trinā. Te auxiliante dn̄e

talis in hoc ministerio pse
ueret qualis leuita beatus
stephanus ab apostolis
electus meruerit pdurare.
Totã ab hodierno die mũ
danã cõuersationẽ despici
at. Te domine bñdictionẽ
largiente cõtempnat psen
tia diligat celestia desideret
sempiterna. Sit exemplũ
et norma iusticie ad gu
bernandã regendãq; eccle
siam tuã fideliter et specu
lator ydoneus inter suos
coll^e^gas semp inueniatur.
Sit magni consilij indus
trie censure efficax discipli
ne. ita te dñe tribuente
ut in omnibus mandatis
tuis sine rephensione tibi
mũdo corde seruiens ad bra
uiũ supne retributionis
multiplicato fenore cũ cen
tesimo fructu coronarj ius

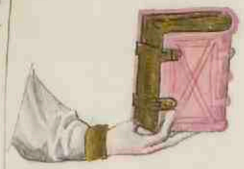

nae ad celestiũ thesaurorũ
donatiua perueniat. Qđ seqñ
dicat plane. Prestante dño ihu
xpo. Amen Tradicio regule

Accipe regulã a scĩs
patribꝫ traditã ad re-
gendum custodiendũ q3
gregem tibi a deo creditũ
quantũ te deus ipse cõfir-
mabit ac fragilitas huã-
na pmiserit. Accipe gre-
gis dñice paternã puide-
ciam et aĩarũ pcuracõez.
ut p diuine legis incede-
do precepta sis ei dux ad
celestis hereditatis pas-
cua. adiuuãte eodẽ dño
nr̃o ihu xpo. amen Tra
dicio baculi pastoralis.

Accipe uirgã pastorã-
lis sollicitudinis. et
sis uigil a sup gregẽ dñi-
cũ tibi cõmissũ : quatin'

sicut fidelis seruus et pru
dens merearis intrare ĩ
gaudiũ dñi tui. Ceteria ĩ-
signia sique eps ei tradere uo
luerit tradere sup ut in cõsecra
cõe epor. Postea cãtet offert.

Perfice gressus meos in se
mitis tuis ut nõ moueant
uestigia mea inclina aurem
tuã et exaudi uerba mea mi
rifica mĩas tuas qui saluos
facis spantes in te dñe. Et of
ferat electus duos panes et
duas lagenas uini et duos
cereos accensos tangẽdo pri
mo panes osculet manum
epi. idẽ faciat et de lagenis et
de cereis. Secreta.

Munera dñe qs suscĩ-
pe placatus et elec-
tũ famulũ tuũ semp et
ubiq3 misericordit̃ prote
ge. p Sequit̃ bñdictio so

Deus qui fide lẽpnus.
lubꝫ tuis indulgẽdo

consulis. et amando dña
tis da spm sapie quibus
tradidisti regimen disci
pline. ut de pfectu scõ׳ʒ
ouiũ gaudia sint etiã
pastoꝝ amen. Et qui
dierũ nr̃oꝝ numeros tẽ
poꝝ qȝ mensuras maies
tatis tue pietate dispen
sas. ad nr̃e humilitatis ser
uitutẽ ppicius respice et
famulo tuo bñdictiõis
tue munꝰe etiã nũc mu
nito indeficientẽ tribue
sc̃itatem amẽ. Collatis
quoqȝ p grãm tuã ppici
atę munerib;. et quẽ fe
cisti gradu sublimem mẽ
te fac humilem actib; ma
turũ consilacione benig
nũ. et in ipm suoꝝ affec
tus dirige subditoꝝ. ut
nec pastori obediẽtia gre
gis nec gregi desit cura
pastoris. Amen. Qđ ipe
pstare dignetur. ꝛc̃ Et cõ

cet benedictus. Cõ.

Unam peti a domino
hanc requirã ut inhabitem
in domo dñi oĩb; dieb; uite
Complenta mec.
Hec nos cõio dñe pur
get a crimine ac electũ fa
mulũ tuũ benigna pie
tate cõseruet. P finita
missa ducat eps bñdic
tũ ad sedem suam dicẽs.
Accipe plenã et liberã
potestatẽ regendi hoc
monasterũ et congrega
cõem eius. et oĩa que ad
illud interius exterius qȝ
spũaliter et tpaliter p̃ti
nẽ noscitur scđm sacro
rũ canonũ ac tue regule
cõtinẽciam. In nõie pa
✠ tris et filij ꝛc̃. Dñs uo
biscũ. Oremus collecta.
Omniũ dñe fons eto
rigo bonorũ uirtutũ
pfectuũ munerator. tribue

q̄s famulo tuo acceptam
bene regere dignitatē et
a te sibi p̄stitam bonis
operib; comprobare. osculet'
eū ep̄s dicens. Pax tibi.
Sit et omnes fr̄es eius. ab
eiūr ep̄o cantet chorus.
Te deū laudā'. Et finiat p̄ōnū.

Ordo in cena domini.

Episcopus indutus cap
pa pluuiali mitra sim
plici baculo pastorali sine
manipulo accedit ad ualuas
ecclie ad quas penitentes re
conciliandi foris existūt. et
ip̄o manente cū clero infra
ecclie portam. et sup faucisto
rii sedente archidyaconus cū
aliquib; cantorib; extra fores
una cū penitentib; post terga
ipsius manentib; dicat in
modū lectionis.

Adest reueren
de pater tp̄us
acceptū. dies
p̄piciationis
diuine et salutis huma
ne. in qua mors interitū
et uita eterna accepit p̄n
cipiū. q̄n do in uinea dn̄i
sabaoth sic nouorū pal
mitū plantatio facienda
est ut purgetur execratio
uetustatis. Quamuis enī
a diuicijs bonitatis et
pietatis dei nichil t̄poris
uacet nūc tamen et largi
or est p indulgenciam
remissio pccōr. et copiosi
or p gr̄am assūpcio re
nascenciū. Augemur re
generandis crescimus re
uersis. lauant aque la
uant lacrime. Inde est
gaudiū de assūptione uo
cator. hinc leticia de ab
solutione penitenciū.
inde est qd̄ supplex p̄ius
tuus postea q̄ in formas
uarias criminū neglectu
mandator celestiū et mo
rū p̄babiliū trāsgressione

recadit heiulatus atque pro
stratus prophetica ad deum
uoce clamat dicens. Pec
caui. impie egi. iniquitatem
feci. miserere mei domine. euan
gelicam uocem non frustrato
ria aure capiens beati qui
lugent quoniam ipsi consolabun
tur. manducauit sicut
scriptum est panem doloris la
crimis stratum rigauit. cor
suum luctu corpus suum af
flixit ieiuniis. ut anime sue
reciperet quam perdiderat sani
tatem. unicum itaque est peni
tencie suffragium. quod et sin
gulis prodest et omnibus in
commune succurrit. Rein
tegra in eis pie pater quicquid
dyabolo suadente corrup
tum est. et orationum tuarum
patrocinantibus meritis
per diuine reconsiliationis
graciam fac hominem proximum
deo ut qui antea in suis
peruersitatibus sibi displice

Apostolice pontifice

bat nunc iam placere se domino
in regione uiuorum deuicto
mortis auctore gratuletur.
¶ Postea cantetur extra ecclesiam
ex parte penitencium. R. Ne
auertas faciem tuam a puero tuo
domine. Quoniam tribulor uelociter ex
audi me. V. Intende anime mee et
libera eam propter nomen tuum.
Quoniam. Deinde dicat episcopus. V.
Exaudi me domine quoniam benigna
est misericordia tua. secundum multitu
dinem miserationum tuarum respi
ce in me. Archidiaconus. Flectamus
genua. Leuate. Oremus.
Adesto domine sup Oracio.
plicationibus nostris et
me qui etiam misericordia tua
primus indigeo clementer
exaudi. et quem non electione
meriti. sed dono gratie tue con
stituisti huius operis minis
trum. ad fiduciam tui mune
ris exequendi. et ipse in
nostro ministerio quod tue pie
tatis est operare. Per. ¶ Ita

cantetur ex parte penitenc̃. R.
Deus dñi mei abrahã dirige
uias meas. Vt cũ salute reuer
tar in domũ dñi mei. V. Ob
secro dñe fac misericordiam tuam
cũ seruo tuo. Vt cũ. Epus. V.
Adiuua nos deus salutaris
nr̃. et ꝑpter gl'am nõis tui ł c̃.
Epus. Dñs uobiscũ. et c̃.
Archidyac̃. Flectamus gẽ.
Leuate. Epus. Oremus.
Presta q̃s dñe collcã.
Hiis famulis et fa
mulab; tuis dignũ peni
tenciae fructũ. ut eccl'ie tue
sc̃e a cuius integritate de
uiarunt peccando. admis
sor ueniã consequendo,
reddantur innoxij. P. Deinde
cantet Tunc
eps. a. Venite. archid'
recipiet manu dextera unũ pe
nitentẽ. manu sinistra muli
erem si assit cantans. añ.

Accedite ad eũ et illumi
namini et facies ur̃e non confũ
dentur. Euouae. Interim epus
cantet scola ꝑsequẽ
te. a. Venite uenite ue
nite fi lij audite me ti morẽ
domini do cebo uos. psalmus.
Benedicã dñm in oĩ tpe. Iste
ps legatur ex toto si opus fuit.
et ad quelibet uersũ fiat repeti
cio añ. Venite. Interim epus reci
piat quẽlibet penitentẽ de ma
nu archidyaconi dicens. Ego
te restituo unitati sc̃e matris
eccl'ie a cuius gremio recessisti.
Postq' oẽs recepti fuint et in
ecclia collocati cantet chorus.
Suscepimus Introitus.
deus misericordiam tuã in
medio templi tui scd'm nomẽ
tuũ deus sic et laus tua ĩ fines
terre iusticia plena est dextera
tua. Interim epus ĩ medio eccl'ie

recubat sup faldistoriū decias
ab utroq; latere ecclie hinc inde
collocatis: penitentibus post ter
ga ipius epi in terrā pstratis.
Hic quidā dicūt septem ps
pnīales. sed ecclia romana
quā sequi uolumus dicit tm̄
psalmū. Miserere mei deus. ā.

letanie

Cor mundū crea in me d's
et spm rectū innoua in uis
ceribus meis. Inde dicantur
letanie et pces breues. R̄c in
fine libri; deīn dicant̄ collē.

Ro benedict(us)

Et suo loco surgat eps, et dicat hec: Ut penitentibus istis & tua pissima miaz misissime Deus reconciliare [illegible] et confortare: digneris Te rogamus. Finita Letania dicunt iij oracionis collecte sequentes.

Deus qui mūdū oro.
in pcā fouea iacen
tem misericordiuer erexis
ti. deus qui leprosos et ali
is contagiis infectos sa
cerdotū iudicio mūdari
pcepisti. deus qui p ma
nus tue īpositionē aīare
ac corpoꝝ ualitudines
effugasti. idemq; opus
discipulis tuis eoruq; suc
cessoribus agere pcepisti.
exaudi pces nr̄as p hiis
famulis et famulabus tuis
morbo criminū hactenus
tabescentibus et manū pi
etatis tue manui nr̄e sup
pone. ut p manus nr̄e i
positionē te cooperante in
fundatur eis spus scī gr̄a.
descendat sup eos celestis
benedictio. tribuatur eis
pctoꝝ remissio. uictorq;
scelerū piacula relaxent.
et tuoꝝ carismatū mune
ra affluentius cōferant.
Deus alia oro. p.
Deus humani gn̄is benig
nissime conditor et recep
tor. qui hoīem inuidia dy
aboli ab eternitate deiec
tū unica filii tui sanguine
redemisti. uiuifica hos fa
mulos tuos quos tibi
nullatenus mori deside
ras. et quos nō derelquis
ti deuios assume correctos.
moueant pietatē tuam
qs dn̄e hoꝝ lacrimosa

suspiria. tu cor medere vol
nerib;. tu iacentib; manū
porrige. ne eccl̃ia tua aliq̃
sui corporis porcione pri
vetur. ne grex tuus detri
mentū sustineat. ne de fa
milie tue dāpno inimicus
exultet. ne renatas lava
cris salutarib; aīas
mors scd̃a possideat p̃ce
confitentib;. ut sic in hac
mortalitate pc̃ca sua te
adiuvante defleant. q̃te
nus in tremendi iudicii
die sentenciā eterne dāp
nationis evadant. Ag
nosce p̃r pyssime oves
tue redemptōis. et cōstric
tas vinculis pc̃cor̃ ecclie
tue precib; exoratus ab
solue. ut post illam diuā
inopis exulii fame ad te
p̃rem suū redeant. et stolā
primā a te recipe. et tue
visionis epulis saciati
ac eterne hereditatis tue
consorciū cū electis tuis
consequi mereantur. P.

Hanc absolucionem dicat
ep̃us tandem stando.

Sicut scriptū esse cō
stat. q̃a in multis offen
dimus om̄s. unde inge
miscamus. ita et aliis
scripturis sacris conso
lamur. q̃a si confiteam̄
pc̃ca nr̃a. fidelis et iustus
est ih̃us xp̃us conditor
et redemptor ac salvator
nr̃ quē habemus advo
catū iustū apud p̃rem.
et est propiciatio pro pc̃cis
nr̃is et interpellat p nobis
fideliter confitentib;.
et dimittit nobis pc̃ca
nr̃a et emūdat nos ab oī
iniquitate. Quapropter
vobis om̄ib; et singulis
sua pc̃ca dolentib;. et qui
ea confessi sūt et peniten
ciā receperūt p ecclíastice
auctoritatis potestatem.

quã dñs nr̃ ihũs xp̃us
tradidit discipulis suis
et aplis dignis. Accipite
sp̃m scm̃ quorum remiseri
tis pcc̃a remittũtur eis.
et p eosdem aplos suos
eorum successoribus quorũ
uices licet indigni et si
nõ merito officij tamen
susceptiõe tenemus: eam
dem potestatẽ donauit. et
in se credenti fideliter dicit.
Fiat tibi scd̃m fidem tuã.
Scd̃m eandẽ auctoritatẽ
nobis a deo cõmissam
absoluimus uos ab oĩbus
pcc̃is ur̃is contritis. con
fessis uel oblitis. et a sen
tencia excõmunicatõis
si qua ignoranter ligati
estis. In nõie ✠ pr̃is
✠ et filij ✠ et sp̃us scĩ.
Amen. Abeunte ep̃o cantet
chorus. Aã. Oportet te fili
gaudere quia frater tuus mor
tuus fuerat et reuixit perierat
et inuentus est.

De consecratõe olei sancti et crismatis.

Secundũ officiũ huius
diei est olei sancti et cris
matis cõsecratio. qđ fit hoc
modo. Reconsiliatis penitẽ
tibus pulsantur campane
ualde sollẽpniter. et parentur
in armario tres ãpulle oleo
oliuarum mũdissimo plene et
signentur. Prima. p oleo infirmorum.
Scd̃a. p oleo cathecuminorum.
Tercia. p principali crismate.
et fiat pixidio de balsamo. et
cooperiatur oleũ p crismate
pãno de serico albo. residue am
pulle de pãnis sericis alterius co
loris. Item assint ibidẽ due cruces
de quibus postea dicetur et due can
dele honeste. et duo thuribula.
et induatur ep̃us sollẽpnibus in
dumentis aurei uel albi coloris.
Item assint. xij. p̃bri sacerdotalibus.
vij. dyaconi dalmaticis. vij.
subdyaconi tunicis. xiiij. uel

saltem .vii. acoliti albis induti.
et .vii. minores clerici si non af-
fuerit copia. .xiiii. acolitorum. ut
omnes sint testes et cooperatores
huius sacrosancti crismalis mis-
terii. et procedant cum episcopo simul
ad altare bini et bini in modum
processionis. Acoliti primo. deinde
subdyaconi. inde dyaconi.
postea presbyteri ante episcopum et ante
ministros eius. duobus tamen acoli-
tis cum cereis. et puero cum thuri-
bulo processionem precedentibus.
Cum autem devenerint ad altare sta-
tuantur .vi. presbyteri ad dexteram al-
taris et episcopi. Sex vero ad sinistram.
et dyaconi omnes ad dexteram.
subdyaconi omnes ad sinistram.
Acoliti vero ex opposito altaris
in medio dyaconorum et subdy-
aconorum collocentur. ut omnibus eis
sic manentibus in modum corone
circumstent altare. Assint etiam
sedilia. ut sedente episcopo etiam
sedeant ministri assistentes. Hic
modus servatur in ecclesia nostra
traiectensi. Quidam alii contenti
sunt duobus presbyteris tamen cum ceteris
ministris ut supra. Et reponitur offi-
cium. Ad missam introitus.

Nos autem gloriari oportet
in cruce domini nostri ihesu
christi in quo est salus vita et re-
surrectio nostra per quem salvati
et liberati sumus. Psalmus Deus
misereatur nostri et benedicat no-
bis. etc. Kyrieleison.

Gloria in excelsis deo.
Pax vobis. Flectamus genua.
non dicitur. et pax non nisi episcopus
celebraverit. Collecta.

Deus a quo et
Iudas reatus
sui penam. et confessionis
sue latro premium sumpsit.
concede nobis tue propicia-
tionis effectum. ut sicut in
passione sua ihesus christus dominus
noster diversa utrisque intulit
stipendia meritorum. ita
ablato vetustatis errore

resurrectionis sue gratiam lar
giatur. Qui tecum. Lc. beati
pauli apostoli. ad corinthios.

Fratres. Convenientibus
vobis in unum iam
non est dominicam cenam
manducare. Unusquisque
enim suam cenam presumit
ad manducandum. Et a
lius quidem esurit: alius
autem ebrius est. Numquid do
mos non habetis ad man
ducandum et bibendum?
Aut ecclesiam dei contemp
nitis. et confunditis e
os qui non habent? Quid
dicam vobis? laudo vos?
in hoc non laudo. Ego enim
accepi a domino: quod et tradi
di vobis. Quoniam dominus ihesus
in qua nocte tradebatur.
accepit panem: et gratias a
gens fregit et dixit. Acci
pite et manducate. Hoc
est corpus meum: quod pro
vobis tradetur. Hoc faci
te in meam commemorationem.
Similiter et calicem: postquam ce
navit dicens. Hic est calix
novum testamentum in meo
sanguine. Hoc facite quo
ciescumque bibitis in meam
commemorationem. Quoci
escumque enim manducabi
tis panem hunc et calicem bi
betis: mortem domini annunci
abitis donec veniat. Ita
que quicumque manducaverit
panem vel biberit calicem domini
indigne: reus erit corporis
et sanguinis domini. Probet autem
seipsum homo: et sic de pa
ne illo edat et de calice bi
bat. Qui enim manducat
et bibit indigne. iudicium
sibi manducat et bibit:
non diiudicans corpus
domini. Ideoque inter vos mul
ti infirmi et imbecilles: et
dormiunt multi. Quod si
nosmetipsos diiudicare
mus: non utique iudicaremur.

Dum iudicamur: a domino
corripimur: ut non cum hoc
mundo dampnemur. Gr.
Xpistus factus est pro nobis
obediens usque ad mortem, mor
tem autem crucis. V. Propter quod
et deus exaltavit illum et dedit
illi nomen quod est super omne nomen.
In illo tempore. Secundum iohannem.
Ante diem festum pasche sci
ens ihesus quia venit eius
hora ut transeat ex hoc
mundo ad patrem: cum dilex
isset suos qui erant in mun
do. in finem dilexit eos. Et
cena facta cum dyabolus
iam misisset in cor ut
traderet eum iudas symo
nis scariothis: sciens quia
omnia dedit ei pater in manus.
et quia a deo exivit et ad deum
vadit. surgit a cena: et
ponit vestimenta sua.
Et cum accepisset linteum:
precinxit se. Deinde misit
aquam in pelvim. et cepit
lavare pedes discipulorum:
et extergere linteo quo
erat precinctus. Venit ergo
ad symonem petrum. et dicit
ei petrus. Domine: tu michi
lavas pedes? Respondit ihesus:
et dicit ei. Quod ego facio
tu nescis modo: scies autem
postea. Dicit ei petrus.
Non lavabis michi pedes in
eternum. Respondit ei ihesus. Si
non lavero te: non habebis
partem mecum. Dicit ei symon
petrus. Domine non tantum pedes
meos: sed et manus et
caput. Dicit ei ihesus. Qui
lotus est non indiget nisi
ut pedes lavet: sed est mun
dus totus. Et vos mundi
estis: sed non omnes. Scie
bat enim quisnam esset qui
traderet eum: propterea dixit
non estis mundi omnes. Post
quam ergo lavit pedes eorum.
accepit vestimenta sua:
et cum recubuisset iterum

dixit eis. Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me magister et domine: et bene dicitis. Sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros dominus et magister: et vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis: ut quemadmodum ego feci vobis: ita et vos faciatis. Lecto evangelio incipiat episcopus.

Credo in unum deum. Off.

Dextera domini fecit virtutem dextera domini exaltavit me non moriar sed vivam et narrabo opera domini. Post offertorium lavet episcopus manus suas. Deinde inclinet se ante altare manibus cancellatis devote et humiliter dicens.

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur domine a te. et sic fiat sacrificium nostrum ut a te suscipiatur hodie et placeat tibi domine deus. Qui vivis et regnas. Erectus vero versa facie ad populum dicat voce suppressa quod sequitur.

Orate pro me fratres ad dominum deum nostrum. ut meum pariter vestrumque in conspectu dei sit acceptum sacrificium. Secreta.

Ipse tibi quesumus domine sancte pater omnipotens eterne deus sacrificium nostrum reddat acceptum: qui discipulis suis in sui commemoratione hoc fieri hodierna traditione monstravit. Ihesus christus dominus noster. Qui tecum vi. Prefatio.

Per omnia secula seculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Sursum corda.

ihus xpus pro nobis est
traditus. Sed et memoriam
uenerantes. In primis
gloriose semper que uirginis
marie genitricis dei et dñi
nři ihu xpi. Sed et bea
torum aplorum ac martirum
tuorum Petri Pauli
Andree Iacobi Io
hannis Thome Iaco
bi Philippi Bartho
lomei Mathei Sy
monis et Thadei Li
ni Cleti Clementis
Syxti Cornelii Cy
priani Laurentii
Crisogoni Iohannis et
Pauli Cosme et Da
miani Et omnium sanctorum tu
orum. quorum meritis precibus
que concedas. ut in omnibus
protectionis tue muniamur
auxilio. Per eundem xpm
dñm nřm. Inclina te iunc
tis manibus et dic.
Hanc igitur oblatio
nem seruitutis nře. sed et cunc
te familie tue quam tibi
offerimus ob diem in qua
dñs nř ihus xpus tradi
dit discipulis suis corporis
et sanguinis sui misteria
celebranda. quesumus
dñe ut placatus accipi
as. diesque nřos in tua pa
ce disponas. atque ab eter
na dampnatione nos eri
pi. et in electorum tuorum iu
beas grege numerari.
Per xpm dñm nřm.
Quam oblationem tu
deus omnipotens in omnibus
quesumus hic signa utrumque.
Bene ✠ dictam As
crip ✠ tam Ra ✠ tam
Rationabilem accep
tabilemque facere digneris.
ut nobis hic signa hostiam.
Cor ✠ pus hic signa
calicem. Et san ✠ guis
eleua manus parum et dic
iunctis manibus. Fiat

dilectissimi filii tui domini
nostri ihesu xpisti. Terge manus
ad corporale et accipe hostiam
in manu dicens.
Qui pridie quam pate
retur pro nostra omniumque sa
lute hoc est hodie. accepit
panem in sanctas ac venerabi
les manus suas. et eleva
tis oculis in celum ad te deum
patrem suum omnipotentem ti
bi gratias agens be+ne
dixit fregit dedit discipu
lis suis dicens. Accipite
et manducate ex hoc omnes.
Hoc est enim corpus meum.
Hic ostende hostiam populo.
et reposita accipe calicem in
manu et dic. Simili
modo postea quam cenatum est
accipiens et hunc preclarum
calicem in sanctas ac venera
biles manus suas. item
tibi gratias agens bene+
dixit deditque discipulis
suis dicens. Accipite

et bibite ex eo omnes. Hic
est enim calix sanguinis mei
novi et eterni testamenti
misterium fidei. qui pro vo
bis et pro multis effundetur
in remissionem peccatorum.
Hic ostende populo calicem.
Hec quotienscumque feceri
tis in mei memoriam faci
etis. Elevatione facta episcopus prose
quitur canonem. Unde et memores.
et cetera. et custos interim det in sacra
rio duobus ex dictis acolitis pu
eris qui sunt in principio misse duas
candelas et duobus acolitis cap
pis sericis indutis duas cru
ces. et portat quintus puer vel
acolitus in albis ante duas
cruces portans thuribulum. et
sextus acolitus in albis por
tabit ampullam cum oleo infirmorum
cum uno manutergio discoper
to. et portant de sacrario septe
cos scolasticos vel uno ex sub
dyaconis qui faciat eos stare
post subdyaconum qui ministrat.

postea posito calice et cooperto cum corporali extende brachia in modum crucis dicens.

Unde et memores domine nos servi tui. sed et plebs tua sancta eiusdem christi filii tui domini dei nostri tam beate passionis. nec non et ab inferis resurrectionis. Sed et in celos gloriose ascensionis offerimus preclare maiestati tue de tuis donis ac datis. *retrahe brachia signando utrumque ter.* Hosti+am puram. Hos+tiam sanctam. Hos+tiam immaculatam. Pa+nem sanctum vite eterne. Et ca+licem salutis perpetue. *tene manus super sacrificium dicens.* Supra que propicio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel. et sacrificium patriarche nostri abrahe. et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus melchisedech. sanctum sacrificium immaculatam hostiam. *inclina te cancellatis manibus ad sacrificium dicens.* Supplices te rogamus omnipotens deus. iube hec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divine maiestatis tue. ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum filii tui cor+pus et san+guinem sumpserimus. omni bene+dictione celesti et gratia repleamur. Per eundem christum dominum nostrum. *memoria mortuorum.* Memento etiam domine famulorum famularumque tuarum qui nos precesserunt cum signo fidei et dormiunt in sompno pacis. N. Ipsis domine et omnibus in christo quiescentibus locum refrige

cy lucis et pacis ut indul
geas de peccatis. Per eundem
Christum dominum nostrum. Tunde pec
tus tuum et alta voce dic.

Nobis quoque peccatoribus
famulis tuis de mul
titudine miserationum
tuarum sperantibus partem
aliquam et societatem dig
nare digneris cum tuis sanctis
apostolis et martiribus. Iohanne
Stephano Mathia
Barnaba Ignatio
Alexandro Marcellino
Petro Felicitate Per
petua Agatha Lucia
Agnete Cecilia Anas
tasia Et cum omnibus sanctis
tuis. intra quorum nos con
sortium non estimator meri
ti. sed venie quesumus largitor
admitte. Per Christum dominum
nostrum. Tunc excelsa voce dicat
ter archidiaconus conversus ad chorum.

Oleum ad infirmos. Ole
um ad infirmos. Oleum ad
infirmos. Statimque subdiaconus qui ministrat reci
piat ampullam de manu aco
liti et offerat archidyacono
ipsum oleum episcopo presentandum. quod ob
latum tam pontifex quam assisten
tes presbyteri benedicant. voce tamen tali
ut tamen vox pontificis a circum
stantibus possit audiri. aliorum
voce submissa. Exorcismus
olei infirmorum.

Exorcizo te immun
dissime spiritus.
omnisque incursio sathane
et omne fantasma in nomine
patris + et filii + et
spiritus + sancti. ut recedas
ab hoc oleo ut possit effi
ci unctio spiritualis ad cor
roborandum templum dei vi
vi. ut in eo possit spiritus sanctus
habitare per nomen dei
patris omnipotentis. et per
nomen dilectissimi filii

Priusquam episcopus procedat, facta reverentia sacramento in altari: retrahit se ad dextrum cornu altaris: ubi super alium calicem vacuum abluit digitos et porrigit ad [illegible]: et ablutio [illegible] usque post communionem episcopi. Tunc facta [illegible] descendit ad [illegible] altaris et ibidem accepta mitra vadit ad sedem sibi paratam, et sedet super eam versa facie ad altare [illegible] circumstantibus ministris. Sacerdotibus et aliis paratis in locis suis manentibus.

eius dñi nñi ihu xpi. Qui uenturus est iudicare. &c.

Bñdictio eiusdem. Oremus.

Emitte dñe spm tuũ paraclitũ de celis i hãc pinguedinẽ oliue. quã de uiridi ligno pducere dignatus es ad refectionem mentis et corpis. et ut tua scã bene✠dictione sit omni tangenti hoc unguẽtũ salubre medicamẽ celestis tutamentũ ad euacuandos oms dolores oẽs q3 infirmitates. oẽmq3 egritudinẽ mentis et corpus. unde unxisti sacerdotes reges pphas et mrēs. crisma tuũ sit pfectum dñe nobis a te benedictũ pmanens i uisceribz nris in noĩe dñi nñi ihu xpi.

Hoc oleũ reponitur a subdyacono cũ ceteris ministris quibus uenit et in locũ suũ consecutur. Tunc pontifex resumpta mitra sedet et lauat manus, quibus lotis ascendit ad altare: et deposita mitra prosequitur missam ubi dimiserat usque ad Pax domini.

Per quẽ hec omnia dñe sẽp bona creas ✠ sanctificas ✠ uiuificas ✠ benedicis. et prestas nobis p ✠ ipm et cũ ✠ ipo et in ✠ ipo est tibi deo pri omipotenti in unitate spus scĩ ois ho✠nor et glo✠ria. Per omnia secula seculor. Amen. Oremus. Preceptis salutaribz moniti et diuina institutione formati audemus dicere. Pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuũ. Adueniat regnũ tuũ fiat uoluntas tua sicut in celo et in terra. Panem

panem cotidianum da nobis ho
die et dimitte nobis debita
nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris. Et ne nos
inducas in temptationem.

Sed libera nos a malo. Amen.

Libera nos quesumus domine ab omnibus malis pre
teritis presentibus et futuris.
et intercedente beata et glo
riosa semperque virgine dei
genitrice Maria. et beatis
apostolis tuis Petro et
Paulo atque Andrea
cum omnibus sanctis tuis. accipe
patenam et osculatur eam et sig
nat illa oculos et dic.

Da propicius pacem in die
bus nostris. ut ope misericordie
tue adiuti. et a peccato simus
semper liberi. et ab omni per
turbatione securi. deposita
patena et discooperto calice
accipe hostiam et frange eam super
calicem in tres partes et dic.

Per eundem dominum nostrum ihesum
christum filium tuum. qui tecum vi
vit et regnat in unitate
spiritus sancti deus. duas partes te
ne in manu sinistra et
terciam in dextra et dic.

Per omnia secula seculorum.
Qui legit evangelium
Amen. in missa quibus dicat
excelsa voce. Humiliate vos
ad benedictionem. tunc episcopus soluat bene
ta omnibus benedictione. i. benedictio.

Benedicat vos deus qui
per unigeniti filii sui
passionem vetus pascha in
novum voluit converti. con
cedatque vobis ut expurga
to veteris fermenti conta

gio. noua in uobis p̄ficiæ
ret conspsio. Amen.
Et qui ad celebrandam
receptionis uiā cenā mente
deuota cōuenistis. eternar
dapū uobiscū epulas
reportetis. Amen. Ip
sius opitulante clemen
cia: mūdemū a sordibus
pctōꝝ qui ad insinuan
dū humilitatis exemplū.
pedes uoluit lauare disci
pulorꝝ. Amen. Quod
ipe prestare dignetur. &c.
Qua finita, psequatur
missa & dicat. Et pax ✠ eius
sit ✠ semp uo ✠ biscū. Et cū
spū tuo. Sancł. Agnus dei. Q̊ dcō
iter dicat archid̄ alta uoce.
Oleū ad cathecuminos. Ole
um ad cathecuminos. Oleū
ad cathecuminos. Tūc sub
dyaconus canonicus indutus alba. et
tunica sollēpni. accipiat in
sacrario ampullā cū oleo ca
thecuminorꝝ coopta. et pce
dente pcessione sicut dictū ē
supius ordinata p eandem
portā quā et subdyaconus
prius intrauit uenit cū silen
cio accedens ad altare et det
archidyacono. Archidyaco
nꝰ offerat oleū ipm epō stati
ab ipo bndicendū. Et ī pmis
halet ter epūs in ipam āpullā.
Deīn faciat exorcismū q̄si le
gens lcōne. Exorcismus
Exorcizo te creatura olei.
creatura olei in noīe dei
pris ✠ omnipotentis. et
in noīe ihu ✠ xpi filij eiꝰ
et spūs ✠ scī. ut in hac
inuocatione trine potes
tatis atqꝫ uirtute unius
deitatis oīs nequissima
uirtus aduersarij. omīs

Episcopus ter halat
Stans in mitra.

suetcrata malicia dyabo
li. omnis violenta inpugnatio.
omne confusum et cecum fan
tasma eradicetur et effu
getur et discedat a creatu
ra huius olei: ad utilita
tem hominum constituta. ut fi
at hec unctio divinis sa
cramentis purificata in
adoptionem carnis et spiritus
eis qui ex eo ungi debent
in remissionem omnium peccatorum
ut efficiantur corpora
ad omnem gratiam spiritalem
accipiendam sanctificata. Per
eundem dominum nostrum ihesum
christum filium tuum. Qui vivit et regnat.
Tunc dicat. Dominus vobiscum.
Et cum spiritu tuo. Oremus.
Deus sanctificator et
perfectum spirituum re
munerator. qui virtute
spiritus sancti tui imbecillarum men
cium rudimenta confirmas.
te oramus domine ut venturis
ad bone regeneratoris la

[illegible]

vacrum tribuas per unctionem
istius creature purgatio
nem mentis et corporis. ut si
que illis adversantium spi
rituum inheserint macule. ad
tactum sanctificati olei huius
abscedant. Nullus spirita
libus nequicijs locus. nul
la refugis ~~virtutibus~~ sit
facultas. nulla insidian
tibus malis latendi licen
cia relinquatur. Sed venien
tibus ad fidem servis tuis. et
sancti spiritus tui operatione mun
dandis. sit unctionis huius
preparatio utilis ad salutem. quam
etiam celestis regeneratoris
nativitate in sacramento
sunt baptismatis adepturi.
Per dominum nostrum ihesum christum fi
lium tuum. Qui venturus est
iudicare vivos et mortu
os et seculum per ignem. Finita
benediccione episcopus salutet ampullam di
cens sub modica
voce. Ave sanctum oleum

tuum et uirtutum omnium spiritum
nostras quatinus preces exau
di. et hanc odoriferam sicci
corticis lacrimam que felicis
uirge profluendo sudore sa
cerdotali nos opimat un
guento. acceptabilem tuis
prepara misteriis. et concessa
benedictione sanctifica. Amen.

Alia benedictio.

Creaturarum omnium domine p
creator. qui per moysen fa
mulum tuum permixtis herbis
aromatum fieri precepisti sa
nctificationem unguenti. de
mentiam tuam suppliciter de
poscimus. ut huic ungu en
to quod radix produxit stirpea
spiritualem gratiam largiendo
plenitudinem sanctificationis +
infundas. Sit nobis domine spei
hilaritate conditum. Sit sacer
dotalis unguenti crisma
perpetuum. Sit ad celestis uexillum
impressione dignissimum. ut
quicumque baptismate sa

cro renati isto fuerint liquore
perunctum corporum atque animarum
benedictionem consequantur. et
illa beate fidei collocando mu collato
nere plenissime appleantur. Per. // Plenissimam

Deinde misceat et confciat super Arrepta mitra.
patenam uel in aliquo paruo uascu
lo balsamum cum modico olei de
ampulla sumpti dicens in ipsa Crismali
commixtione.

Oremus deum patrem omni
potentem qui incomprehensibi
lem filii sui sibique coeter
ni diuinitatem mirabili
dispositione uere humani
tati inseparabiliter coniunxit.
et cooperante gratia spiritus sancti
oleo exultationis pre partici
pibus suis mirantia liniuit.
ut homo fraude dyaboli + gemina
perditus. et etiam singulari materia
constans perhenni redderetur
de qua exciderat hereditati;
quatinus hos ex diuersis crea
turarum speciebus liquores cre
atos sancte trinitatis perfec

tione bene ✠ dicat et bn
dicenda sā ✠ ficet. cōcedat
q; ut simul pmixti vnū
fiāt. et quicūq; exterius
unde punctus fuit ita in
terius liniatur. q̄ omnib;
sordib; corpalis materie
carēs se ptiapē regni ce
lestis effici gratuletur. P
eundē dn̄. ī vnitate eiusd.

Tūc que pus in pvo uasculo
mixta fuant cōmisceantur cū
oleo qd̄ est in āpulla ad crisma
[p]paratū dicendo.

Hec cōmixtio liquor[um] # in charitate
fiat oīb; ex eo puncti s p
piciatio et custodia salu
taris ī sc̄la sclo[rum]. Amen.

Dein pus̄ bn̄dicat crisma
pōtifex/alet ter in modū sup
os ipius āpulle inolute. Et
sic alent oēs sacerdotes succes
siue p ordinē archidyacono ā
pullā ad singulos deferente.
Quo fc̄o iter[um] p archidyaconū
āpulla eps̄ pncetur. Et epus

dicat ī modū lc̄ois exorcismū.

Exorcizo te cre[atura] L[ec]c[i]o q. seqt[ur].
atura olei p deum
p̄rem ✠ omnipotentē qui
fecit celū et terrā mare et
oīa que in eis sūt. ut oīs
uirtus adūsarij om̄isq;
exercitus dyaboli. oīsq;
incursio et oē fantasma
sathane eradicetur et ef
fugetur a te. ut fias oīb;
qui ex te ungendi sūt in
adoptionē filio[rum] p spm
sām in noīe dei pris ✠ oī
potentis et # ihu xpi fi
lij ✠ eius dn̄i nr̄i. Qui cū
eo uiuit et regnat deus ī
vnitate eiusdē spūs sc̄i.

P[er] hic mutet uocē et dicat excelsa uoce.
er

omnia secula seculo[rum]. Amen.

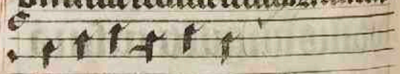

Dn̄s uobiscū. Et cū spū tuo.

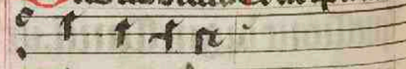

Sursū corda. Hēmus ad dn̄m.

Gratias agamus domino deo nostro.

Vere
dignum et iustum est. Vere dig
num et iustum est equum et saluta
re. Nos tibi semper et ubique gratias
agere domine sancte pater omnipotens
eterne deus. Qui in principio
inter cetera bonitatis et pieta
tis tue munera terram fructife
ra ligna producere iussisti. inter
que huius pinguissimi liquo
ris ministre olive nascerentur.
quarum fructus sacro crismati
deserviret. Nam et david prophe
tico spiritu gratie tue sacramen
ta prenoscens vultus nostros in
oleo exhilarandos esse canta
vit. Et cum mundi crimina dilu
vio quondam expiarentur effu
so similitudinem futuri mune
ris columba demonstrans per
olive ramum pacem terris redditam
nunciavit. Quod in novissimis
temporibus manifestis est effec
tibus declaratum cum baptismatis
aquis omnium criminum commis
sa delentibus hec olei unctio vul
vult

tus nr̄os iocundos efficiat ac se
renos. Inde etiam moysi fa
mulo tuo mandatū dedisti ut
aaron frēm suū prius aqua
lotū p infusionē huius un
guenti constitueret sacerdotē.
Accessit ad hoc amplior honor
cū filius tuus ihesus xpistus
dn̄s noster lauari se a iorda
ne undis iordanicis exegisset
ut spiritu sancto in columbe
similitudine desup misso v
nigenitū tuū in quo tibi op
time complacuisset testimo
nio subsequentis uocis osten
deres. et hoc illud esse manu
festissime comprobares qd'
cū oleo leticie pre consortib;
suis ungendū dauid prophe
tica uoce cecinisset. Te igitur
deprecamur dn̄e sancte pr̄
omnipotens eterne deus per
eundem ihm xpm filiū tuū
dn̄m nr̄m ut huius creatu
re pinguedinē sanctificare
tua benedic✠tione digne

ris. et sancti spiritus ei ad
miscere uirtute cooperante
potencia xpi tui a cuius no
mine sancto crisma nomen
accepit. Unde unxisti sacerdo
tes reges prophetas et martires
ut spiritalis lauachri baptis
mo renouandis creaturam
crismatis in sacramentum per
fecte salutis uiteque confirmes.
ut sanctificatione unctionis
infusa corruptione prime
natiuitatis absorta sanctum

uniuscuiusque templum accepta
bilis uite innocencie odore re
dolescat. Ut secundum constituci
onis tue sacramentum regio
et sacerdotali propheticoque ho
nore perfusi uestimento incor
rupti muneris induantur.
ut sit his qui renati fuerint
ex aqua et spiritu sancto cri
sma salutis eosque uite eterne
participes et celestis glorie fa
ciat esse consortes. Per eundem
dominum nostrum ihesum xpm filium

tuū qui tecū viuit et regnat in vnitate eiusdem. et c̄. Tūc eps sumat crisma nudū et dicat ter iclinato capite.

Aue sanctū crisma. Aue sctm̄ crisma. Aue sctm̄ crisma.

Psalē qui iuxta eū sūt sacerdotes salutent illud uoce s. suppressa. Quo facto p medium chori redeat processio cū sacro crismate ad sacrariū ab altera scilicet pte ecclie pueris ultimā ptem cāntū cōcinentiū que sequitur.

Ut noscetur sexus oīs vnctione crismatis et sanctur sauciata dignitatis gr̄a. Audi iudex.

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina vncta fronte sacrosc̄a influunt carismata. Audi iudex.

Corde natus ex patris aluū implens virginis presta lucē claude mortē crismatis consortibz. Audi iudex. Sit dies hec festa nobis seculorū sclis sit sacrata digna laude nec senescat tpe. Audi iu.

Et reuersus in sacrario idn qz sctm̄ crisma honorifice reponatur. Deinde manus suas lauet epus et cōicet. Subdi et alij predicti pbri cōicent. tūc cantor incipiat. Agnus dei. et c̄. Deīn pax detur. In p rochijs similiter ab alijs sacerdotibz pax detur. etiam si ab alio q̄ epo missa celebretur. Corpus uero dn̄i usqz in parasceuen reseruetur. sed sanguis penitus consumatur. Interī dicatur Agnus dei. Anteqz cōicet eps dicat qd̄ sequit.

Hec sacrosc̄a cōmixtio corpis et sanguinis dn̄i nr̄i ihu xp̄i fiat omībz sumentibz salus

mentis et corporis. et ad ui
tam eternam capessendam
preparatio salutaris. Amen.
Domine sancte *Item de eodem.*
pater omnipotens eterne
deus. da michi corpus et
sanguinem filii tui ita su
mere. ut merear per hoc re
missionem peccatorum meorum
accipere. et a tuo sancto spiritu
repleri. Qui uiuis et. *Item*
Domine ihesu christe *de eodem.*
fili dei uiui qui ex
uoluntate patris cooperan
te spiritu sancto per mortem tuam
mundum uiuificasti. libe
ra me per hoc sacramentum
corporis et sanguinis tui a
cunctis iniquitatibus meis.
et ab uniuersis malis.
et fac me tuis obedire
mandatis. et a te numquam
in perpetuum separari. Qui ui.
Corpus domini nostri ihesu
christi michi indigno
maneat ad salutem. et

proficiat ad remedium in ui
tam eternam. Amen. *Dum
communicauerit hoc dicat.*
Quod ore sumpsimus
domine mente capiamus.
et corpus et sanguis domini
nostri ihesu christi fiat nobis re
medium sempiternum. *Interim
dum hec dicit cantet chorus.*
Dominus ihesus post
quam cenauit cum disci
pulis suis lauit pedes eorum
et ait illis. Scitis quid fe
cerim uobis ego dominus et
magister. exemplum dedi
uobis ut et uos ita facia
tis. Sequitur antiphona ad uesperas.
quarum primam incipit cantor
pro interuallo secundum post communionem.
Calicem salutaris ac *a.*
cipiam et nomen domini
inuocabo. *ps.* Credidi. *a.* Cum
hys qui oderunt pacem eram
pacificus cum loquebar illis im
pugnabant me gratis. *ps.*
Ad dominum. *a.* Ab hominibus

iniquis libera me dn̄e. ℣. Eri
pe me dn̄e. A. Custodi me a
laqueo quē statuerūt michi
et ab scandalis opanciū ini
quitatē. ℣. Dn̄e clamaui. A.
Considerabam ad dexterā et
uidebam et nō erat qui cog
nosceret me. ℣. Voce mea.
¶ Tūc iussu cantoris incipiat
pontifex ab ipso altari a. A.

Cenantibꝫ autem acce
pit ihesus panē benedixit
ac fregit dedit discipulis su
is. ℣. Magt̄. Finita añ cū ps̄o
sed sine pneumate dicat ep̄s
R que sequitur. Copl.
Refecti uitalibꝫ ali
mentis q̄s dn̄e deus nr̄.
ut qđ tpe nr̄e mortalita
tis exequimur. īmorta
litatis tue munere conse
quamur. P dn̄m nr̄m.
Post cōplendā dicat dyacō.
Ite missa est. Deo grās. Et
sic missa simul et uespe sub

una finiantur orōne. Secō sa
cerdoti q̄ si alius sacerdos q̄m
ep̄us missā celebrauit nec
ab ipso in principio misse ca
nitur Glā in excelsis deo. nec
Credo in unū. nec a dyacono
in fine eiusdem dicitur Ite
missa est. Scilicet hec tria q̄
oīa ꝓpter sollēpnitatē cul
matis pfertur. sed tantū.
Benedicamus dn̄o.

Secundus liber tractat de ecclesiis cimiteriis. ornamentis. indumentis et uasis ecclesiasticis consecrandis et benedicendis. cuius rubrice sequuntur. R. prima.

De benedictione et imposicione primi lapidis ecclesie noue edificande. R. ii.
De consecratione ecclesie R. iii.
De consecratione altaris que fit absque ecclesie consecratione iiii
De consecratione altaris portatilis R. v.
De consecratione cimiterii per se R. vi.
De reconciliatione ecclesie et cimiterii R. vii.
De reconciliatione cimiterii per se absque ecclesie reconciliatione R. viii.
De benedictione indumentorum et ornamentorum sacerdotalium in generale R. ix.
De benedictione mapparum seu linteaminum per se R. x.
De benedictione corporalium per se R. xi.
De benedictione cuiuslibet ornamenti vel indumenti quod episcopus benedicere uult per se
De benedictione nu R. xii.
tre baculi et anuli pastoralis require supra in rubrica de episcopis consecrandis
De benedictione noue crucis R. xiii.
De benedictione ymaginis beate marie R. xiiii.
De benedictione aliarum ymaginum R. xv.
De benedictione tabule ante vel post altare collocande R. xvi.
De benedictione sacrorum uasorum in generale R. xvii.
De consecratione patene et calicis seu uasculi siue sepulcri in quo conseruatur vel defertur corpus christi xviii.

De bndictoe capsaru p
reliquijs seu sctuarijs con
seruadis R xix.
De benedictoe baptiste
rij. R xx.
De bndictoe capane
De benedictoe in R i
posicoe pmi lapidis ec
clesie noue edificande.
sequitur rubrica.
Pontifex paratus a
mictu alba et plu
uiali mitra et baculo pas
torali pnte lapide qui p
mus in fundamto ecclie
locandus est. Incipit.
Adiutoriu nrm in noie
dni Sit nomen dni be
nedictum Lapide que
reprobauerut edificates
Tu es petrus et sup hac
petram edificabo eccl'. R
Glia pri et filio et spui.
Dne exaudi oroem mea.
Et clamor ms ad te ue.
Oremus. Collecta.

Domine ihesu xpe fili
dei uiui qui es uerus
omipc deus splendor et
ymago pris uita et et
na qui es lapis angu
laris ex sine manibus
excisus et inutabile
fundamentu huc lapi
dem collocandu in tuo
noie cosecramus. et tu
qui es principiu et in
crementu. et cosumacio
istius opis qd debet ad
laudem et ad glam tu
nois inchoari. Qui cu
pre et spu sco. oracio.
Dne sce pr omps
eterne deus bene
dicere dignare huc la

64

pidem ad fundamenta ecclie in honore. N. per dnm nrm ihm xpm filiu tuu lapidem angularem electu preciosu in fundamento fundatu de quo dicit scs apls petra autem erat xps qui tecu et cu spu sco uiuit et regnat deus. Per C

Tunc aspgat lapide aqua benedicta et accepto cultro p singulas ptes sculpat in eo signu crucis dicens. In noie pris et filij et sps sci.

Bene ✠ dic Oro

Bndne creaturam istam lapidis ut sit remediu salutare generi humano. et pria p inuocatione nois tui. ut quicuq ad hanc ecclesiam edificanda et pficienda pura mente auxiliu dedit. corpis sanitatem et aie medelam pcipiant. P

xpm dnm nrm. amen.

Lapis autem taliter benedictus ponitur in fundamento ecclie fundamento eccie fundate hoc modo. Primo enim epo sup faldistoriu accubante dicitur letania et terminatur cu collecta

Actiones nras qs. Quere infra in rubrica prima circa principiu. deinde parato cemento et cementario assistente epo epc ponit ipm primariu lapidem in fundamento inchoans an. Mane surgens iacob. ps. Nisi dns. Quere infra de benedictione ecclie. Deinde dicit epc.

In fide ihu xpi collocamus lapidem istu primariu in hoc fundamento. In noie pris ✠ et filij ✠ et sps ✠ sancti. amen. ut uigeat uera fides hic et timor dei et uera dilectio fraterna

et sit hic ulterius locus de-
stinatus orationi et ad in-
uocandū ac laudandū
nomen eiusdem dñi nr̄i
ihū xp̄i. Qui cū pr̄e. ¶
Et interī cementarius locat
ip̄m lapidem cū cemēto.
Postea ep̄c spargit super
lapidē aquā benedictā.
Incipiens añ. Asperges me.
ps. Miserere mei d's et dicit
totus. ¶ P'tea pōtifex spargit
aquā bñdictā p om̄ia fūda-
mēta si sint apta ul' si nō
sit apta circuit uniu'sa loca
ad fundam̄ta ecclie desig-
nata. qđ fiat hoc mō. In-
cipiens enī spgere seu cir-
cuire inchoat añ. O q̄m
metuendus ē. Que infra
de dedicacōe ecclie. ps. Fun-
damēta. Et sic aspgendo
et cantādo pcedit quasi us-
qȝ ad terciā ptem fūdamē-
toꝝ designatoꝝ et ibi sub-
sistit dicens. Oremus. Et

dyacon'. Flectam' geñ. Leua-
te. Oremus. Coll'. Collecta.
Omp̄s et misericors deus
qui sacerdotibȝ tuis. Quere
infra de dedicatōe ecclie. De-
inde inchoat ant̄. Pax eter-
na ab etño pr̄e. q̄re ibidem.
Procedens siliter usqȝ ad
aliam ptē fundam̄toꝝ seu
locoꝝ designatoꝝ. et ibi sub-
sistit dicens. Oremus. Et
dyacon'. Flectam' genua.
leuate. Oratio.
Omnipotentē deū fr̄es
kmī. in cui' domo
mansiones multe sunt. sup-
plices dep̄camur ut lo-
cū istū nr̄i suo edifican-
dum p serenissimā pieta-
tem suam benedicere sā-
ficare et cōsecrare digne-
tur. P xp̄m dn̄m nr̄m.
amen. Deinde pcedens
ultra inchoat añ. Benefū-
data est domus dn̄i sup̄ fir-
mā petrā. ps. Letatus sum.

uiuū. p deum ✠ uerū. p
deum ✠ scm̄. p deū qui
te p helyseum ꝓphetam
in aquam mitti iussit.
ut sanaretur sterilitas
aque ut efficiaris sal ex
orcizatū in salutem cre
dentiū. ut sis omnibus
te sumentib; salus mē
tis et corpis. et effugiat
atq; discedat ab eo loco
quo aspsus fueris omīs
fantasia et nequicia ul'
uersucia dyabolice frau
dis. omīsq; spūs īmū
dus adiuratus. p eū qui
uēturus est iudicare ui
uos et mortuos. et secu
lum p ignem. amen.
Inmensam clemē alia.
ciam tuā oīps eterne ds
hūiliter iploramus: ut
hanc creaturam salis q̄
in usū generis hūani
tribuisti benedicere et
sanctificare tua pietate
digneris ut sit omnibus
sumentib; salus mētis
et corpis. et q̄cquid ex eo
tactum uel respsū fuīt
careat omī inmūdicia.
omīq; īpugnatiōe spi
ritualis nequicie. per
uirtutē eiusdē dnī nr̄i
ihu xp̄i qui uēturus es
iudicare uiuos et mor
tuos et sclm̄ p ignē am̄.

Exorcismus aque.

Exorcizo te creatu
ra aque in nōie
dei patris omipotētis.
et in nōie ihu xp̄i filij
eius dnī nr̄i. et in uir
tute spūs sancti. ut fias
aqua exorcizata ad ef
fugandā oēm potestatē
inimici. et ipm̄ inimi
cū eradicare et explan
tare ualeas cū angelis
suis apostaticis p uir
tutē eiusdem dnī nostri
ihu xp̄i qui uenturus

iudicare uiuos et mor-
tuos et seculum per ignem amen.

Deus qui ad *alia.*
salutem humani
generis maxima que-
que sacramenta in aquarum
substantia condidisti:
adesto propicius inuocati-
onibus nostris. et elemento
huic multimodis pu-
rificationibus preparato. ui-
rtutem tue benedictionis
infunde: ut creatura
tua misterii tui seruiens.
ad abiciendos demones
morbosque pellendos di-
uine gracie sumat ef-
fectum. ut quicquid in do-
mibus uel in locis fideli-
um hec unda resperserit.
careat omni inmundicia.
liberetur a noxa. non illic
resideat spiritus pestilens.
non aura corrumpens dis-
cedant omnes insidie la-
tentis inimici. et siquid

est quod aut incolumitati
habitancium inuidet aut
quieti: aspersione huius
aque effugiat: ut salu-
britas per inuocationem
tui nominis expetita: ab
omnibus sit inpugnationibus
defensa. per uirtutem domini
nostri ihesu christi etc. *Hic mit-
titur sal in aquam in mo-
dum crucis.*

Fiat commixtio salis et aque pariter
in nomine patris et filii
et spiritus sancti amen. *Se-
quitur benedictio.*

Deus inuicte uir-
tutis auctor. et insupa-
bilis imperii rex ac sem-
per magnificus triumpha-
tor. qui aduerse domina-
onis uires reprimis. qui
inimici rugientis seui-
ciam superas qui hosti-
les nequicias potens
expugnas. te domine tre-
mentes et supplices dep-

cam ac petimus ut hanc
creaturam salis et aque
dignanter + accipias benig-
nus + illustres. pietatis
tue amore + sanctifices. ut
ubicumque fuerit aspersa. per in-
uocationem sancti tui no-
minis omnis infestatio in-
mundi spiritus abiciatur. ter-
rorque uenenosi serpentis
procul pellatur. et presencia
sancti spiritus nobis miseri-
cordiam tuam poscentibus.
ubique adesse dignetur. Per
uirtutem eiusdem domini
nostri ihesu christi. Qui tecum.

Deinde benedicat sacerdos
aquam que est specialis pro dedica-
cione ecclesie et altaris. et fit
cum uino et cum cinere in modum
ut sequitur.

Deus in adiutorium
meum intende. Do-
mine ad adiuuandum me
festina. Gloria patri. alleluia.

Exorcismus salis.

Exorciso te creatura
salis in nomine + patris
et filii + et spiritus + sancti. qui te per
helyseum prophetam in aquam
mitti iussit ut sanarentur
aque steriles. et qui di-
uina oris sui uoce ait.
Vos estis sal terre et per
apostolum suum uas electionis.
sermo uester sale sit condi-
tus. Ideoque efficere sal
exorcizatum ut sis in re-
missionem peccatorum et sani-
tatem mencium in protecti-
one anime atque corporis in
confirmationem salutis.
ad expellendas et exclu-
dendas demonum temp-
taciones. in nomine dei patris
omnipotentis et ihesu christi
filii eius et spiritus sancti in
secula seculorum. amen.

Alia benedictio.

Virtutis tue inuictam
fortitudinem deprecamur
domine sancte pater omnipotens

eterne deus qui inter ō-
nia necessaria que per
ihm̄ xp̄m dn̄m nr̄m ꝑ
creari iussisti nō minu-
mā grām conferre dig-
natus es sali: ut ex illo
possint vniu̾sa cōdiri-
que homib; ad escam.
P eundē filiū tuū dn̄m
nr̄m ꝓcreasti: ideoq; te
supplices dep̄camur ut
hoc sal digneris aspicē.
quatenus et maiestatis
tue uirtute contra oms
sp̄us immūdos ualorē
possit accipe: expellat
ab omi loco ubi tua
fuit inuocacōe asp̄su:
quicq̄d potest esse pesti
ferum ut exhibeant ple
nū salutis effectū. deter
reat oms prestigias in
imici. et omia mōstru
osoꝝ genera longius
faciat effugari. graue
dines oms fantasiasq;

cōpescat. et ꝑ signū cru
cis filij tui dn̄i nr̄i ihu
xp̄i tutelam fidelissimā
desiderantib; p̄stet. Qui

Exorcismus aque.

Exorcizo te creatura
aque in nōie dei ✝ patris
omipotentis et in nōie
ihu xp̄i ✝ filij eius dn̄i nr̄i.
et in uirtute sp̄us ✝ sc̄i ut
fias aqua exorcizata ad
effugandā omnē potes
tatem inimici. et ip̄m i
imicū eradicare et expla
tare ualeas cū angelis
suis apostaticis. P uirtu
tem dn̄i ihu xp̄i. qui ue
turus ē.

Bn̄dictio aque.

Discede īmunde sp̄s
ab omib; quibus
fides nr̄a usura est reli
giosi officij sacramētis:
nec p̄tendas culpam cri
minis qui agnoscis po
tenciam saluatoris. nō
est meriti confidencia

sed p̄cepti: licet ip̄a potes
tas ministerij dignitas
sit ministerij. te igitur p
cōmunē deum aque cre
atura cōuenio: ut cōser
uato motu sensibilitatis
intelligens subiecta seruici
o quo placere deo nitimur
nō recuses: omnē ad te
cōmunionē demonū. oē
collegiū iniquitatis exp̄
ges. totam fantasmatis
labem capax dn̄ice ptec
tionis extermines. ut g̃
cia sc̄ificationis incepta.
tuo nob̄q; creatori piter
debito famulatu deserui
ens. oēm spirituū prauo
rū nequitiā quocūq; fu
eris asp̄sa deicias: et sc̄e
copiam benedictōis in
fundas. P dn̄m nostrū
ih̄m xp̄m filiū tuū qui
uenturus ē iudicare. R̄

Bn̄dictio cineris.

Exorcizo te cinis in
nōie dei p̄ris omnipoten✝
tis ac ih̄u ✝ xp̄i filij eius
et sp̄us ✝ sc̄i. qui te p igne
cōuerti uoluit in fauil
lam. ut sicut iussione
dei p sc̄m moysen famu
lū eius cinis uitule as
p̄sus in p̄p̄lo oēm cōgre
gatōem isr̄l mūdauit
et sanctificauit. ita ut
tu exorcizatus in nōie
sancte trinitatis omnē
locū in quē fūs asp̄sus
ip̄ius uirtute ✝ purifices.
sanctifices ✝ et emundes ✝
ut diabolus et omne
fantasma nequicie am
plius in eo nō lateat. sȝ
manifestet̃ expulsus.

Sequitur alia benedic
tio cineris si placz

Oīps sempit̄ne d̄s
pce metuentibȝ p̄piciare
supplicātibȝ. et mittere
dignūs sc̄m angelū tuū
de celis qui benedicat et

sanctificet cineres istos.
ut sint remediū salu
tare omībus nomen
tuū suppliciter īuocan
tib; ac semetipsos p con
sciencia delictoꝝ suoꝝ
accusantib; atq; ante
conspectū diuine clemē
ciē tue facinora sua de
plorantib;. uel serenis
simā pietatem tuam
suppliciter obnixeq; fla
gitantib;: p̄sta q̄s p in
uocationē sanctissimi
nōis tui. ut quicūq; eos
sup se asperserint p redēp
cione peccatoꝝ et corpis
sanitatem. et aīe tute
lam pcipiant. P dnm̄.
Tūc misceat sal et cinis
Fiat cō et dicat epc
mixtio salis et cineris
in nōie patris et filij et
spūs sancti. amen. Et
faciat epc iii cruce sup
aqm̄ accipiens p singu

las uices q̄ntū pugillus
cape potest scām inuo
cans trinitatē ita dic.
Fiat cōmixtio salis et
cineris et aque in nomīe
pr̄is et filij et sp̄s sā. amē
post hec dicat hāc oracū
Omps sempitne dnē.
deus qui nobis a
te conditam creaturam
aque in fide distinxisti:
ut liquorē simplicem ad
lauacrū sal salsā soliditatem
prebeͤres ad condi
mentū. quatenus et sor
dida possent ablui et fa
tua imbui. quo et noxa
tolleretur origenalis: et
corrigeret error ad uiam
salutis: te officij nr̄i func
tione īmeriti dep̄camur.
ut hec salis cineris et aq̄
in tuo nōie facta pmix
tio. clemencie tue sancti
ficetur obtutu. q̄d q; mis
terialiter baptismo qmo

dũ culpe traduci ĩmicũ:
sapiencie aptũ errori. p̃s
tas aduersũ sã spũs tui
sanctitate reddas sancti
ficatũ nec ullo. ~~nec ullo~~
contagio reddat̃ ĩmun
dũ. qd̕ tua credimus ma
iestate dñi. sed ita p te p̃
beat plenũ sãficacionis
effectũ. ut ubicũq ĩuoca
to nõie tuo. fũit manu
emissũ. uel quolibet mõ
assumptũ. expulsis et ex
plosis omĩbz contrarie
potestatis insidijs. et cũc
ta demonũ machinamẽ
ta. ex eodem loco fugata
deficiant. et sanctor an
gelor custodia semp iui
bi mansura consistat. Pd̕

Benedictio uini.

Dñe ihu xp̃e qui es
uitis uera qui in chana
galilee uinũ ex aqua fe
cisti. multiplica sup nos
miãm tuam et benedic +
atq sanctifica hanc cre
aturã uini. ut sup quẽ
ex ea fusum fuerit diui
ne benedictõis tue dul
cedine repleatur salua
tor mũdi. Qui. Deinde
ponat uinũ in ipsã a

Fiat cõmix q̃ + dicat
tio uini cũ sale cinere et
aqua. In nõie patris
et filij et spũs sã. amen.
et dicat hanc orõem

Deum absq oremꝰ.
Opiẽm omĩpoten
tem fr̃es kmĩ ĩ cuiꝰ domo
mãsiones multe sunt.
supplices dep̃cemur ut
habitaclm istud bene +
dicẽ et custodire digne
tur p asp̃sionẽ aque hu
ius cũ uino mixte.

Bñdictio aque cũ ui
no mixte.

Omĩps sem
piterne deus qui
es creator et cõseruator
humani gñis et dator

grati spiritalis atqȝ lar-
gitor eterne salutis tu
dñe emitte spm̄ tuũ sc̄-
tũ sup uinũ hoc aqua
mixtũ et armatũ uir-
tute celestis defensionis
ad consecrationē huius
ecclie ul' altaris pficiat.
p dñm. in unitate eiusd̄.
Deinde exeat rubrica
Deps ecclesiam solo dya-
cono cũ uno ministro ul' du-
ob: in ipa remanente et
deportet̃ aqua benedicta
simpliciter ad extremũ ter-
minũ cimiterij eccłie ad-
iuncti qđ epc simul cũ eccłia
cõsecrare incendit ¶ Et nõ
ꝑmo qđ qñdo ecclia et ci-
miteriũ sũt contigua ad
consecratõem eccłie etiam
ipm̃ cimiteriũ consecrat̃.
¶ Ad principale sequitur
accessoriũ. et magis dig-
nũ trahit ad se mi? Jd cir-
co tũc nõ fit officiũ specia-
le de ipsius cimiterij cõsecra-
cõe secus in cõsecracõe cimi-
terij qđ ꝑ se absqȝ ecclie con-
secratur ut infra patet ¶
Nõ scđo q̄ scđm iura canõi-
ca cimiteriũ ul' imunitas
eccłie matricis. id est cathe-
dralis ad. xl. passus ꝑ eccłie
circuitũ extendit̃. minoris
ũ eccłe usqȝ. xxx. Sed capel-
le que sũt. ĩ. castellor̃ ãbitu.
nichil habent extra. q: hoc
ꝑpter loci angustiã nõ pt̃
obseruari. xvij. q. iiij. sicut
antiqt̃us ubi h̃. no. io. et.
c. q̄stũ. Sed dicit hos. q̄ hoc
est in locis q̃m plurimũ occu-
patis in sñ. e. t. ¶ In q̃tuũ
scđm cõmunẽ tamen ob-
seruanciã termini cimite-
rior̃ et ĩmunitatũ ecclesias-
ticarũ scđm epi arbitriũ
limitant̃ Epc ergo cum
ministris circuit ipsam eccli-
am ꝑ extremũ circuitũ ip-
sius cimiterij et magis ab

ipsa ecclesia quam intendit
consecrare distantem semper
spargendo aquam simpliciter
benedictam. Et incipiat clerus.

In circuitu tuo domi- Rm.
ne lumen est quod num-
quam de fici et. V-
bi constitui- sti lucidis-
simas mansio- nes ibi
requiesc- ant sanctorum
a ni me. V. Lux perpe-
tua lucebit sanctis tu-
is domi- ne et eternitas
tempo- rum.

ps. Domini est terra. R.
Deinde redeat episcopus ante
ostium ecclesie quod clausum teneatur
dicens Oremus. Dyaconus
Flectamus genua. Levate.
Omnipotens sempiterne coll.
deus qui in omni
loco dominationis tue cunc-
tus assistis. totus opera-
ris: adesto supplicationibus
nostris. et huius domus
cuius es fundator esto
protector. nulla hic nequi-
cia contrarie potestatis
obsistat. sed virtute spiritus
sancti cooperante fiat hic ti-
bi semper purum servicium
et devota libertas. Per.
Qua finita episcopus percuciat os-
tium cimiterii baculo pasto-
rali cantans. ant.
Tollite portas princi-
pes vestras et elevamini

porte eternales et introibit rex glorie. Secundo ep̄s circuit p medium cimiterij. sic ut vales seu tū tamēta semp aspgēdo aq̄m benedictā simpliciter ut prius contingēe possit. Et cāter deus.

Benedic do Rim. mine domum istam quam edificavi nomini tu o venientium in loco is to exaudi preces in excelso so lio glo rie tu e. Si peccauerit in te populus tuus et conuersus egerit penitenciam venienſq[ue] adorauerit in lo co is to Exau di. Ps. Exaudi d̄s orōnē meā cū dep̄cor.

Cū reuersus fuit ad ostiū secūdo dicat Oremus. Et dyacon[us] Flectam[us] genua. Levate. Collecta.

Omnips sempiterne deus qui p filium tuū angularem scilicet lapidem. duos e diverso venientes ex circumcisione et ppucio parietes. duos qz greges oviū sub uno eodemq[ue] pastore unisti. da famulis tuis p hec nr̄e deuocōis

officia . indissolubile ui
nculū caritatis . ut nul
la diuisione menciū .
nulla peruersitatis uarie
tate sequestretur : quos
sub unius regimine
pastoris unius grex cō
tinet . unusquisque de christo
de ouilis septa condu
dūt . P eundem .
Qua finita paratur osti
um ecclie qd tamē rema
nebit clausū . Cantas . Tol
lite portas . vo Tercio cir
cueat eps ipsam ecclesiam
de uicino ut magis potest
aspergendo semp ipsos pa
rietes ab extra aqua bn
dcā simplr et cantat clerus .
Tu domine uni R
uerso rum qui nullam
ha bes indi gentia

am uoluis ti templū
tu um fie ri in
uo bis cōserua domū
istam īmaculatam do
mi ne . V Tu elegisti
domine domū istam
ad inuocandū nomen
tu um in e a .
Ps . Conserua me dn̄e .
Rediens eps tercio ad os
tiū dicat . Oremus . Orō .
Omps et misericors
deus qui sacerdo
tibus tuis p̄ ceteris tantā
grām contulisti . ut
quicquid in tuo nomīe

digne laudabiliter et p
fecte ab eis agitur. a te
fieri credatur. qs inmen
sam clemenciã tuam.
ut qd modo uisitaturi
sumus uisites. et quicqd
✠ benedicturi sumus ✠
benedicas: sitque ad hu
militatis nre introitũ
sanctorum tuorum meritis
fuga demonũ. angeli
pacis ingressus. P Ru
Et iterũ cantat. brica.
Tollite portas. Et pcuciat
tercio ostiũ ipso baculo pas
torali. et statim apiatur.
¶ Nõ tamẽ qz si eciã nõ
habuerit cimiteriũ ac si nõ
potuit p omnia circuiri. Tũc
p narrata sollẽpnitas fie
ri pt in illa pte eccie ad q
patet aditus. ul ante ipi
eccie ostiũ. Sed anteqm
epc ingrediatur puideatur
si fieri possit ut sit crux
sculpta ul depicta in sup

liminari hostij qz epc tan
gat signando crismate di
cens Signũ salutis pone
dne ihesu xpe in loco isto
et n pmittas introire an
gelm percucientẽ. ¶ Hoc quã
tũ nõ seruat Ingrediẽte
epo eciam cantat clerus.

Pax e terna antiph.
ab eterno patre huic do
mui pax perhennis
uerbum patris sit pax hu
ic do mui pacem pius
consola tor huic prestet
Cũ autẽ puenit
domui. ad mediũ ecclesie
accubat epc super faldisto
riũ. Et incipiat clero prose
quente. Antiph.

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium et tui amoris in e is ignem accende qui per diuersitatem linguarum cunctarum gentes in unitate fidei congregasti alleluia alleluia.

Postea dicitur letanie. R in fine libri. Cũ autem peruentũ fuerit ad illũ uersiculũ per epõ dicatur uidelicet.

Ut ei uitã et sanitatẽ largire digneris. Te. Surgat epc̃ solus dicens Ut hanc ecc̃iam altare seu altaria benedicẽ digneris. Te ro. R. Ut hanc ecc̃liam uel altaria benedicẽ et sc̃ificaẽ digneris. Te rogamus. Tercio dicit Ut hanc ecc̃liam altare seu altaria benedicẽ sanctificare et consecrare digneris. Te rog. audi nos. Postea reponit se et finitis letanijs dicit. Oremus. Et dyaconus. Flectamus genua. Leuate. oratio.

Magnificare dñe deus nr̃ in sc̃is tuis. et in hoc templo tibi edificato appare. ut qui cũcta in filijs adoptionis operaris ipse semper in tua hereditate lauderis. Per xp̃m dñm nr̃m. amen. Interim ministri spargant cinerẽ per pauimẽtũ ecc̃ie in modũ crucis faciẽtes ex eo unã lineam latitudinis unius palmi uel amplius ducentes ipsam de sinistro angulo orientali ad dextrũ occidẽtalẽ. Et cantat chorus. ant.

O quam metuend9
est locus iste ve re nō
est hic aliud nisi domus
de i et porta celi ps.
Benedictus dominus
deus israel quia visitavit
et fecit redemptionē ple
bis sue. et ceťa Gloria
patri et filio et spiritui
sancto. Sicut erat in
principio et nūc et sem
per et in secula sclōꝝ amē.

Incipiens pontifex a si
nistro angulo orientali
ecclie scribit cū yma pte
baculi pastoralis alpha
betū grecū Interim minis
tri secūdo spergūt cinerē
simili modo ut prius a
dextro angulo orientali
ecclie usqꝫ in sinistrū occi
dentalem. et epc incipiens
a dextro angulo orienta
li. scribit alphabetū lati
nū finiens ipm in sinis
tro angulo occidentali

Domus mea do m[us]
orationis vocabitur. ps.
Narrabo nomē tuū frīb[us]
meis. Deinde stans ep[iscopu]s
in medio ecc[lesi]e sp[ar]gat aq[ua]m
ad orientem et occidentem
et aquilonē et austrū. et
p[er] pavimentū ecc[lesi]e. et p[ost]
dicat. Oremus. Et dyaco[nus].
Flectam[us] genua. Levate.
Deus qui oratio-
loca nomini tuo
dicanda sanctificas: ef
funde sup hanc orōis
domū grām tuam ut
ab omīb[us] hic īvocan
tib[us] nomen tuū auxili
ū mīe tue sentiat[ur]. P[er]
Itm dicat ep[iscopu]s. Orem[us]. Et
dyaco[nus]. Flecta[mus] geñ. Levate.
Deus sancti orō
cationū op[ifi]c dn̄a
tor cuius pietas sine
fine sentitur. deus qui
celestia simul et terrena
cōplecteris servans mi
s[er]icordiam tuam p[o]p[u]lo tuo
ambulanti ante con
sp[ect]u gl[ori]e tue exaudi p[re]
ces servor[um] tuor[um]. ut sint
oculi tui ap[er]ti sup domū
istam die ac nocte. hanc
quoq[ue] basilicam in ho
nore victoriosissime cru
cis et sā [illegible] sacris mis
teriis institutam clem
tissimus dedicator mi
seratus illustra. p[ro]prio
splendore clarifica om
nemq[ue] hoīem venientē
adorare in loco hoc pla
catus admitte. p[ro]picius
dignare respicere et
p[ro]pter nomen tuū mag
nū et manū tuā for
tem. et brachiū tuū ī
hoc tab[er]nacula tuo sup
plicātes libens p[ro]tege.

dignāter exaudi. etiā
defensione cōserua. ut
semp felices. semp qz in
tua religione letantes
cōstanter in scē trinita
tis cōfessione. fide catho
lica pseuerēt. P Prefatio

Per omnia secula se
culorum. Dominus uobis
cum. Sursum corda. Gra
tias agamus domino de
o nostro.

Vere dignū et ius
tum est equū et salutare.
Nos tibi semp et ubiqz gra
tias agere domine sancte
pater omīps eterne deus.
Adesto precib; nr̄is. adesto
sacramentis. adesto etiam
pijs famulorum tuorum labori
b; nobisqz misericordiam
tuam poscentib;. Descēdat
quoqz in hanc ecclesiam
tuam quā sub inuocatio
ne sancti nōis tui in ho
norem sancte crucis ī qua
coeternus tibi filius tuus
dn̄s noster ihesus xp̄us

pro redemptione mũdi pa
ti dignatus est. et memori
am sancti [illegible] indigni cõ
secramus sãis spiritus tu
us septiformis gracie uber
tate redundans. ut quoci
ensc̃uq; in hac domo tua
sanctũ nomen tuũ fuerit
inuocatũ eoꝝ qui te ĩuo
cauerint a te pio domino
preces exaudiantur. O be
ata et sancta trinitas que

omnia purificas omnia
mũdas et omnia exornas.
O beata maiestas dei q̃
cuncta imples cuncta cõ
tines cunctaq; disponis.
O beata et sancta man⁹
dei que omnia sanctificas
omnia locupletas omĩa
benedicis. O sancte sanc
toꝝ deus tuam clemenciã
humilima deuotione de
poscimus. ut hanc ecclesi

cum per nostre humilitatis famulatum in honore sancte et victoriosissime crucis et sancti martiris ill[e] puri✝ficare benedicere conse✝crareque perpetua sanctificationis tue ubertate digneris. Hic quoque sacerdotes sacrificia laudis offerant. Hic fideles populi vota persoluant. Hic peccatorum onera soluantur fidelesque lapsi reparentur. In hac ergo quesumus domine domo tua spiritus sancti gratia egroti sanentur infirmi recuperentur. claudi curentur. leprosi mundentur. ceci illuminentur. demonia eiciantur. cunctorum debilium incommoda te annuente pellantur omniumque vincula peccatorum absoluantur. Ut omnes qui hoc

templū beneficia depreca
turi ingrediūtur cuncta
se impetrasse letentur. Ut
concessa misericordia quam
precamur pretio miserati
onis tue munere glorientur.
P eundē. In viii eisdē.
Finita pfacōe incip epc.
I ntroibo ad altare.
Clerus psequat. Tunc epc
ingrediens ad altare ipm
benedicit. Cōsecrationē al
taris require infra in rubri
ca prima. Sed cū epc fecit
cruces in altari de crismate.
incipiens retro altare in dex
tra pte ecclie pungat xii. cru

ces in ecclia depictas cris
mate eundo p circuitū qualis
uice dicens. Consecretur
et sāficetur templū hoc. In
nōie pris et filii et spus sā.
et in honorē crucis dni nri
ihu xpi ac bte marie semp
uirginis genitricis eiusdem
necnō sā. tal'. et scōrū om
niū. Interim cant chorus.
L apides preciosi añ.
omnes muri tui et tur
res iherusalem gemmis
edificabuntur ps Lauda
ierlm dnm. chorus cant.
L audes crucis attol
lamus nos qui crucis

exultamus speciali gloria
Dulce melos tangat ce-
los dulce lignū dulci dig-
nuim cardimus melodia
Uoci uita nō dulcor det-
cum nox uitam nō tenor
det dulcis est simphonia
Serui crucis crucem lau-
dent qui ꝑ crucē sibi gaudēt
uite dari munera Dicant
omnes et dicant singuli
aue salus totius seculi ar-
bor salutifera O quā felix
quam preclara fuit hec sa-
lutis ara rubens agni san-
guine Agni sinē macula
qui mūdauit secula ab an-
tiquo crimine Hec est sca-
la peccatoꝝ ꝑ quā xp̄s rex
celorum ad se traxit omnia
Forma cuius hoc osten-
dit que terraꝝ cōprehendit
quatuor confinia Non
sunt noua sacramēta nec

recenter est inuenta cuius
hec religio Ista dultes a
quas fecit p hanc siler agis
iecit moysi officio Ligna
legens in sarepta spem sa
lutis est adepta paup mu
liercula Sine lignis fidei
nec lechitus ole i ualet
nec farinula Nulla sa
lus est in domo nisi cru
ce uiuit homo super li
minaria Neqz sensit gla

dium nec amisit filium
quisqs egit talia Roma
naues uniuersas in pfun
dum uidit mersas una
cum maxentio Assi
nares cesi p se sed et par
tis dux ad uerse uictus
ab eraclio In scripturis
sub figuris ista latent sed
iam patent crucis benefi
cia Reges credunt hos
tes cedunt sola cruce xpo

duce unus fugat milia. Ista suos fortiores semper facit et victores morbos sanat et languores reprimit demonia. Dat captivis libertatem vite confert novitatem ad antiquam dignitatem crux reduxit omnia. O crux lignum triumphale mundi vera salus vale inter ligna nullum tale fronde flore germine. Medicina cristiana salva sanos egros sana quod non valet vis humana fit in tuo nomine. Assistentes crucis laudi consecrator crucis audi atque servos tue crucis post hanc vitam vere lucis transfer ad palacia. Quos tormento vis servire fac tormenta non sentire sed cum dies erit ire no

bis confer et largire sempiterna gaudia. Amen

Postea revertitur epus ad altare et bndicat incensum in ipso cremendo. Collecta.

Dne deus omps cui astat exercitus angelorum cum tremore quorum servicium spiritale et igneum esse cognoscitur dignare respicere et bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare hanc creaturam incensi. ut omnes languores cunctequae insidie inimici odore eius precepto fugentur. a plasmate tuo. quod precioso filii tui sanguine redemisti. Qui tecum.

Et proceditur in bndictione altaris usque ad finem. Require in rubrica sequenti. Postea epus parat se ad missam.

Officium misse. Introitus.

Terribilis est locus iste hic domus dei est et porta celi et vocabitur aula dei.

Dominus regnavit. Ps. exultet terra letentur insule multe. Collecta.

Deus qui invisibiliter omnia contines et tamen pro salute generis humani signa potencie tue visibiliter ostendis templum hoc potencia tue inhabitacionis illustra: ut omnes qui huc deprecaturi conveniunt. ex quacumque tribulacione ad te clamaverint

cōsolacōis tue beneficia cōsequamur. P Lcō libri apoc. b̄ti iohānis apli.

In diebꝫ ill'. Vidi ciuitatem scām ihr̄lm nouā descendentē de celo a deo paratam sicut sponsam ornatam uiro suo. Et audiui uocem magnā de throno dicentē. Ecce tabernaculū dei cū hoībus et habitabit cū illis. Et ipi ppls eius erūt: et ipe deus cū eis erit eorū deus. Et absterget deus omnē lacrimā ab oculis eorū: et mors ultra nō erit neqꝫ luctus neqꝫ clamor. neqꝫ dolor erit ultra que prima abierūt. Et dixit qui sedebat in throno. Ecce noua: facio omnia.

gr Locus iste a deo factus est inestimabile sacramentum irreprehensibilis est. V̄ Deus cui astat angelorꝫ chorus exaudi preces seruorum tuorum.

Alleluia. V̄ Adorabo ad templū sanctum tuum et confite

uox nostri tu o.

Sequitur prosa que post cantatur si lex fuerit non dicitur prosa·

Clara chorus dulce pangat nunc uoce alleluia Ad eterni regis laudem qui gubernat omnia· Qui nos uniuersalis sociat ecclesia Sacra uiuens et precingens ad poli fastigia Ad honorem cuius leta psallamus melodia Persoluentes hodierna laudes illi debitas O felix aula quam iuissim confrequentant agmina celica Diuinis uerbis alternatim iungentia mellea cantica Domus hec de qua uetusta sonuit historia et moderna prestatur xpm fari pagina Quoniam elegi eam thronum sine macula requies hec erit mea per eterna secula Turris

supra montem sita indisso-
lubili bitumine fundata
uallo perenni munita
Atque aurea corona miris
ac uariis lapidibus distincta
stilo subtili polita Aue
mater preelecta xpisti ad quam
fatur ita prophete facundia
Sponsa mea speciosa in-
ter filias formosa supra so-
lem splendida Caput tu-
um ut carmelus et ipsius

come tincte regis uti ~~pur~~
purpura Oculi ut colum-
bar gene tue punicorum seu
malorum fragmina Mel et
lac sub lingua tua fauus
~~di~~stillans labia Collum
tuum ut columpna turris uel
eburnea Ergo nobis spon-
se tue famulantibus o xpiste
pietate solita Clemens
adesse dignare et in tuo sa-
lutare nos ubique uisita.

Ipsaque mediatrice sum-
me rex precue uoce pura
Flagitamus da gaudere
paradisi ad gaudia alla.

Ad iii. Ingressus. Secundum lucam.

Ingressus ihesus: perambulabat iericho. Et ecce uir nomine zacheus. et hic erat princeps publicanorum et ipse diues. Et querebat uidere ihesum quis esset. et non poterat pre turba: quia statura pusillus erat. Et precurrens ascendit in arborem siccomorum ut uideret eum: quia inde erat transiturus. Et cum uenisset ad locum: suspiciens ihesus uidit illum et dixit ei. Zachee festinans descende: quia hodie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit: et suscepit illum gaudens. Et cum uiderent omnes murmurabant dicentes: quia ad hominem peccatorem diuertisset. Stans autem zacheus: dixit ad dominum. Ecce dimidium bonorum meorum domine do pauperibus: et siquid aliquem defraudaui: reddo quadruplum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie salus huic domui facta est: eo quod et ipse sit filius abrahe. Venit enim filius hominis querere et saluum facere: quod perierat.

Off. Domine de us in simplicitate cordis mei letus obtuli uniuersa et

populus tu us qui reper
tus est uidit cum ingen
ti gau dio deus israhel
custo di hanc uolun
tatem alle
lu ia. Secreta.

Omnips sempiterne ds
altare hoc nomi
tuo dicatu. celesti uirtu
te et bndictione sctifica
et omib; in te sperantib;
auxilij tui munus os
tende. ut hic et sacrame
tor uirtus et uotor ob
tineatur effectus. P d.

Domus me a Co.
do mus orationis uoca
bitur dicit domi
nus in ea om nis qui
petit ac cipit et qui que
rit inue nit et pulsan
ti aperietur. compl.

Qs omips deus: ut
hoc in loco quem
noi tuo indigni dica
uimus. cunctis petentib;
aures tue pietatis acco
modes. P. Alia

Deus qui de uiuis
et electis lapidib;
eterni maiestati tue
condis habitaculu aux
iliare pplo supplicanti.
ut qd ecclie tue corpalib;
pficit spacijs spiritalib;
amplificetur augmen
tis. P De cosecratoe alta

ris p se que fit absq3 eccle
sie consecratione · et ceta ·
Sequitur Rubrica ·:·

Cū altare p se absq3 eccīa
consecrat̄ epc̄ indutus ut s̄
in rubrica prima dicat · oīo

Actiones nr̄as q̄s dn̄e.
ut s̄. de cōsecracōe eccīe · ¶ ·
Dēca bn̄dicat aquā cū uino
et cinere et dicat letanias so
lēpniter ut ubi obmisso no
mīe eccīe et expsso nōie al
taris put dictauerit ordo u
bor · Dēca ingrediat̄ epūs
ad altare incipiat ant̄. q̄m
dericus psequat̄. antiph̄ ·

Introibo ad altare dei ·
ad deū qui letificat iuuen
tutem meam · ps̄ Judica
me ds̄ et dis · Interī pmo de
ipā aqua uino et cinē bn̄
dicta faciat pollice suo cru
cem p mediū altaris · siu
modo faciat cruces p duo
cornua altaris dextra · et per
duo sinistra qualz uice dicēs

Sanctificetur oīo ·
hoc altare · In no
mine pr̄is et filij et sp̄c
sancti · et in honorem
bt̄e marie semp uirgīs
genitricis dei dn̄i nostri
ihū xp̄i · et in honore
scī · N · ac scōr oīm · ¶ Pt̄e
īcipiat clericus psequēte ·

Asperges me domine y
sopo et mundabor lauabis
me et sup niuem dealba
bor · ps̄ · Miserere mei deus ·
Interī aspgat epc̄ ipsū al
tare · vij · uicib3 et aq̄m bn̄
dictā supfluam fundat ad
basim altaris p circuitū di
cens · Orem̄ · et dyaconus ·

Flectam⁹ genu̅ leuate. **Collecta**

Singulare illud ꝓpiciatoriu̅ in altari cuncis pro nobis redimendis oblatu̅. i̅ cuius ꝓfiguraco̅e patriarcha iacob lapidem erexit in titulu̅ quo fieret sacrificiu̅ et porte celi desup aperirent̄ oraculu̅. supplices tibi dn̄e preces fundim⁹. ut lapidis huius ex polita[m] materia̅ supernis sacrificijs imbuen da̅. ip̄e tue dotari sc̄ificaco̅is ubertate p̄apias qui quonda̅ lapideis legem scripsisti in tabulis. P **Thuribulum.**

Tunc pontifex t̄gat manu sua altare de linteo. Postea offerat incensu̅ sup altare sc̄m i̅uocans trinitatem et i̅cipiat hoc R̄ qd̄ sequitur et scola cantet p̄ ipm̄. **Gr.**

Dirigatur oracio mea sicut incensum in conspectu tuo domine. **V.**

Eleuacio manuu̅ mearum sacrificium uespertinum.

Inde faciat pontifex cruce̅ de oleo sc̄o unde co̅signant̄ infantes in medio et per quatuor cornua altaris ita dicens.

Sanctificet̄ et consecretur hoc altare in no̅ie p̄ris et filij et sp̄us sc̄i. in honore et

memoria sci̅ .ll. et om̅im
sanctoꝝ Resp̅sio. Amen.
et ep̅c Pax t̅. dyacon⁹.
Et cu̅ sp̅u tuo. Deinde in
cip̅ pō
tif an̅.
Erexit iacob
lapidem in titulum fu̅dens
oleum desup̅ ps Qua̅ dil.
Tunc giret ep̅c cu̅ thurib.
incenso in circuitu altaris.
Deinde cantata cu̅ ps an̅
a̅monen̅te dyacono dicat
ep̅c. Oremus. et dyaconus.
Flectam⁹ gen̅. Leuate. Oro.
Omnipotencia̅ tua̅
dn̅e supplices exo
ramus. ut hoc altare sa
crificiis sp̅ualib; i̅buen
dum. qd in honore et
nōie sanctoꝝ tuoꝝ. .ll.
consecramus uocis n̅re
exoratus officio p̅senti
benedictōe ✝ sa̅ctifices. atq;
in eo semp̅ oblationes
n̅ras ac famuloꝝ tuoꝝ
studio bone actionis i̅
positas b̅ndice ✝ et sa̅ctifica ✝
re digneris. et sp̅uali
placatus incenso. p̅cib;
familie tue p̅mptus ad
iutor assistas. P. Inde
incipit episcopus an̅.
Mane surgens iacob
erigebat lapidem in titu
lum fundens oleum desu
p̅ uotum uouit domino
uere locus iste sanctus est
et ego nesciebam. Euouae.
Ps. Bonu̅ est cōfit̅ dn̅o.
Intim mittat iteru̅ oleu̅
sup̅ altare faciens crucem
et dicens Sanctificet̅ et
cōsecret̅. t̅c. ut p̅us. thurib.

Oblato uo͂ incenso et ps̄
cū añ expleto āmonente
dyacono dicat ep̄c. Orem⁹.
Et dyaconus. Flectamus
genua. Leuate. collecta.
Omīps s. deus alta
rie hoc qd̄ nomī
tuo in honore scōꝝ tu
oꝝ. N. indigni dicam⁹
uirtute tue benedicti
onis sancti ✠ fica et oī
bꝫ te hic inuocātibꝫ at
qꝫ in te sꝑantibꝫ auxi
liū tui munus ostende.
ut huic altari īposita
munera semꝑ accepta
ferre digneris. ut in eo
sacramētoꝝ uirtus et
uotoꝝ semꝑ obtineat
effectus. P. Deinde fa
at crucem de crismate in
medio et ꝑ q̄tuor cornua
altaris ita dicens Sancti
ficetur et cōsecret hoc alta
re. ✠ ut s. Deinde incipi
at añ inde thurificet. añ.

Unxit te deus deus tu
us oleo leticie pre co͂sorti
bꝫ tuis. ps̄ Eructauit cor.
Expleto ps̄ cū ant āmonen
te dyacono dicat ep̄c. Ore
mus. Et dyaconus. Flecta⁹
genua. Leuate. collecta.
Descendat dn̄e qs̄
deus nr̄ sp̄s scs̄ tu
us sup hoc altare. qui
et dona nr̄a ac ꝑli tui
in eo sanctificet et sumē
ciū corda clemēter emū
det. P. co. in unit. eiusdē.
Deinde si eccia una cū al
tari fuit cōsecrāda ep̄c pun
gat crismate. xii. cruces in
ipā eccia depictas ut s. ī ru
brica prima pz pūc ibi scri
bitur. Postea conficiet totū
altare manu sua spgendo
desup oleū et crisma. īcipiēs
ant.

Edificauit moyses
altare domino deo ps̄ Deus
noster refugium et uirtus.
Postea bn̄dicat incensū super
altare ponend Bn̄dictio ī
Dn̄e deus omp̄c cen̄si.
cui astat exercitus
angelorū cū tremore q̄r
seruiciū spiritale. et ig
neū esse cognoscat. dig
nare respicere et benedi
+ce et +sanctificar̄e hāc crea
turā incensi. ut om̄s lā
guores. cūcteq̄ insidie
inimici odore eius percep
to fugent̄ a plasmate tuo
quē precioso sanguine
filij tui redemisti. Qui te.
Deinde posito incenso sup
altare in modū crucis. et eo
dem igne candelabro accenso
incipiat ep̄c an̄. q̄ cū ps̄ cātet̄

Ecce odor filij mei an̄.
sicut odor agri pleni cui be
nedixit dominus ps̄ Fundamē
Post hec sequit̄ consecra
cio altaris et āmonente dy
acono dicat ep̄c hanc oraci
onē que sequit̄. Oremus.
Et dyacō. Flectā ge. Leuate.
Dn̄e deus op̄c collecta.
qui post offendicu
la lapsus primi hoīs in
stituisti tibi piaculatorij de
libamenta libaminis ut
culpa que precesserat fu
turis temporibz expiaret̄
p munera quibz hono
rarent̄ et templa. qd̄ tibi
p̄mus noe parauit offi
cio rursus abraham im
molaturus filiū de hinc
iacob erexit et unxit la
pidem in titulū te redēp
tor mundi exoramus

ut lapidem istum seu m̄
sam in honore et nōie
sanctorū tuor̄ ·ll· cō+
secrare et sancti+ficare
digneris b̄ndi+ctionis
tue illapsu et hinc in
hereas placito maies
tatis eternalis obtu
tu. et quicq̄d sacro ritu
sup hoc īmolabitur si
cut melchisedech obla
tū placeat tibi holocau
stū et reportet p hoc pre
miū quisq̄s intulerit
votū. sancti+ficare etiā
b̄+ndicere cō+secrare q̄z dig
neris hoc altare ut ma
nibȝ nr̄is opem tue be
+nedictōis infundas. et
qui te angularē lapi
dem et saxū. sine mā
bus excisum nōiari vo
luisti. tu lapidem istum
nr̄is manibȝ diuinis
cultibus apparatum.
be+nedic atq̧ sancti+fica.

et sacri huius misterij et
ministerij sicut institutor.
ita etiam sanctificator
appare. Qui cū deo pr̄e.

Deus omīpc̄ *collecta*
sub cuius īuocatio
ne altare hoc in honore
scōrū tuorū ·ll· īdignu
cōsecramus. clemens et
ppicius p̄ces nr̄e humilita
tis exaudi. et p̄sta ut in
hac mensā sint libami
na tibi accepta. sint gra
ta sint pinguia. et sp̄s
scā tui semp rore pfusa:
ut omī tpe in hoc loco
supplicantis tibi familie
tue anxietates releues.
egritudines cures. p̄ces
exaudias. uota suscipias
desiderata cōfirmes. postula
ta cōcedas. P do. nrm̄ *Hic exalta uocē.*

Per omnia se
cula seculor. Amen. Domi

nus vobiscũ. Et cũ spũ tuo.
Sursum corda. Gracias
agamus dño deo nostro. D
Vere dignũ et iustum
est equũ et salutare. Nos ti
bi semp et ubiqȝ gracias age
re domine scẽ pater omĩps
eterne deus. Vt ꝓmptiori cu
ra et attenciori famulatu
tibi seruitutis officia deferã
mus hoc p̃sertim in tempe
quo religiosarũ menciũ ha

bitũ ultra parietũ ornatũ
delegisti templũ istud alta
re in quo sanctor tuor ill
mentio habetur benedicere
et sanctificare digneris. per
quor sacram reuerenciam
et honorem sacratissimo
nomini tuo hoc altare de
dicamus. Horũ igitur do
mine efflagitatus precibus
dignare altare celesti sanc
tificatione ꝑfũdere et bene

dicere assistant angeli cla-
ritatis et spiritus sancti il-
lustratione prefulgeat.
Sit illius quoque apud te
gracie cuius fuit illud quod
abraham pater fidei in nostre
figuram redemptionis filium
immolaturus extruxit. quod
ysaac in conspectu tue ma-
iestatis instituit quod ia-
cob dominum magna uidens
uisione erexit ut hic oran-

tes exaudias hic oblata sanc- +
tifices. hicque supposita benedi- +
cas. hinc quoque benedicta
distribuas. Sit ergo ecclesie
tue titulus sempiternus sit
mensa celestis spiritualique
conuiuio preparata. Tu er-
go domine proprio ore tuo
hostias super eam impositas
benedicito + et benedictas sus-
cipito. atque nobis omnibus
ut participatione earum uitam

acquiramus sempiternā. P dn̄.
in unitate eiusdē. Hic mutet
uocē qui leg̃. Oremus. oro.
Dn̄e sancte pr̄ omīpc
eterne deus clemēs
et ꝓpicius p̄ces nr̄e hūili-
tatis exaudi. et respice ad
huius altaris holocaustū
quod nō igne uisibili ꝓ-
betur. sed infusum sancti
sp̄us gr̄a in odorem suaui-
tatis ascendat et legitime
sumētibꝫ eucharistia me-
dicinalis fiat. et ad uitā
ꝓficiat sempiternā. P dn̄. n.
In unitate eiusdē. oro. Oremꝰ.
Maiestatem tuam
dn̄e hūiliter īplo-
ramus. ut altare hoc sa-
cre unctionis libamine
ad suscipienda ppli tui
munera inunctum pote-
ter benedi✠ce et sācti✠ficare
dignēris et qd̄ nūc a nob
indignus sub nōis tui ī-
uocatōe in honore et ī
nōie scōꝝ tuoꝝ. ul'. sancto
scā crismatis unctione
est delibutū. placeat tibi
atqꝫ altare maneat ꝑ-
petuū. ut quicqd̄ dein-
ceps sup ipm̄ oblatū
sacratū ue fuerit dig-
nū tibi fiat holocaus-
tū atqꝫ oīm hic offeren-
ciū sacrificia. a te pro do-
mino suscipiantr̄: et per
ea peccā nr̄oꝝ uincula
absoluantr̄. macule dele-
antur. uenie īpetrent̄.
grā acquirantr̄. quatinꝰ
una cū scīs et electīs tuis
uitā ppetue mereanī eter-
nam. P dn̄. dein incip a.
Confirma hoc de-
us quod operatus es in
nobis a templo sancto tuo

quod est in iherusalem al
leluia alleluia. Cū glīa.

Quīc tenētes clerici lintea
mina ul' oīa ornamenta
ecclie seu uasa sacra q̄uīcq̄
ad cultū dei ptinere uidēt̄.
accedant ad episcopū qui
benedicat ea. seqt̄ bñdcō

Omīps et misericors
deus qui ab initio
utilia et necessaria hoīb;
creasti. templaq; manu
hoīm fcā noī sancto tuo
dicari. tuecq; habitacoīs
loca uocari uoluisti. q̄
p famlm tuū moysen
uestimēta pontificalia.
et sacerdotalia seu leuiti
ca. et alia queq; diuersi
generis ornamēta ad
cultū et decorem tabna
culi et altaris tui fieri
decreuisti. exaudi ppici
p̄ces nr̄as: et oīa hec
diuersarū speciērū orna
mēta in usū ecclie tue ul'
altaris ad glām et hono
rem tuū p̄parata purifi+
care et sanctificare et be+
nedicere et cōsecrare per
nr̄e hūilitatis seruiciū
digneris. ut diuinis sa
cris misterijs apta exi
stant. hijsq; confectioni
corpis et sanguinis dñi
nrī dignus pereant fāu
latibz. Qui tecū. Finita
bñdictōe. dyaconi uestiāt
altare et incipiente epō se
la cantet. ant. antiph.

Circūdate syon et con
plectimini eam narrate in
turribz eius ps Magn' dñs.

Post hec offeratur incensū
ab episcopo et dicatur ter
hec ant. antiph.

Omnis terra adoret te et psallat tibi et psalmum dicat nomini tuo domine.

Descendat q̄s oratio. dñe deus nr̄ sp̄s cuius sc̄s sup hoc altare qui et p̄pli tui dona sc̄ificet. et sumenciū corda purificet.

Bndictio calcis uel sabuli ad recondendas reliquias ī altari oro

Summe deus qui cuncta media sui maiestatis cōdis. qui omnē creaturā intrinsecus ambiendo cōcludis. sāc+tifica atq; bene+dic hanc creaturam calcis uel sabuli. Per dnm.

Ordo quomodo reliq̄e ponende sūt in altari uadat pōtifex ad locū in quo reliquie sūt cū cereis et thuribul' et dicat hanc ordinem q̄ sequitur.

Fac nos dñe oratio. q̄s sc̄or tuor speciali dicata mēbra contingē. quorū cupimus p̄sidia incessanter habere. P. Tunc honorifice deportet eas pontifex ad altare cantando seq̄nte añ et alias añ. si nec̄e fuīt. ant

Gaudent in celis aīe iustor qui xp̄i uestigia sūt se cuti et quia pro eius amore sanguinē suū fuderunt ideo cū xp̄o regnabūt in eternum. antiph.

Fulgebunt iusti et

tamq̃ſi ſcintil le in harun
dine to diſcurrent iudica
bunt nationes et regnabi
Cũ autẽ puene
ineternum. tunc ad altaře
incipiat ant. antiph.

Exultabũt ſancti in
gloria letabuntur in cubi
libꝫ ſuis ps Cantate dño.
Et anteq̃m recludantur reli
quie dicat hanc orõem.

Deus qui in oratio
domu loco dñatio
nis tue dedicator aſſiſtis
exaudi nos q̃s ut ĩuio
labilis huius loci pma
neat conſecratio et bñ
ficia tui muneris uni
ũſitas que ſupplicat me
reatur. P. Hac expleta
orõne ponat pontifex criſ
ma in cõfeſſione p quat
angulos foramĩs facti in
altari in crucẽ dicendo. In
nõie pr̃is et filij et ſp̃us ſci.
Amen. Et epc. pax tibi. Et
cũ ſp̃u tuo. Deinde ponat
tria grana incenſi intus
et ſic recludant ſub altare
dei reliquie in confeſſione.
Deinde thurificet et accipi
ens tabulam. epc cõfirmet
eã cũ criſmate in crucẽ ita
dicens. In nõie pr̃is et filij
et ſp̃s ſci. Amen. Et epc. Pax
tibi. Et cũ ſp̃u tuo. Tũc ipo
nat tabulam ſup reliq̃as
et incipiat hanc ant. ant.

Corpora ſanctoꝝ in
pace ſepulta ſunt et uiuẽt
nomina eoꝝ ineternum.

Finita aũt

Finita aut̄ añ. dic̄ hac or̄oē
Deus qui ex *oratio.*
Domī coaptatione
sanctoꝝ eternū condis
habitaclm tibi da edifi
cationi tue incrementa
celestia: ut quoꝝ reliq̄as
pio amore cōplectimur.
eoꝝ semꝑ meritis adiu
uuemur. P̄ ¶ Deinde lini
at cū calce b̄ndicta que an̄te
fuerat ꝑparata. et postq̄m
clausa fuerint et linita faci
at pontifex. cruc̄e de crisma
te desuꝑ dicendo sicut supra.
In nōie p̄ris et filij et sp̄c sā.
¶ Tūc thurificet thurifer to
tū altare incipiend̄ hanc
offer̄ quā̄ scola cantet. *off.*

Ste tit ange lus iuxta a ram tem pli ha

bens thuribu lum au reum in ma nu su a et data sunt e i incensa multa et as cen dit fu mus a ro ma tum in conspectu dei al le luia.

¶ Offerenda cātata thurifi catoq̄ʒ altari dicat ep̄us hanc or̄oem. Oremus.
Dirigatur *oratio.*
Or̄o nr̄a q̄s dn̄e si
cut incensū in conspc̄u
tuo. et copiosa b̄n̄ficia
hic xp̄ianus ꝑpl̄s asse

quas ut quicumque tibi in
hoc altari sacrificia li-
bamina deuotius optu-
lerit uel sacrata susceperit
et uite subsidia presentis
accipiat. et remissionem
omnium peccatorum pariter conse-
quatur. et gratiam sempi-
terne redemptionis percipi-
at. Per. Post hec episcopus prepa-
ret se ad missam et induat
sollempnibus indumentis. Quo
parato et induto incipiat missa

Dixit dominus
sermones mei quos dedi
in os tuum non defici-
ent de o re tu o ad-
est e nim nomen
tuum et mu nera tua
accepta e runt super
altare me um
alleluia alle lu ia.

P. Domine exaudi orationem.

Omnipotens sempi- collecta.
terne deus altare hoc
nomini tuo dedicatum celestis
uirtutis benedictione sancti-
fica et omnibus in te sperantibus
auxilij tui munus
ostende ut hic et sacramentorum
uirtus et uotorum obti-
neatur effectus. Per. Lectio libri exodi.

In diebus illis. Dixit dominus
ad moysen. Omnia que
precepi tibi facies super aa-
ron et filijs eius. Septem
diebus consecrabis manus
eorum: et uitulum pro peccato
offeres per singulos dies
ad expiandum. Mundabis

qz altare cũ ĩmolaueris
expiacionis hostiam.
ut unges illud in sctifi-
cacionẽ. Septem dieb3
expiabis altare et sancti-
ficabis: et erit scm scõrũ.
Omnis qui tetigerit illd
sctificabitr. Hoc est qd
facies in altari. Agnos
anniculos duos per sin-
gulos dies. unũ agnũ
mane et alterũ uespere.
Et sctificabitur altare in
glã mea. et sctificabo ta-
bernaclm testimonij cũ
cũ altari. Sctificabo et a-
aron cũ filijs eius. ut sa-
cerdocio fungantr michi.
Et habitabo in medio fi-
lior isrl: ero qz illis deus.

Tolli te hosti as
et in troite a
tri a e ius adora
te dominũ in au la
sanc ta eius. V.

Reuelauit do
minus conden
sa et in templo e
ius omnes di cent
glo riam.

Alleluia

Introi bo ad
alta re
de i

ad deum qui leti fi cat iuventu tem me am.

In ill. t. Dixit S mathm ihs principibus sacerdotum. Ve uobis scribe et pharisei ypocrite qui circuitis mare et aridam. ut faciatis unum proselitum. Et cum fuerit factus: facitis eum filium gehenne duplo quam uos. Ve uobis duces ceci qui dicitis. Quicumque per templum iurauit nichil est. qui autem iurauerit in auro templi debet. Stulti et ceci. Quid enim maius est aurum an templum quod sanctificat aurum. Et quicumque iurauit in altari nichil est. qui autem iurauerit in dono quod est super illud: debet. Ceci. quid enim maius est donum an altare. quod sanctificat donum. Qui ergo iurat in altari iurat in eo. et in omnibus que super illud sunt. Et qui iurauerit in templo iurat in illo. et in eo qui habitat in ipso. Offertor.

Sanctifi ca uit moyses altare domi no offerens su per il lud holo caustum et imolans uic timas fecit sacri ficium uesper

cinum in odorem suaui-
ta- tis domino deo
in conspec- tu
filiorum israel

Descendat qs. secreta.
Domine deus noster spiritus
tuus sup hoc altare q̃
et populi tui dona sancti-
ficet. et sumentium cor-
da purificet. P dominum.
Omnipotens deus benedictio
qui nos hodierna
die ad consecracionem is-
tius altaris dignatus
est adunare. ipse nos ce-
lesti benedictione dig-
netur locupletare. amen.
Concedatque benedictio
uobis fieri templum
suum et habitaculum spiritus
sancti qui filium suum dominum

nostrum ihesum christum pro uo-
bis elegit immolari amen.
Quatenus mente et cor-
pore purificati habi-
tatorem deum in uobis
metipsis semp habere
possitis. et eterne beatitu-
dinis hereditatem cum
sanctis et electis possi-
dere ualeatis amen.
Quod ipse prestare dignetur.

Accepta bis co.
sacrifi cium uesti-
cie obla tiones et ho-
locausta su per al ta-
re tu um domine.

Omnipotens sempiterne deus complen.
eterne deus qui le-
galium differentias hosti-
arum unius sacrificii p-

fectione sancrisci. respi
ce ꝓpicius de throno glie
tue. et sup hoc altare
bndictois tue munus
effunde. ut in eo sic tē
pales hostie cōsecrent
ut ꝑpetue uite sumēti
bz ꝓueniant substantiā.
P co. De altaris por
tatilis consecracōe rubica.

Epc indutus. ut sup.
rubrica, prima bn
dicat aqua. et parant oīa
necessaria ad altaris cōse
cracōem ut sup exceptis
reliquijs altaris et uelam
tis calce et sabulo que hic nō
sunt necessaria. Postea epc
dicat collecta que seqt. Oro.

Deum omnipotentē
frēs dilcīssimi uo
tis exultantibz depcem.
ut qui p omnē mūdū
fidem sparsit et ecclīam
cōgregauit. qui est la
pis excisus de mōte sine
manibz. qui angulare
cōpaginem solidauit
hanc petram serenus il
lustret. eamqz eterno lu
mine irrigatam ita mul
tiplicibz ac diuersis ca
risinatibz locupletet ut
sup illam ad ministran
tam sui corpis hostiam
bndicat et suscipiat cō
secratā. Qui uiuit. C.
Ptea incipiat epc. et derus
psequat antiphonā. Intro
ibo ad altare dei. Et pcedat
p oēm modū in altaris
portatilis consecracōe. ut
pceditur in cōsecracōe alta
ris fixi. Reqre sup in rub
ca, prima. differt tamē qa
postqm dicta fuit an. Ma
ne surgens iacob cū psal
mo sequēti. et cū fca fuit se
cunda unctio. Epc loco illi
collec̄ que incipit. Omps
sempiterne ds altare hoc ir
dicat istā que sequit. Oro.

Exaudi nos d's nr̄ et piecatum nr̄arū liventer accipe uota. et altare hoc ad celebranda diuina misteria p̄parā tū celestis unguēti odore asperge et aromata diui ne sāctificationis illi infū de. Et sicut lapidem iacob p̄triarche erectū unguē ti p̄fusione ditasti. et ā gelicis uisionib; p scā lam gradus ecclesie fi gurasti. sic sup hunc la pidem altari coaptan dū celestis grām bndic tionis īmitte ut super eū sacri corpis et sāgui nis unigeniti tui miste ria cōsecrent̄ petentib; pctā dimittant̄ meren tib; influas grām sem piternā. P xpm dnm. ¶ Deinde faciat crucē de crismate in medio et per q̄tuor cornua altaris et

pcedat ut sup̄ rubrica p̄ria usq; dū dicta fuit collecta. Omīpc s. d's sub cuius īuo catione. ic. Prefatio.

Per omnia secula se culoz. Amen. Dominus uobiscū. Et cū spū t. Sur sum corda. Habem' ad do. Gracias agamus dno deo nro. Dignū et iustū ē. Vere dignū et iustū est equū et salutare. Nos tibi semp et ubiq; gracias agere. Dne sancte pater ō

nipotens eterne deus. Qui
post offendicula lapsus pri
mi hominis instituisti ti
bi offerri ꝓpiciatorij delinia
menta libaminis ut cul
pa que precesserat ꝑ sup
biam futuris temporibꝫ
expiaretur ꝑ munera qbꝫ
honorarentur altaria ho
norificarentur et templa.
Quod tibi primus noe ꝑ
paravit officio. rursus

abraham īmolaturus fi
lium de hinc iacob erigēs
et ungens lapidem in ti
tulum te redemptor mūdi
exoramus ut lapidem is
tum seu mensam in hono
rem tuū gloriosesꝫ semp
virginis marie ac omniū
sanctorꝫ consecrare et sanc
ti✠ficare digneris tue
bene✠dictionis illap
su manibꝫ nr̄is opem be

ne ✠ dictionis infundens.
et sacri huius misteriȷ sicut
institutor ita etiam et sancti-
ficator appare. Qui te angu
larem lapidem ul' saxū sine
manibus excisum nomina-
ri uoluisti. inhereas huic pla
cito maiestatis eternalis ab
tuitu. ut quicqd sacro ritu
super hoc ymolabitur sicut
melchisedech tibi placeat ho-
locaustū. assit misericordie

tue ineffabilis pietas ut
te largiente referat pre-
miū quisqs ītulerit uotū.
Qd sequit' plane legendo.
Qui cū deo pr̄e et spū sc̄o
uiuis et r̄. ¶ Deinde incho-
at pontifex scola p̄seqn-
te ant. Confirma hoc
deus. R̄ ut s. in rubrica
prima. Deīn dicat. Ore.
Omps ds collc̄a.
uniuersarū rerū
rationabilis artifex
qui inter ceteras creatu
ras formans lapidem
ad obsequiū tui sacri
ficiȷ condidisti. ut ad
legis liberationē pare
tur altare annue dig
nāter. ut quicqd hic
oblatū sacratū qȝ fuit
nōi tuo assurgat reli
gioni p̄ficiat spei in-

itatur fieri sit precipue
dignũ honori. P xp̄m
dñm nr̄m. amen.
Pŏtea thurificet sup ipsũ
altare. et p circuitũ dicens.
Descendat et oro.
requiescat q̄s dñe
sp̄c sc̄us tuus sup hoc
altare qui et popli tui
dona sanctificet. et sin
cera corda purificet. P
dñm nr̄m ihm xp̄m f.
Postea tollant reliquie
incensi seu cineres et seor
sum mittant. De cimi
terij cōsecracōe p se q̄
fit absq; dedicacōe eccīe.
In p̄mis figant quinq; cru
ces de lapide ul' de ligno fere.
una in medio cimiterij.
residue uo q̄tuor in extre
mis q̄tuor angulis cimi
terij figant una uidelicet
uersus solis ortū. alia uer
sus occasū. tercia uersus
septentrionē siue aquilo
nē. quarta uersus austri
nū siue meridiem. et pro
qualibet cruce tres cerei sīt
parati uel saltem unus.
Pŏtea ep̄c indutus ut sū.
accedens ad mediam cru
cem. bn̄dicat aquā simpli
cem ut fit d̄nicis diebus.
Re sup in titulo de eccīe de
dicacōe circa principiū. pŏ
tea dicant letanie. Re in
fine libri. Cū aūt dcīs fu
erit ille uersus qui pro pō
tifice dicit. Solus ep̄c sur
gēs dicit. Ut hoc cimiteriū be
ne ✠ dicē digñis. te rog. Ut
hoc cimiteriū bene ✠ dicē ✠
sā ✠ ficare digneris. te rog.
Tercio dicit. Ut hoc cimitiū
bene ✠ dicere sā ✠ ficare et
cōse ✠ crare digñis. te rog.
Pŏtea psterneus se ep̄c
finit letaniā. Deinde i
cipiat pontifex ant. Asper
ges me. clero psequēte
interī circueat totū ci

miteriū spargendo aquā
benedictam a cruce orienta-
li donec redeat ad crucem
orientalem. et cū ibidem
uenerit dicat. Oratio.

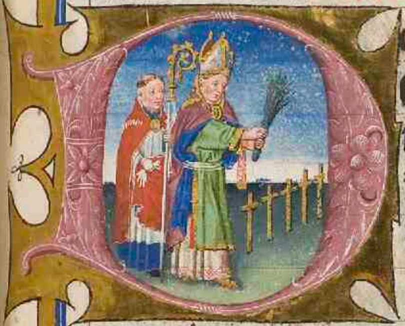

Eus q̄
es toci-
us or-
bis cō-
ditor
et hu-
mani generis redēptor
cunctarūq; creaturarū
uisibiliū et īuisibilium
pfc̄us dispositor te sup
plici uoce ac puro corde
exposcimus ut hoc cimi-
teriū siue poliandrū in
quo famulor famular
ꝗ tuarū corpa requiescē
debent post curricula hu
ius uite labencia sancti-
fi ✠ care. purga ✠ re.
atq; bene ✠ dicere dig
neris. quiq; peccator remis
sionē p tuam magnā
misericordiā in te confi
dentibz prestitisti corpibz
eor quiescentibz in hoc
cimiterio. et tubam pri
mi archangeli hic expec
tantibz: consolationē
ppetuam largiter īpar
tire. P xp̄m. ¶ Deīn thu
rificet crucem et figat in
sūmitate crucis tres cereos
uel saltem unā candelam
accensam. quo fc̄o uadat
ad crucem occidentalē spar-
gendo aquā benedictam
et dicendo duos ps̄. Do
mine ne in fu. i. Alius. Be
ati quor sine. glā. quibz
expletis dicat hanc orōr
Oremus. Oratio.
Dñe sc̄e p̄r oīps vna
maiestas et una
deitas pater et filius et
spūs scs̄ iusticie auctor
uenie largitor bonorū
dator. sanctitatis origo
carismatū distributor

oīmqꝫ ad te uenienciū
pius receptor: pr̄a ꝓpici
us. ut hoc cimiteriū in
honore nōis tui cōposi
tum. bene ✠ dicere et
sancti ✠ ficare cōcedas
qui abrahe beato patri
arche famulō tuo terrā
a filys effrem compa
ratam causa sepulture be
nedixisti. et qui poplō
israhelitico ꝓmissionis
tellurem in eo duran
tem cōcessisti. famulō
rū famularūqꝫ tua
rū corporibus in hoc cimi
teriū intrantibꝫ quie
tis sedem ab omī incur
sione malorꝫ spirituum tu
telam benignus largi
tor tribuas ut post aīa
rū corporumqꝫ resurrectio
nē coadunatā. te donā
te atqꝫ concedente btitu
dinē sempiternā perpe
tue mereant̄. Per xpm do.

Post hec thurificet crucē
et faciat sicut supius. Inde
uadat ad crucē australem
spargendo cimiteriū. scilicet
aquā benedictā. et dicat ps.
Dn̄e ne ī fur. y. sn̄ gl̄a. et
ps dicto cū uenit ad eam
dicat hāc orōm. Oremus.

Dn̄e deus collecta.
pastor eterne gl̄e
lux et honor sapiencie:
custos et uigor prudēcie.
salus egrotanciū. ualitu
do potenciū. mestorꝫ so
lamē. uita iustorꝫ. gl̄a
humiliū. te flagitam'
ut hoc seruorꝫ tuorꝫ ci
miteriū ab omī spur
cicie inquinamēto spiri
tuū īmundorꝫ custodi
re mūdare bene ✠ di
cere digneris. atqꝫ corpi
bus hic mactis huic lo
co aduenientibꝫ sinceri
tatem ꝑpetuam tribue
re nō desinas: et quicū

q; baptismi sacramētū
perceperunt. et in fide ca-
tholica usq; ad uite ter-
minū pseuerantes fue-
rūt atq; decurso huius
eui termino corpa sua
in hoc cimiterio requi-
ei cōmendauerunt. ange-
licis tubis cōcrepantib;
matia corporis et aīe u-
nita pmia celestiū gau-
dior sempiterna percipiāt.
P xp̄m dn̄m. Hoc fc̄o thu-
rificet crucē et faciat sicut
sup. Et uadens ad crucem
septentrionalē incipiat ps.
Dn̄e exaudi &c. i. Dicto ps.
sine glā. dicat hanc orōm
q̄ sequit. Oremus. Orō.
Dn̄e ihu xp̄e q̄ cor-
pus humanū de
terra p angelica repa-
ratione formasti in te p
redemptione assūpsisti:
in terra pro conditiōe
resoluis de terra pro in-

mortalitate resuscitabis:
hanc terrā qs ad usum
sepulture de benedictiōe
tui sepulti corporis cōse-✠
crare digneris. et i bap-
tismate tibi cōsepultos
in natura carnis hic
cōsepeliendos sub spe
tue resurrectiōis in tue
redēptionis misericordia re-
quiescere concede. Qui
uenturus es &c. Tunc
thurificet crucē faciat sicut
prius incipiens ps. Dep-
fundis. alius. Dn̄e exaudi.
Deinde redeat ad crucem
mediam spargendo aq̄m
bn̄dictam. et ibi dicat hāc
orōnem. Oremus. Orō.
Dn̄e pie qui agrū
figuli precio san-
guinis tui in sepultu-
ram pegrinorū cōparari
uoluisti. qs dignanter
reminiscere clementissi-
mi huius misterij tui

tu es enī dn̄e figulus nr̄
tu quietis nr̄e ager tu
agri huius preciū. et de
disti et suscepisti. tu de
precio et in p̄cio tui in
uificti sanguīs requies
cere donasti. tu ergo do
mine qui es offensiōis
nr̄e clemētissimus in
dultor expectantissim'
iudicator. iudicij tui
sup habūdantissimus
miserator. iudiciū tue
iuste seueritatis abscō
dens. post miseracionē
tue pie redempcōis ad
esto exauditor. cōsecra +
tor et effector nr̄e bene
dictōis istud q̄ cimite
riū mansiolis peregri
nor tuor celestis patē
incolatū expectanciū
benignus benedic + et +
consecra + ul' reconsilia.
et huc cumulandor cor
pa de potencia et pie

tate tue resurrectiōis ad
glām incorrupciōis nō
dāpnās s; glificās resuscitā
dū. prestante dn̄o nostro
ihu xpo Qui. Si qn̄do non
dicas p̄facionē sequētē. p̄fa.

Per omnia secula
seculor amen. Dominus
uobiscum. Et cū spiritu tuo
Sursum corda. Habem'
ad dn̄m Gracias agam'
domino deo nr̄o. Dignū
et iustū est
Uere dignū et iustum
est equū et salutare. Nos

tibi semper et ubique gracias age-
re domine sancte pater omnipotens eter-
ne deus per xpistum dominum nostrum.
Qui est dies eternus lux in-
deficiens claritas sempiterna.
Qui sic sequaces suos in lu-
ce precipit ambulare ut noc-
tis eterne ualeant caliginem
euadere et ad lucis patriam
feliciter peruenire. Qui pro hu-
manitatem assumptam laza-
rum fleuit per diuinitatis po-
tenciam uite reddidit atque
humanum genus quadrifi-
do peccatorum mole obrutum
ad uitam reduxit. per quem
te domine suppliciter depre-
camur quatinus qui in
hoc sepelientur poliandro
in nouissimo cum tube per-
strepuerint angelorum a pec-
catorum nexibus absoluti
et eterne felicitati redditi
et sanctorum cetibus coniunc-

rati te qui es uita eterna be-
nignū et misericordem in-
ueniant ut te auctorem ui-
te exultantes cū omnibus
sanctis collaudent. Oro.

Dn̄e sancte pater om-
nipotens eterne d̄s
locor oīm sāficator et
reformator in melius
a quo et p quē omnis
benedictio de celis descē-
dit in terris bene ✠ di-
cere dignare locū istū
ut sit poliandrū seu ci-
miteriū. id est dulcis
requies et pausatio
mortuor. quo aīe q̄rū
corpa hic sepulta ul' se-
pelienda sunt iocundi-
tatis eius dulcedinē po-
ciant' sintq; interī ī su-
pna ihrlm gaudētes et
letantes donec in mag-
ni iudicii die de sepul-
chris ppria corpa recipi-
ant. et sic uenienti do-
mino ad iudicandū ob-
uiam cū fructu bone o-
pationis occurrant. P
dnm nrm ihc. amen.
Hys pactis pīo bn̄dicat.

De eccl'e et cimiterii re-
conciliatiōe rubr'.

Cum eccl'a polluta fu-
erit epc eam recōsiliaturus
indutus ut s. bn̄diat aq̄m
simplicē. Rc' sup in rubrica
de eccl'ie et altaris cōsecra-
cōe. hoc excepto qd semp
mutabit nomen cōsecra-
cōis in nomen recōsiliati-
onis. Ptea facit deferri aq̄
simplicit' bn̄dictā extra li-
mites cimiterii et ipe ante
ingressū cimiterii ext' tamē
dicat oronem que sequit'.

mp̄c oro·
et miseri
cors deus
qui sacer
dotib; tuis
pre ceteris tātam grām
contulisti· R̄ sup̄ in titulo
de ecc̄ie consecracōe· p̄tea ep̄c
ingrediat̄ cimiteriū· et sp
gens aquā b̄ndictam p cir
cuitū cantet clerus· Asperges
me dn̄e· Ps· Miserere mei
deus· ij̄· Et postq̄m circuie
rit totū cimiteriū et uenit ā
te foras ecc̄ie dicat· Oremus
et dyaconus· Flectam̄ genu·
Aufer a nobis oro·
dn̄e cūctas iniqui
tates nr̄as· ut ad loca tu
o sc̄o nomī purificanda
puris mereamū mentib;
accede· P xp̄m dnm nr̄m·
amen· Et puideat̄ ut om̄s
reliquie et ymagines ab ec
clia sīt amote et sint altari
a nuda· Deinde effūdat pri
mā aquā residuam ante fo
ras ecc̄ie ipamq; ingrediat̄
et clerus cantet ant· Ant·
Scriptum est enim quia
domus mea domus oratio
nis uocabitur uos autē fe
cistis illā speluncam latronū·
Deus qui pc̄ci oro·
ueteris hereditā
riam mortē in qua pos
teritatis genus omne
successerat· xp̄i filij tui
dn̄i nr̄i passione soluis
ti: da ut conformes eius
dem facti· sicut ymagi
nem terrene nature ne
cessitate portauimus·
ita ymaginem celestis
grē sanctificatione por
temus xp̄i dn̄i nr̄i· Qui te·
Deinde cantet clerus· an̄·

Introibo ad altare dei ad deum qui letificat iuventutem meam. Ps. Iudica me deus et discerne. Interim episcopus lavat mensam altaris de aqua sancta sale et cinere benedicta et aspergat eam tribus vicibus per altaris circuitum deinde dicat hanc collectam. Oratio.

Deus qui in omni loco dominationis tue dedicator assistis: exaudi nos quesumus ut inviolabilis huius loci permaneat reconsiliatio: et beneficia tui muneris universitas que supplicat percipere mereatur. Per dominum. Deinde cantet deus

Domus mea domus orationis vocabitur dicit dominus in ea omnis qui petit accipit et qui querit invenit et pulsanti aperietur.

Exaudi domine preces quas fundit famulus tuus coram te ut aperias oculos tuos super domum istam. Ps. Exurgat deus et dissipentur. Et si necesse fuerit post quemlibet versum repetatur. Exaudi domine preces ut supra. Interim episcopus circueat deinde totam ecclesiam aspergendo semper aquam sale et cinere benedictam per totum. inde vadat ad locum singulariter pollutum si notum fuerit. Alioquin coram altari et ef-

fundat ibi totā aquā residu
am. Inde dicat Oremus. Oro.
Deum indultorem
criminū deū sordi
ū mūdatorem. deū qui cō
cretū pccīs originalibus
mundū aduentus sui ni
tore purificauit. fr̄es kmī
supplices deprecemur. ut cō
tra dyaboli furentis insi
dias. fortis nobis ꝓpug
nator assistat. et ut siqd
eius calliditate cotidianis
infestationibꝫ maculatū.
in nobis corruptū qꝫ fue
rit: efficiatur celesti sācti +
catione ac mūdatōe sui
miseratione purgatū qd
fuerat dyaboli fraude pol
lutū: quia sicut illius est
solidū ꝑfrīngqꝫ quassare
ita auctoris nr̄i est lapsa
restituere et corrupta pur
gare cuius maiestatem
precamū. ut hec fiant ab
omī pollutione purga
ta et sanctificata. atqꝫ ī
priorē statū restituta ac
sacrata. P Prefatio.

Per omnia secula secu
lor. amen. Dominus vo
biscū. Et cū spiritu tuo.
Sursum corda. Habemus
ad dnm. Gracias agamus
domino deo nostro. Dignū
et iustū est.

Vere dignum et iustum est... Eterne deus. Cuius
bonitas ut nō habuit prin
cipium ita nec terminum
habet. Qui dum pietate

plenus es. eligis in nobis
magis restituere pdita qm
perdere peritura. Et siquid
aut negligentia polluit
aut ira cōmisit aut stimu-
lat ebrietas aut libido sub-
uertit hoc domine sustines
ut ante p graciam purifi-
ces quā pcutias p furorem
et operis tui pvidus plas-
tes eligis potius augere ia-
centia quam punire dap-

nanda. Te supplices depreca-
mur ut huius tabernaculi
seu poliandri receptaculū
placatus accipias et altare
tuum quod insectantis est
inimici fraude pollutum
p infusionem gracie celestis
purifices purificandoqȝ pos-
sideas. Absint in posterum
omnes nequicie spirituales
et eliminentur. Extinguatur
antiqui serpentis machina-

mentū et inuidia et cum
omnibꝫ fraudibꝫ suis dya
boli turma ꝓpellatur. Effe
rat secum maculam q̃ in
gessit et ꝑhennibꝫ quādoq̃
supplicijs deputandus ope
rum suorꝫ semina colligat
peritura. Nichil in posterū
noceat preteriti culpa con
tagij nichil sit q̃d maneat
inimici fraude pollutū q̃d
quidem ꝑ spūs tui est infu
sionem purgatū. Resur
gat ecclesie tue pura sim
plicitas et candor innocē
cie hactenus maculatus
dū recepit graciam resur
gat ad gloriam ut popu
lorꝫ hic turba cōueniens
dum peticionis urgerit
uota uotorꝫ suorꝫ senciat
optinuisse suffragia. P rō.
Placare tu e
Jherusa lem sternentur

P'tea cātet chorus.

auro mun do alle luia
et cantabitur in te
canticum letitie alle
lu ia. Et per omnes ui
cos tu os ab uniuer
sis dicetur allelu ia
alle lu ia.

Interim reportant reliquie et ymagines ad loca sua et altaria ornent'. Quo facto dicit episcopus collectam que sequitur.

Deus qui eccle oro. siam tuam de mundi finibus congregatam per tantum lateris admirabile sacramentum ... gentium matrem esse dixisti quam ecclesiam plurimorum uarietate depictam sanctorum martyrum meritis decorasti: quesumus immensam clementiam tuam ut in hanc orationis domum sanctificationis tue gratiam. et donum tui muneris impartiri et renouare digneris. ut sanctorum tuorum opitulante suffragio hoc altare. uel hec altaria. per nostre humilitatis obsequium mundata et purificata habere digneris quod uel que sanctorum tuorum reuerente ornata reliquiis. P. Te deum laud. Oremus.

Deus qui dixisti collecta. domus mea domus orationis uocabitur omnium preces et uota in loco hoc contrito corde te clementer inuocantium benigne suscipias et exaudi propicius. P. Presul populo benedicat concedens indulgentias. Missa non est necessaria. sed

sigis eã ex deuocõe celebrare
uoluit. Sequit. Introitus
Dum sanctificatus fu
ero in uo bis congregabo
uos de uniuersis terris et
effundam super uos a
quam mundam et müda
bimini ab om ni bz
inquinamentis uestris et
dabo uobis spiritum
nouum. v̄ Benedicam
dnm̄ in omni tempe semp
laus eius in ore meo. oro

Deus qui dixisti do
mus mea domus
orationis uocabit. domū
istam gentiū spurcitiis
contaminatā. müdare
et sc̄ificare digneris: ut
oīm preces et uota hoc
in loco ad te clamanciū
clementer exaudias. et
benigne accipias. Qui
uiuis et regñ. Lco li. apo
cal. bñ iohis apli.
Vidi ciuitatē scām
ihrlm nouā descendentē
de celo: a deo patam si
cut sponsam ornatam
uiro suo. Et audiui uo
cem magnā de throno
dicentē. Ecce taberna
clm dei. cum hominibus
et habitabit cum illis.
Et ipsi pplus eius erūt.
et ipse deus cū eis erit
eorū deus. Et absterget
deus omnē lacrimam
ab oculis eorū. et mors

ultra nō erit neqȝ luct᷑
neqȝ clamor neqȝ dolor
erit ultra que p̄ma ab-
ierunt. Et dixit qui se-
debat in throno. Ecce
noua facio om̄ia. gr

Adiutor in
oportuni tati bus in
tribulatio ne
sperent in te qui noue
rūt te quoniam non
derelinquis que-
rentes te do
mine v. Quoni
am non

in fi
nem obliuio erit pau
pe ris pacientia pau
perum non peribit in e
ter num exurge
domine non preualeat
ho
mo Alle
luia

v. Eripe me
de inimicis me is de us
me us et ab insurgen

tibus in me li
be ra me

In illo tpe. Scdm mathm
Cum intrasset ihs ihero
solimã: cõmota est uni
uersa ciuitas dicens. Qs
est hic: populi autẽ dice
bant. Hic ihs ꝓpheta a
nazareth galilee. Et in
trauit ihs in templum
dei. et eiciebat omis uẽ
dentes et ementes in tẽ
plo et mensas nũmu
lariorꝫ. et cathedras uẽ
dentiũ columbas euertit:
et dixit eis. Scriptũ est:
domus mea domus oro
nis uocabitur. Vos aut
fecistis eam speluncam la
tronũ. Et accesserũt ad
eũ ceci et claudi. et sana
uit eos. Videntes autem
principes sacerdotũ et
scribe mirabilia que fe
cit et pueros clamãtes
et dicentes osãna filio
dauid: indignati sunt
et dixerunt ei. Audis qd
isti dicunt. Ihs aut dix
it eis. Vtiqꝫ. Nũqm le
gistis quia ex ore infan
ciũ et lactenciũ pfecisti
laudem. Et relictis illis
abiit foras extra ciuita
tem in bethaniam. Ibiqꝫ
docebat eos de regno dei.

Offertori.
Benedictus es
domine doce me iustificati
o nes tu as bene
dictus es domine doce me
iustificatio nes tu

as in labiis
meis pnuncia
ui omnia iudi
cia o tis tu i.

Hec hostia q̃s *secreta*
dn̄e et locum istū
ab imūdiciis nacionū
expurget: et supplicacio
nes nr̃as hic et ubiq; red
dat acceptas. P do. *b̄ndc̄o*

Omps deus uniu̇sa
a nobis et ab hoc
templo aduersa excludat.
ac sue semp uob̄ benedic
tionis dona ꝓpicius infū
dat amen. Corda conue
nienciū ad hanc recon
siliacionē efficiat sacris
intenta doctrinis quo
possint impleri benefici
is sempit̃nis amē. Qua
tenus et exequenda ītelli
gentes et intellc̃a exequē
tes inter aduersa mūdi
ab omī sorde pc̄or abs
tracti īueniamini īcolu
mes. et uc̄or spūum ef
ficiamini coheredes amē.
Qd ipe re *Commun.*

Accepta bis sacri
fi cium iusti cie
oblaciones et holocausta
super alta re tuum
domine alle luia.

Percipientes *pc̃ co.*
dn̄e munera salu
tis eterne te supplices ex
oramus: ut templū hoc
a barbaror inquinamē
tis emūdatū tua benedic
tione maneat sc̄ificatū.

et pectora nostra ab omni
sorde uiciorum alienata sem-
per existant. Per dominum nostrum.

De reconsiliacione cimite-
rii per se. sequitur rubrica.

Episcopus indutus ut supra
benedicat aquam sim-
pliciter. ut fit dominicis diebus.
Require supra. de ecclesie consecra-
tione circa principium. postea
ante introitum cimiterii uel
eciam in ipsius ingressu aut
prope iuxta manens et accum-
bens super fauldstorium dicat
letaniam. Require in fine libri.
Dum autem dictus fuit ille
uersus qui per pontifice dicitur
solus episcopus surgens dicat. Oracio

Ut hoc cimi-
terium recon-
ci✠liare
digneris.
te rogamus.
Ut hoc cimiterium recon✠
ciliare et resancti✠fica-
re digneris. te rogamus.

Tercio dicat. Ut hoc cimi-
terium reconci✠liare re-
puri✠ficare. ac in pri-
oris sue sancti✠tatis
ac tue gracie statum re-
ducere digneris. te ro-
gamus audi nos.
Postea iterum prosternens
finit letaniam. inde dicat

Oremus

Omnipotens et misericors
deus qui sacerdoti-
bus tuis pre ceteris tantam
graciam contulisti. ut quic-
quid in tuo nomine digne
laudabiliter et perfecte ab
eis agitur. a te fieri cre-
datur. quesumus inmensam cle-
menciam tuam. ut quod mo-
do uisitaturi sumus ui-
sites. et quicquid benedic✠
turi sumus bene✠dicas:
sitque ad humilitatis nostre
introitum. sanctorum tuorum me-
ritis fuga demonum. an-
geli pacis ingressus. Per

Deiñ incipiat ant. Asp'ges
me. et ps. Miserere mei. et
circueat totũ cimiteriũ sp'
gendo semp aquã vndictã
p totũ. dũ reuersus fuit ad
locũ vnde exiuit fundat'
aqua residua ad locũ in
quẽ specialit' pollucio fca
est. Hijs expletis dicat. O
remus. Et dyacon'. Flectã'
genua. Leuate. Oratio.
Deum indultorem
criminũ deũ sordi
ũ mũdatorẽ. deũ qui con
cretũ pc̃cis originalibus
mũdũ aduentus sui ni
tore purificauit. fratres
kmi supplices depcemur.
ut contra dyaboli furẽ
tis insidias. fortis nob'
ppugnator assistat. et
ut siquid eius callidita
te cotidianis infestatio
nib; maculatũ. in nob'
corruptũ q; fuit. efficiat'
celesti sãtificatione ac mũ
datione sui miseratiõe
purgatũ qđ fuerat dya
boli fraude pollutũ: q̃a
sicut illius est solidũ p
strin q; quassare ita auc
toris nři est lapsa resti
tuere et corrupta pur
gare. cuius maiestatẽ
precamũ. ut hec fiant
ab omni pollucione
purgata et sãtificata. at
q; in priorẽ statũ resti
tuta ac sacrata. P. Cũ
pfatione que sequit'. ut s'
in rubrica pria. sed muta
nomẽ tabnacli ecc̃e ul' al
taris in nomen poliãdri.
Et postq̃m dixeris. p sp̃s
tui infusionẽ purgatũ.
ibi finies pfacionẽ dicẽs.
Prestante dño nřo ihu xp̃o
&c. Deiñ dicat oremus.
Deus qui agrũ Oro.
figuli pcio sãguis
tui in sepulturã pegri
norũ compari uoluisti.

q̄s dignăter reminiscē
clementissimi huius mis-
terij tui. tu es enī dñe si-
gulus nr̄ tu quietis nr̄e
ager tu agri huius p̄ciū.
et dedisti et suscepisti. tu
de precio et in p̄cio tui
uiuifica sanguīs requies-
cere donasti. tu ergo dñe
qui es offensionis nr̄e
clemētissimus indultor
expectātissimus iudica-
tor. iudicij tui sup habū-
dantissimus miserator.
iudiciū tue iuste seueri-
tatis abscondens. post
miseracionē tue pie redēp-
cionis adesto exauditor.
cōsecrator et effector nr̄e
+ bñdictionis istudqȝ cimi-
teriū manseolis peregri-
nor tuor celestis patrie
incolatū expectanciū be-
nignus benedic et conse-
+ cra ul' reconsilia. et hic
tumulandor corpa de po-
tencia et pietate tue re-
surrectōis ad glām icor-
rupcōis nō dampnans
sed glorificans resuscita
... prestante dño nostro
ihu xp̄o ꝛc. P'tea ipso be-
nedicat cōcedens īdulgen-
cias. Te deū laudamꝰ. De
bñdictione īdumētor
et ornamētor sacdota-
liū ī gñe Epc saltem stola
ornatus et anulo dicat
Oremus. Collecta.

Omnip̄s
et mi-
sericors
deus
qui ab
inicio
utilia et necessaria hōib;
creasti. templaqȝ manu
hōim facta nomī tuo
sancto dicari. tueqȝ habi-
tacōis loca uocare uolu-
isti quiqȝ p moysen
famlm tuū uestimēta

te deū laudamꝰ

pontificalia sacerdotali
a et leuitica ad explen
dũ ministeriũ eorꝫ que
in conspcu tuo ad cul
honorem et laudẽ fieri
decreuisti. etiam linthe
amina alia queqꝫ diu
si generis ornamenta
ad cultũ et decorem ta
bernaculi et altaris tui
facere docuisti. Exaudi
ꝓpicius preces nr̃as et
omnia hec diuersarũ
specierũ indumẽta uľ
ornamẽta in usũ tuo
rũ ministrorꝫ ecc̃ie uľ al
taris pro tui nõis glã
ꝑparata puri ✠ ficare. sc̃ĩ ✠
ficare bene ✠ dicẽ et conse ✠
crare p nr̃e humilitatis
seruitutẽ digneris. hijs
quoqꝫ sacris indumẽ
tis uel etiam ornamẽ
tis. pontifices sacerdotes
uľ leuite tui induti uľ
utentes ab omĩb; temp
tationib; ac īpulsacõĩ
b; malignorũ spũu ẽẽ
defensi mereanť ipsos tu
is misterijs apte et con
digne seruire tibi qꝫ ī hijs
et p ea plene placere con
cede. P dñm nr̃m ihm x̃.

Postea aspgatur aqua be
nedc̃a qd est gñale in omĩ
indumẽtorꝫ ornamẽtorꝫ et
sacrorꝫ uasorꝫ bñdictõe et
cõsecracõe. De bñdictiõe
mappa rũ seu lintheami
nũ sacri altaris.

Mapparũ altaris
bñdcõ fit hoc mõ
Adiutoriũ nr̃m in nõie dñi.
Dñs uobiscũ Exaudi do
mine pces nr̃as et hec lin
teamina sacri altaris usui
ꝑpata bene ✠ dicẽ et sanc
ti ✠ ficare digneris. p xp̃m
dñm nr̃m. Oremus. Orõ.
Dñe deus omps qui
ornamẽta linthea
mina qꝫ facere moysen

famulū tuū p quadra
ginta dies docuisti. que
maria texuit et fecit in
usū ministerij taberna
culi federis sancti ✠ fica
re bene ✠ dicere conse
cra ✠ re qȝ dignus hec
lintheamina ad tangē
dum inuoluendūqȝ al
tare gl'osissimi filij tui
dn̄i nr̄i ihu xp̄i. Qui te
cū ꝛc. Ultimo aspgat cū
aqua bn̄dicta. De benedic
cōe corpalis Bn̄dictō cor
paliū fit hoc mō. Adiutori
ū nr̄m in nōie dn̄i. Dn̄s
uobiscū. Oremus Orō.

Clementissime dn̄e
deus cuius inenar
rabilis ~~et~~ uirtus cuius
misteria archanis mi
raculis celebrant'. tribue
q̄s ut hec lintheamina
tue ꝓpiciacōis benedic
tione sanctificentur ✠
ut ad cōsecrandū super

illa corpus dei et dn̄i
nr̄i ihu xp̄i filij tui dig
na efficiant'. P eund. ꝛc
Omnips sem Oratio.
Opitne deus bn̄ ✠
dicere sancti ✠ ficare
et conse ✠ crare digne
ris lintheamen istud
ad tegendū īuoluēdū
qȝ corpus et sanguinē
dn̄i nr̄i ihu xp̄i filij tui.
Qui tecū. Oratio.

Omnipc deus manibȝ
nr̄is opem tue be
nedictōis infunde ut
p nr̄am bn̄dictionem
hoc lintheamen scī ✠
ficetur ut et corpis et
sanguīs redemptoris
nr̄i nouū sudariū sp̄s
sancti gr̄a pficiatur p
eundē in unitate eius
dem. De bn̄dictōe aur'
lȝ ornamēti l' īdumēti
qd̄ ep̄c bn̄dicē uult p se.
Adiutoriū nr̄m in nōie

dn̄i. Dn̄s vob. Oremus

Deus omnipc oratio
bonarū virtutū
dator et oīm benedictio-
nū largus infusor. sup-
plices te rogamus ut
manib; nr̄is opem tue
benedictōis infundas.
et hunc amictū uel al
bam ul' cinctoriū l' sto
lam ul' manipulū ul'
tunicam ul' dalmaticā
uel planetā diuino cul
tui p̄paratū uirtute sc̄i
sp̄s bene ✠ dicere et sc̄i
fi ✠ care ✠ et consecra-
re ✠ digneris et omnib;
eo utentib; grām sancti
ficacōis sacri ministerij
tui benignus cōcede ut
in conspectu tuo sancti
et imaculati atq; irrep-
rehensibiles appareant.
et auxiliū mīe tue acci
piant. P xp̄m. amen.

De benedcōe mitre. ba
culi. et anuli pastoralis &
sup̄ in rubrica de ep̄is cōse-
crandis De bndcōe noue
Benedictio noue crucis.
crucis sit hoc modo. Primo
p̄parent thus et thuribulū
et aqua benedc̄a. Postea
ep̄c incipit. Adiutoriū nr̄m
in nōie dn̄i. Dn̄s vob' orō

Bene ✠ dic dn̄e
hanc crucem
tuam p quam
eripuisti mundū a po-
testate demonū et supe-
rasti passione tua sug-
gestorem pc̄i qui gaude
bat in p̄uaricatione pri-
mi hominis p ueiti ligni
p sūptionē sancti ✠ fica
dn̄e istud signaculū pas
sionis tue ut sit inimicis
tuis obstaculū et credenti
tib; in te p petuū p fice sa
lutis uexillū. Qui cū deo
pr̄e. Orem' collc̄a.
Rogamus te dn̄e sc̄e

pr̄ om̄ps eterne deus. ut
digneris benedicere ✠
hoc lignū crucis tue ut
sit remediū salutare ge-
neri humano sit soliditas fidei bonoꝝ opm p
fectus redemptio aīarū
sit solamen et ptectio. ac
tutela contra seua iacu
la inimicorū. P dn̄m n.
Deinde dicat sup illam uo
ce media iūctis manibꝫ an
te pectus. P om̄ia scl̄a sclo᷑.
Dn̄s uobiscū. Sursū corda.
Grās agam' dn̄o deo nr̄o.
Vere dignū et iustū ē
equū et salutare. Nos
tibi semp et ubiqꝫ grās age.
Dn̄e sc̄e pater om̄ps eterne
deus: cuius scm̄ et terribile
nomen inter ceteras uisi
biles creaturas ligna qqꝫ
fructifera laudare et bene
dicere nō cessant. Qui in
figurā unigeniti sapiētie
tue ligno uite a principio
paradisū uoluptatis or
nasti: ut eiusdē fructus
sacro scō misterio protho
pntis nr̄i genus mortē
caue et uitam amonens
custodire ppetuā. Quiqꝫ
nos uetite arboris actac
tu uiste morti addictos.
eiusdē coeterne sapientie
dei et dn̄i nr̄i ihu xp̄i in
noxia morte ad uitā mi
sericorditer reuocare dig
natus es. Te supplices
exoramus ut hoc singu
lare signū qd ad exēplū
pmi illius sacratissimi
uexilli quo p̄cioso sangui
ne filij tui triūphasti: fi
deliū tuoꝝ deuocōe cōpac
tū. erectūqꝫ est tua celesti
benedictione ✠ sancti
ficare digneris. ut omībꝫ
hic genu flectentibꝫ ac tue
maiestati supplicantibꝫ
largior et cordis cōpūc
tio. et admissorū cōcedat'

remissio. Atqꝫ intercedente
ipsa uictoriosissima unige
niti tui passione. et tibi
placita postulare et citius
ualeant postulata pcipe.
Da qs clementissime pr
in quo uiuimus mouem
et sumus ut quociens cru
cis signū diuine humilitatis
que superbiam nrī hostis
deiecit oculis intuemur
quociensqꝫ mēte recolim̄.
et contra ipsm hostem fi
duciā fortitudis. et ma
iorem tibi deuote humilita
tis grām consequm̄. Qua
tenus in illo tremendo tue
maiestatis examine cū
pauentibꝫ elementis celo
rūqꝫ cōmotis uirtutibꝫ
signū illud uiuifici re
demptōis nre apparuerit
in celo: ipi de morte ad
uitam transire ac ppetu
a bte resurrectōis gaudi
a uidere mereamr. Quod

seqt̄ dicat plane legēdo. P
eūndē do. R̄. Oremus orō.
Deus qui bte crucis
patibulū qḋ prius
erat scelestis ad penam
cōuertisti redemptis ad
uitam concede plebi tue
eius uallari presidio.
cuius est armata uexil
lo. sit ei crux fidei funda
mentū. spei suffragiū ī
aduīsis defensio in pspe
ris adiuuamen. Sit ei
in hostes uictoria in ci
uitate custodia. in cam
pis protectio in domo ful
cura. ut p eam pastori ī
futuro gregē conseruet
incolumē que nob ag
no ignoscente cōuersa
est in salutem. P eund.
Oremus. oracio.
Sanctifica dn̄e ihesu
xp̄e istud signaculū pas
sionis tue. ut sit ī inimicis
obstaculū et credentibus

in te ꝑpetuũ uictori sit
uexillum. Qui cũ deo.
Dñe deus omĩpc orõ.
cui astat exercitus
angelor cũ tremore q̃r
seruiciũ sp̃uale et igneũ
esse cognoscitur dignare
respicere bene✠dicere et
sanctificare ✠ hanc cre
aturã incensi ut omnes
languores omnes q̃ ĩfir
mitates cũcte q̃ insidie
inimici odorem eius sen
cientes effugiant et sepa
rent a plasmate tuo qd
ꝑcioso filij tui sanguine
redemisti. ut nũq̃ ledat
a morsu antiqui serpen
tis. P eundẽ dñm. Posi
to itaq̃ thure in thuribulo
mox aspgat crucẽ cũ aqua
bndicta addens odorẽ incen
si et consequẽter dicit.
Sanctificetur ✠ is
tud signũ. In nõie
patris ✠ et filij ✠ et

sp̃s ✠ sancti. et bndic
tio illius ligni. in quo
sancta membra salua
toris suspensa sunt sit
in isto. ut orantes incli
nantes q̃ se ꝓpter deum
ante istam crucem ĩue
niant corpis et aĩe sa
nitatem. P dñm.
Omnibz expeditis ipse põ
tifex clericis genibz deuote
oret ante crucẽ. et osculet
ipsam et quicũq̃ alij uolu
erint. Quidã etiã q̃ndo
crux ex metal lo est ad
dunt et dicũt sequẽtẽ orõem.
Deus glie et oratio.
celse sabaoth fortis
sime emanuel. deus pa
ter ueritatis. pater sa
piencie. pr btitudinis
et pulchritudinis. pat
illũĩnacionis atq̃ uigi
lacõis nr̃e. qui mundũ
regis qui cuncta regna
disponis qui es bonor

collator munerum et bonorum omnium attributor. cui omnes gentes populi. tribus et lingue seruiunt. cui omnis angelorum legio famulatur qui largiris famulis tuis fidem et laudem nominis tui. ut debita tibi oblata persoluant. cui prius fides offerencium complacet. deinde sacrificetur oblatio. quesumus exorabilem misericordie tue pietatem. ut sanctifices ✠ tibi hoc signum atque conse ✠ cra quod tota mentis deuotione famulorum tuorum religiosa fides construxit tropheum scilicet uictorie tue ac redempcionis nostre quod in amorem christi triumphalis gloria consecrauit.

Aspice hoc lignum crucis insuperabile per quod dyaboli est exinanita potestas mortalium restituta libertas. licet fuit aliquando in penam sed nunc uersa est in honorem per graciam. et que quondam reos puniebat supplicio nunc innoxios absoluit a debito. et tibi quid per hoc placere potuit nisi id quod tibi placuit nos redimere. nullum tibi debitum amplius minus est quam quod tibi tunc corporis dedicauit affixio. nec tibi est magis familiaris oblatio quam que familiari manuum tuarum extensione sacrata est. Illis ergo manibus hanc crucem accipe quibus illam amplexus es et de sanctitate illius hanc sancti ✠ fica. Et sicut per illam mundus expiatus est a reatu. ita offerencium famulorum tuorum anime deuotissime huius crucis merito et obsecrationibus huius crucis merito et obsecrati-

onib9 huius sc̄i nr̄is tui-
[..]ui . cuius reliquie in p̄n-
ti ecc̄ia cōtinent' om̄i ca-
rant p̄petrato p̄cō . et
tue uere crucis obtecta e-
nitescant successib9 assi-
duis triūphatorū . tradi
et hic unigeniti tui filij
splendor diuinitatis . In
auro eniteat gl'a passio-
nis eius in ligno . in cru-
ore rutilet nr̄e mortis re-
dempcio . In splendo'e cri-
stalli nr̄e uite purificatio .
sit suor̄ p̄tectio spei certa
fiducia . Eos simul cū gē-
te et plebe fide confirmet
spe et pace cōsociet auge-
at triūphis . amplificet
in seculis . p̄ficiat eis ad
p̄petuitatē temp'is ad ui-
tam eternitatis . ut eos
temp'ali florentes gloria
muniat ad p̄petuā redēp-
tor coronā . et ad regna
celestia potenti uirtute
p̄ducat . p̄stā p̄ p̄piciatio-
nē sanguīs eius p̄ xp̄m
datorem qui seip̄m ded'
redemptorē pro multis
se hostiam pro delictis of-
ferre dignatus est qui ex-
altatus in ligno crucis
sue . principatus et po-
testates humiliauit qui
tecū sydere o consedet thro-
no indissolubili cōnex-
ione sp̄s sc̄i p̄ in finita
secula seculor̄ amen .

De benedictione ymaginis beate marie uirginis

Adiutoriū nr̄m in nōie dn̄i .
Dn̄s uobiscū . Et mox aspgit
illā aqua b̄ndc̄a inchoans
scola p̄sequente antiph .

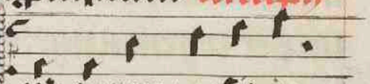

Sub tuum presidium
cōfugim' dei genitrix nr̄as
dep̄cacōes ne despicias in
necessitatib9 sed a periclis
cūctis libera nos semp uir-

go benedicta. ps. Fundamenta

Ave maria gra plena
dns tecu bndca tu in muli
eribz. ps. Ad te leuaui. Et
iteru incensat ymago. Et
sco dicit. Oremus. oro.
Deus qui uirginale
aulam bte marie
in qua habitares elige
dignatus es. da qs ut
sua nos defensione mu
nitos iocundos faciat
sue interesse comemo
racioni. Qui uiuis. etc.
Subsequent inchoat scola.

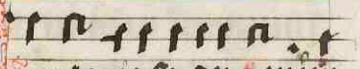

O gloriosa dei genitrix
uirgo semp maria que do
minu oim meruisti por
tare et regem angelorum so
la uirgo lactare nri qs pi
a memorare et pro nobis
xpm deprecare ut tuis ful
ti presidiis ad celestia reg
na meream peruenire. ps.

Magt. Collecta. Deus qui bte
marie uirginis utero uerbu tuu etc.
Omnipt sempiterne oro
deus clementissima
cuius dispositione cunc
ta creantur ex nichilo
hanc ymaginem in hono
re piissime genitricis fi
lii tui dni nri ihu xpi ue
nerabilit adaptatam be
ne ✠ dicere et sancti ✠
ficare digneris. et pia mi
sericordissime pr p inuo
cationem nois tui atq ei
dem filii tui dni nri ihu
xpi quem pro salute gene
ris humani. In integri
tate uirginis marie in
carnari uoluisti. qtenus
p pabz eiusdem sacratissime
uirginis. quicuq eandem
misericordie reginam et gratio
sissimam dnam nostram
coram hac effigie suppli
citer honorare studuerit
et de instantibus periculis

eruant᷑. et in conspectu
diuine maiestatis tue
de cōmissis et omissis
ueniam īpetrent atq̃
mereantur in p̄nti grati
am quā desidant adi
pisci et in futuro ꝑpetua
saluacione cū electis tu
is ualeant gratulari. P
eundē do. Ultimo aspgat
illā cū aqua b̄ndicta. De
benedictione altaris ymagi-
Adiutoriū nr̄m in gin͠u.
nōie dn̄i. Dn̄e exaud orōz.
Dn̄s uobisc̄. collecta.
Omnipc sempitn̄e ds
qui sanctor tuor
ymagines seu effigies
sculpi aut pingi non re
probas. ut quociens il
las corporeis oculis ītu
emur. tociens eor actus
et sanctitatem ad imitā
dū memorie oculis me
ditemur. hanc q̄s ymma
ginem seu sculpturā in

honorē et memoriā btī.
N. adaptatā benedi ✠ cē
et sancti ✠ ficare digne
ris. et p̄sta ut quicūq̃ co
ram illa ip̄m gl̄osum
ap̄lm uel. N. tuū suppli
citer honorare studue
rit. illius p̄cib ac obten
tu a te grām in p̄nti et
eternā gl̄iam obtineat
in futuro. P dn̄m. Ul
timo aspgat eam aqua be
nedicta. De b̄ndictōe ta
bule an͠ in altare collocā
Adiutoriū nr̄m in nōie dn̄i.
Dn̄s uobiscū. Oremus.
Deus om̄ sc̄ collc̄a.
ficacōm et bene
dictionū auctor ōnipo
tenciā tuā suppliciter ex
oramus ut super hanc
tabulam tuo sacro al
tari fideliū tuorū stu
dio applicandā omni
expulsa spurcicia gra
ciam tue bene ✠ dicti

onis et sancti ✠ ficati
onis nr̃e seruitutis of
ficio copiose infunda
tur. P. Ultimo aspergitur
aqua benedicta. De bene
dictione sacrorum vasorum in

Adiutoriū nr̃m genere.
in nōie dñi. Dñs vobiscū.

Oremus. Collecta.

Exaudi dñe pater
clementissime pre
ces nr̃as et hec purifi
canda vasa et ornamen
ta sacri altaris atq; ec
clesie tue sacri misterii
usui preparata bene ✠
dicere et sancti ✠ fica
re digneris. P. xp̃m.

Omnips sem collecta.
piterne deus a quo
omnia immunda purgan
da clarescunt. supplices
filii tui tuam omnipoten
ciam invocamus. ut
hiis vasis ornamentis
et misteriis que tibi
offerunt famuli tui oīs
spūs immūdus confusus
longe discedat et p tuā
bene ✠ dictionem ad
usū et misteriū sacri al
taris et ecclie tue sāctifica
ta pmaneant. P. xp̃m.
Collecta. Omips et miseri
cors deus qui ob. Require
s. de altaris cōsecracōe.

De cōsecracōe pathene.

Adiutoriū nr̃m in nōie
dñi. Dñs vobiscū.

Ut diuine grē
benedictō con
se ✠ cret et sāc
ti ✠ ficet pathenā hāc
ad imolandū confrin
gendūq; in ea corpus
dñi nr̃i ihu xp̄i. qui p
nr̃a oīmq; salute seipm
deo pr̄i elegit in crucis
patibulo imolari. Qui
cū eodē pr̄e et spū sc̄o vi
uit et regnat etc. Postea
faciet de crismate crucē de

ora pathene in ora dicens
Consecrare ✠ et sancti-
ficare dignare domine deus
pathenam hanc per istam
unctionem et nostram ben-
dictionem in christo ihesu domino
nostro. Ad consecrandum ca-
licem. Adiutorium nostrum in
nomine domini. Dominus vobiscum.
Oremus fratres ut
deus et dominus noster
calicem hunc in
usum ministerij sui conse-
crandum celestis gratie in
spiracione sanctificet. et ad
humanam benedictionem
plenitudinem diuini fa-
uoris accommodet. Per christum
dominum nostrum. Alia benedic-
tio eiusdem.
Dignare domine deus
noster calicem hunc eadem
bene✠dictione perficere.
qua melchisedech famu-
li tui sacratum calicem per-
fudisti. et quod arte uel

metallo effici non potest
altaribus dignum tua fi-
at benedictione preciosum
atque sanctificatum. Per
christum dominum nostrum. Tunc
faciat crucem de crismate in-
fra calicem de labio in labium
dicens Consecrare ✠
et sanctificare dignare
domine deus calicem hunc
per istam unctionem et
nostram benedictionem.
Et pungat eum intus totum.
Ad consecrandum vasculum
in quo corpus domini con-
seruatur dicit episcopus.
Adiutorium nostrum in nomine
domini. Dominus vobiscum. collecta.
Oremus fratres
ut deus pater
omnipotens hoc vas-
culum corporis filij sui do-
mini nostri ihesu christi con-
tentiuum et gerulum sue
benedictionis tutamine
suique filij domini nostri ihesu

xpi uirtute ac spus sci
gra adiplere dignet. P
Unde faciat cruce cu cris
mate de labio in labiu. et
pungat intus totu dices
Consecrare ✠ et sancti
ficare dignare dne ds
sepulchru hoc rc ut s.
Sequitur collecta gnalis col
Omps sempitne r.
deus manibus
nris opem tue bndic
tionis infunde. ut p
nram benedictionem
hoc uasculu cu pathe
na siue hec uascula cu
pathenis sanctificetur
uel sctificent. ut corpis
et sanguis dni nri ihu
xpi nouu sepulchru in
eis siue noua sepulchra
sci spus gra pparetur
atq pficiatur. Ultimo
aspgat ea aqua benedca
qd est omnib bndcionibus
coe. De bndictoe cap

sar p reliqis coseradis.
Adiutoriu nrm in noie d.
Domine oratio.
deus ops qui ut
murmur isrl
ppli copesceres et sacerdo
tiu aaron tibi placitu
coprobares uirga eius
aridam germinare et flo
res fructiferos pduce fe
cisti. eandeq in archam
testamenti pro signo
uirtutis tue reponi ius
sisti. sed et nobis eodem
psagio xpm in ara cru
cis arefactu altissima
resurrectione reflorescere.
et in ecclia nouissimo
tempe suscitanda sui
p morte die ac nocte
fructificare demostras
ti. Te qs idulgentissime
generis humani pui
sor. ut hoc uasculu. cap
sam uel pixidem. scoru
tuoru receptaculo ppa

ratum. tua gratuita gr̄a
sancti ✠ fices atq̄ bene
✠ dicas. ut ubicūq̄ in
tuo nōie p̄lata fuerint
intercedentib; habitatorū
tuor̄ meritis cuncta ad
ūsa repellas et nullifices
et oīa utilia multiplices
atq̄ custodias. quatin⁹
fideles tui magnitudine
tue mīosītate bñficior̄
tuor̄ in parte modica re
liquiarū integra corpa
scōr̄ tuor̄ se percepisse gra
tulent̄. et temp̄alia loca
ip̄or̄ precib; īpensa ad
eterna cū eis gaudia pos
sidenda fiducialius tribu
as ānuenda. Per eundē in
unitate eīdē sp̄s. Ultimo
aspgat aq̄ benedc̄a. De bene
dictōe baptisterij siue la
pidis fonciū. Adiutorium
nr̄m in nōie dn̄i. ꝛc. Dn̄e exau
di. ꝛc. Dn̄s vobc̄u. Et mox īa
piat ep̄s aīi ā sequentē An.

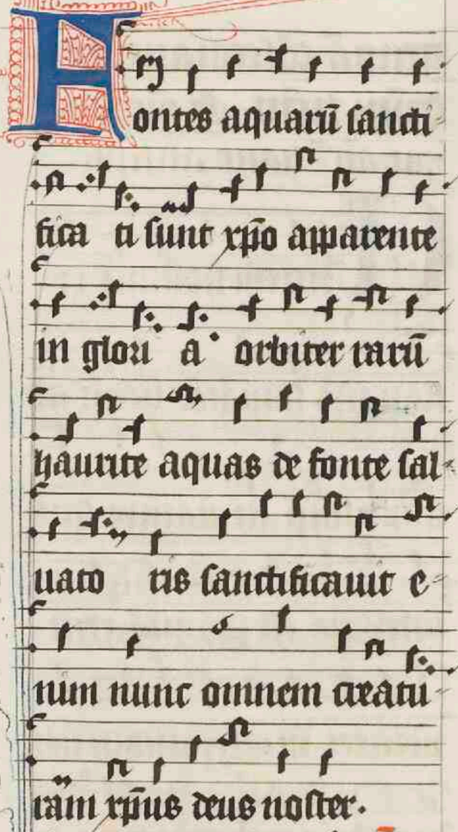

Et tunc dicat Oremꝰ. Orō.

Omnips sempitne
deus baptiste
riū istud salu
tis eterne celesti uisitati
one tui ✠ fica. et sp̄us
tui illustratione sancti
✠ fica ut quoscūq̄ fons
iste lauaturus est trina
ablutione purgati. oī
ū delictorū suorū indul

geniciã cõsequantᵉ. P
dñm nr̃m. Et nũc subiũ
gat añᵃ hanc antiph.
Veterem hominẽ re
nouans saluatoꝛ venit ad
baptismũ ut natura que
corrupta est p aquã recu
peraret incorruptibili ues
te circũamictãs nos. Eugu
ps Bñdcs dñs ds isrl. &c.
Cõtinuando totũ psalmũ.
Post hec dicat u̇sicũ v̇ E
mitte spm̃ tuũ et creabũtᵉ.
Et renouab faciẽ tre. Oremᵘ
Multiplica oratio.
Dñe bñdicti ✠ o
nẽ tuam sup pplm tu
um. et spũs scĩ munẽ
fidem eoꝝ corrobora: ut

qui in hec fluenta descen
derint in libro uite con
scribi mereantᵉ. P eo. in
unitate eiusdẽ. Et ultimo
aspgatᵉ aqua bñdicta. De
bñdictõe cãpane siue
Benedictio signi.
cãpane que fieri
debet anteqᵃ eleue
tur in altũ fiat hoc modo.
Epũs paratus amictu alba
stola pluuiali mitra sẏplia
et baculo pastorali. In pmis
aquã bñdicat hoc mõ. Pmo
dicũtᵉ hij vij ps. Miserẽ mei
ds scđm magnã. Deus in
nõie tuo saluũ me fac. Mi
serẽ mei ds qm cõculcauit.
Miserẽ mei deus qm in te.
Deus misereatᵉ nri. Deus
in adiutoriũ meũ intẽ. In
clina dñe aurẽ tuã. Deinde
fiat exorcismᵘ salis et aque
pur cõsuetũ est fieri in dñi
cis dieb;. Cui bñdictiõi ad
datᵉ sequẽs bñdictio. Oremᵘ

Benedic ✠ domine oro.
hanc aquam bene-
dictione celesti. et assis-
tat super eam uirtus spiritus
sancti ut cum hoc uasculum ad
inuitandos filios ecclesie pre-
paratum in ea fuerit tinc-
tum. ubicumque postmodum
sonuerit eius tinnitus pro-
cul recedat uirtus insidi-
antium umbra fantasma-
tum. incursio turbinum. per-
cussio fulminum. lesio to-
nitruorum. calamitas tem-
pestatum. omnisque spiritus pro-
cellarum. et cum clangorem
illius audierint filij christia-
norum. crescat in eis deuoci-
onis augmentum. ut fes-
tinantes ad pie matris ec-
clesie gremium. cantent in
ecclesia sanctorum canticum nouum
laudes sanctorum deferentes in
sono tube preconium. mo-
dulatione psalterij. ex-
ultatione organi. suaui-
tatem tympani. iocundi-
tatem cymbali. deprecan-
tes dominum celi pro sceleri-
bus et pro omnibus neces-
sarijs suis. quatinus
imitari ualeant in tem-
plo sancto tuo suis obsequijs
et precibus multitudinem
exercitus angelorum. et inter-
cedente beata dei genitrice
uirgine maria. omniumque
sanctorum meritis impetrare
quod poposcerint deuote
mereantur. saluator mun-
di deus. Qui uiuis et
regnas per omnia secula seculorum amen. Tunc
episcopus mittit salem in aquam
in modum crucis dicens.
Hec mixtio salis et aque
efficiatur salutare sacra-
mentum ad benedictionem
huius campane. In nomine
pa✠tris et fi✠lij et
spiritus ✠ sancti amen. Oremus.
Deus inuicte oratio.
uirtutis auctor.

et insuperabilis imperii rex et semper magnificus triumphator. qui adverse dominacionis vires reprimis. qui inimici rugientis seviciam superas. qui hostiles nequicias potenter expugnas te domine trementes et supplices deprecamur ac petimus. ut hanc creaturam salis et aque dignanter inspicias benignus illustres pietatis tue more sancti ✠ fices. ut ubicumque fuerit aspersa per invocationem sancti nominis tui omnis infestatio inmundi spiritus abiciatur terrorque venenosi serpentis procul pellatur et presentia sancti spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per. Qua oratione dicta episcopus cum aliquo vase aptato fundat de premissa aqua super campanam per circuitum. et per aliquem sacerdotem alba indutum undique cum aliquo panno lavatur. Et interim dicuntur hii psalmi. Ps. Lauda anima mea dominum. Lauda te dominum quoniam bonus. Lauda iherusalem. Laudate dominum de celis. Quibus finitis dicit. Oremus Oratio.

Deus qui per sanctum moysen legiferum famulum tuum tubas argenteas fieri precepisti. quas dum levite tempore sacrificii clangerent sonitu dulcedinis populus monitus ad te adorandum fieret paratus. et ad celebranda tua sacrificia conveniret. quarumque clangore eciam hortatus ad bellum tela prosterneret adversantium. presta quesumus ut hoc vasculum sancte ecclesie tue preparatum a tuo spiritu sancto per nostre humilitatis servitutem sancti ✠ ficetur. ut per illius tactum et sonitum fideles invitentur ad sanctam matrem ecclesiam et ad

p̄mium supnū. et cū melo
dia illius aurib; insonu
erit p̄plorū crescat in eis
deuocio fidei et amor spū
alis. p̄cul pellant̄ omēs
insidie inimici. fragor
grandinū. p̄cella turbi
nū. īpetus tempestatū.
terrores fulminū. infesta
tonitrua. uentor̄ flabra
fiant salubriter ac mo
derate suspensa: p̄sternat
aereas potestates dextera
tue uirtutis. ut hoc au
dientes tyntynabulū con
tremiscant et fugiat̄ an
te sc̄e crucis in eo depictū
uexillū cui flectit̄ omne
genu celestiū terrestriū et ī
fernor̄ et oīs lingua cō
fitetur. Qd̄ ip̄e dn̄s noster
ihūs xp̄s p̄stare dignetur
qui absorpta morte p̄ pa
tibulū sc̄e crucis regnat
cū deo p̄re et sp̄u sc̄o p̄ oīa
sc̄la sc̄lor̄. Amen. Et tūc er

igit̄ cāpana p̄āno nouo
lineo. Post̄ea dicat̄ añ sequēs.

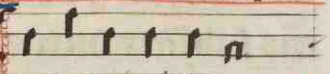
Vox domini super añ

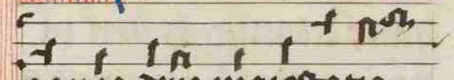
aquas deus maiestatis

intonuit dominus super

aquas multas p̄s Vox dn̄i
in ūtute vox dn̄i in magfi
centia. Et cōtinuet̄ p̄s usq;
ad finē. quo finito repeta
t̄ añ. Et interī ep̄s deforis
septē cruces cū oleo sc̄o sup
cāpanā facit p̄ circuitū di
cendo ad quālibet crucem
totū qd̄ sequit̄. Cōse✠
cret̄ et sancti✠ficetur
signū istud in honore
oīpotentis dei. glo̅ seq;
uirginis marie et oīm
sc̄or̄. In noīe pa✠tris
et fi✠lij et sp̄us ✠ sc̄i.
Amen. Hic noīet̄ cāpana
aliquo p̄prio noīe videlicet

Osanna ul' bndicta a patri
nis ad hoc rogatis. Et tunc
eps subiciat dicens Pax
tecū. Et cū spū t. Et statim
dicat letania. Et iterū cā
pana pāno lineo nouo &
mūdo tota circūdat ut q̄si
camisia iduta uideatur.
Kiriel. xpel. Et cū dñn fu
erit. Ut cunctū pplm xpia
nū &c. Eps stādo dicat.
Ut uasculū istud ad
laudē et glām nōis tui
fabricatū bene✠dicere
digneris. Te rogam' &c.
Ut uasculū istud ad
laudē et glām nōis tui
fabricatū bene✠dicere
et sancti✠ficare digne
ris. Te rogam'. Ut uas
culū istud ad laudē et
glām nōis tui fabrica
tū bene✠dicere et sā
ti✠care et conse✠cra
re digneris. Te rogam'.
Finita letania dicat. Ore'.

Omnips sempitne coll.
deus. qui ante ar
chā federis p clangorē
tubarū muros lapideos
quibz cingebat adusan
ciū exercitus cadē fecisti.
tu hoc tintinabulū celest
ti bndictione pfundere
puri✠ficare sancti✠
ficare et consecra✠re
digneris. ut ante soni
tū eius effugiant igni
ta iacula inimici. percus
sio fulminū. ipetus grā
dinū. lesio tēpestatū. ter
ror tonitruor. molestia
uentor. quassatio ym
briū: ut ad interrogatio
nē pheticā. quid est ti
bi mare q fugisti suis
motibz cū retroactis flu
entis residant. A facie do
mini mota est terra. a
facie dei iacob. Qui cōuer
tit petrā in stagna aquarū.
et rupē in fontes aquar.

Nō ergo nobis dn̄e non
nobis sed nōi tuo da glī
am. scd̄m magnā misei
cordiam tuā. Et cū p̄ns
hoc uasculū sicut reliq̄
uasa altaris sacro crisma
te tingit̄ et oleo sacro p
ungitur tua scā bene ✠
dictione sancti ✠ ficetur.
et qd̄ arte aut metalli
specie nō potest fieri dig
nū. fiat tua b̄ndictione
p̄fusū. ut quicūq; ad so
nitū eius cōuenerīt ab
omībȝ iniuria tempta
tionibȝ liberentur ī corpe.
et a prauis cogitacōibȝ
mūdent̄ in mente semp q;
fidei catholice documenta
sectent̄. atq; tue cōsolacio
nis grām p̄cipe mereant̄.
P dn̄m. Finita orōe īcipiat ā.

Deus in sancto via añ.
tua quis deus magnus sicut
deus noster. p̄s Viderūt te aq̄.
Et finiat̄ psalm᷑ cū Glā p̄ri.
Et interī ep̄s quatuor cru
ces ab īfra faciat cū sacro
crismate dicens ad quālı
bet cruce̅ Consecra ✠
tur et sancti ✠ ficetur
uasculū istud in honoꝛe
ōipotentis dei gl̄oseq; u
ginis marie et oīm scō
rū. In nōie pa ✠ tris et
fi ✠ lij et sp̄us ✠ sancti.
Amen. Hic patrini cāpa
nā noīent. Osāna ul' b̄n
dicta. Et ep̄s subīfert.

Pax tecū. Et cū sp̄u tuo.
Et tūc ep̄s thurificet cāpa
nā p circuitū. et supponat̄
thuribulū subtus cāpanā
cū multo incenso ut totū
fumū desubtus accipiat.
Et tūc dyacon᷑ accepta b̄n
dictōe ab ep̄o et cōuertens
se ad aquilonē incipit sol
lēpnit̄ euā.ᵐ scd̄m iohannē.

Dn̄s vobiscū. Sc̄dm iohēm.
In illo tp̄e. Vidit iohēs ihm̄ venientē ad se. et ait. Ecce agnus dei: ecce qui tollit pc̄ta mundi. Hic est de quo dixi. Post me venit uir qui ante me factus est. q̄r prior me erat et ego nesciebā eū. Sed ut manifestetur in isrl̄ ꝓpterea veni ego in aqua baptizans. Et testimoniū ꝑhibuit iohēs dicens. Quia uidi spm̄ scm̄ descendentē quasi columbā de celo. et mansit sup eū. et nesciebam eū. Sed qui misit me baptizare in aqua ille michi dixit. Sup quē uideris spm̄ descendentē et manentē sup eū hic est qui baptizat in spū scō. Et ego uidi et testimoniū ꝑhibui: q̄r hic est filius dei. Quo fc̄o ep̄s osculatur

euuā. Et sic dicat̄ añ. Gła tibi trinitas equalis vna dc̄.
Qua finita dicat̄ v̄siculus. Bn̄dicam̄ p̄rem et filiū cū scō spū. laudem̄ &c. Dn̄e exau.
Omnips dn̄ator
xp̄e qui scd̄m carnis assūpcionē dormiens in naui. dū orta tēpestas cōturbasset maria. te ꝓtinus excitato et īꝑante mox siluit. tu necessitatibꝫ ꝑpli tui benignius succurre: et hoc tyntynabulū tā spūs rore ꝑfunde ut ante sonitū illius semꝑ fugiat inimicus bonoꝝ. et inuitetur ad fidem ꝑplus xp̄ianus. terreat̄ hostilis exercitus. cōfortetur in dn̄o ꝑ illud ꝑplus euocatus. atqꝫ sicut sup dauiticā citharam delectatus desuꝑ descendat spūs scs̄ atqꝫ ut samuel armigero ag

nū mactante in holo caustō tuo rex eterni ipe- rij offerens fragorē au- rarū et turbam repulit aduersantē. ita dū hui⁹ uasculi sonitus transie- rit p nubila ecclie tue cōuentū manus seruet angelica fruges credenci- ū. mentes q3 et corpora saluet ꝑtectio sempiter- na. P te dñe ihu xp̄e qui cū deo pr̄e uiuis et regn̄s in unitate eiusdē ℞. Vl- timo ꝑducat signū crucis sup illud.

Incipiūt letanie breues

Kyrieleyson. Xp̄e leyson. Xp̄e audi nos. Salua- tor mūdi. adiuua nos.
Scā dei genitrix or
Scā maria or
Scē michael or
Scē gabriel or
Scē raphael or
Omīs scī angeli et ar- changeli or
Omīs scē celestes uir- tutes or
Scē iohēs baptista or
Omīs scī patriarche et p- phete or
Scē petre or
Scē paule or
Scē andrea or
Scē iacobe or
Scē iohānes or
Scē thoma or
Scē philippe or
Scē iacobe or
Scē bartholomee or

Sce mathee or
Sce symon or
Sce thadee or
Sce mathia or
Sce barnaba or
Sce luca or
Sce marce or
Omnes sci apli et euuangeliste orate
Omnes sci discipli dni orate
Sce stephane or
Sce clete or
Sce line or
Sce clemens or
Sce sixte or
Sce corneli or
Sce cypriane or
Sce laurenti or
Sce crisogone or
Sci iohes et paule or
Sci cosma et damiane or
Sce ignati or
Sce alexander or
Sci marcelline et petre
Sce bonifaci cum sociis tuis or
Sce dyonisi cum so. t. or
Sce maurici cum so. t. or
Sce victor cum so. t. or
Sce thoma or
Sce frederice or
Sce lamberte or
Sce vincenti or
Sce pontiane or
Omnes sci mrs orate
Sce martine or
Sce silvester or
Sce gregori or
Sce ambrosi or
Sce augustine or
Sce ieronime or
Sce nycolae or
Omnes sci confessores or
Sce benedicte or
Sce bernarde or
Sce francisce or
Sce dominice or
Sce paule or
Sce anthoni or
Omnes sci monachi et heremite orate
Sca agnes or

Scā felicitas or
Scā ꝑpetua or
Scā agatha or
Scā lucia or
Scā cecilia or
Scā anastasia or
Scā katherina or
Scā margareta or
Scā ursula cū sodalib; tuis or
Scā maria magdalē or
Scā martha or
Omēs scē uirgines et vidue cōtinentes orate
Omēs sancti orate
Propicius esto. Parce nobis domine
Propicius esto. libera nos dñe
Ab omī malo. li. nos do.
Ab insidijs diaboli l'
Ab hoste malo l'
A morbo malo l'
Ab inopia et fame l'
A pccīs nostris l'
A subitanea et inprui-
sa morte l'
A morte ꝑpetua l'
A penis inferni l'
Per annūciationē et aduentū tuū l'
Per natiuitatē et baptismū tuū l'
Per passionē et crucem tuam l'
Per mortem et sepulturam tuam l'
Per scām resurrectōe: et gl'osam ascensionem tuam l'
Per aduentū sp̄s scī paracliti l'
Per merita oīm scōr tuorū l'
In die iudicij l'
Peccatores. Te ro. a. n.
Ut indulgētiam et remissionē oīm peccatorū nr̄or nobis donare digneris Te
Ut dñm aplicū et cūcti ordinem ecclesiasticū

in scā religione cōserua re digneris T

Ut regi nr̄o uitā et uictoriam largiri digneris T

Ut antistitē nr̄m in tuo sancto seruicio conseruare digneris T

Ut ei uitam et sanitatē largire dign̄s T

Hic solus epūs surgit ad orōem et postea recubat supra fauistoriū et cantores finiūt letaniam.

Ut nos famulos tuos in tuo sancto seruicio cōseruare dign̄s. t

Ut bn̄factorib; nr̄is eterna bona retribuē digneris T

Ut clerū et plebē bti martini in tuo scō seruicio cōseruare dign̄s. t

Ut cunctū pplm xp̄ianū p̄cioso sanguinē tuo redemptū cōseruae cus todire et regē dign̄s. t.

Ut aīabus oīm fideliū defunctor requiem eternā donare dign̄s. t.

Ut nos exaudire digneris T.

Fili dei T.

Agnus dei qui tollis pc̄ca mundi. Parce nob dn̄e

Agnus dei qui tollis peccata mūdi. Libera nos dn̄e

Agnus dei qui tollis pc̄ca mūdi. Dona nobis pacem.

Ego dixi dn̄e miserē mei. sana aīa; m̄ quia peccaui tibi dn̄e oīa opa tua. Et scā m̄ sacerdotes tui induāt iusticia. Et sancti tui m̄ exaudiunt dn̄e cū pribus nr̄is. Iniuste egi

ne non sedm pcc̄a nr̄a
facias nobis. Neq3 sedm
ne ne memineris iniqui
tatum nrāz antiquaz. cito ā
diuua nos deus salu
taris nr̄. Et ppter gl'am
sto nobis dne turris
fortitudinis. A facie ini
ne deus uirtutum con
uerte nos. et ostende facie
ne exaudi orationem
meam. Et clamor meus
Dominus uobiscum
Et cum spiritu tuo.

Benedictio dñica pma te aduentu dñi. Et sciendu q cete bndictões que sequunt sicut hec prima benedictio cantantur.

Omnipotens sempiterne deus cuius unigeniti aduentũ et preteritũ credit̃is et futurũ expectatis eiusdem aduentus uos illustratione sanctificet et sua benedictione locupletet. Amen. In presentis uite stadio uos ab omni aduersitate defendat et se uobis in iudicio placabilem ostendat. Amen. Quo a cunctis peccatorꝫ contagiis liberati illius tremendi examĩs diem expectetis interriti. Amen. Qđ ipse prestare dignetur cuius regnũ et imperiũ sine fine pmanet ĩ secula seculorꝫ. Amen.

Et benedictio dei õipotentis patris et filii et spi

citus sancti descendat sup
uos et maneat semp. Amē

Et benedictio dei
omnipotentis pr̄is et filij
et spiritus sancti descendat
super uos et maneat sē
per. Amen. Bn̄dictō dn̄i
ca scd̄a de aduentu dn̄i.

Dominus uīs
xp̄us qui sacra
tissimo aduē
tu suo subuenire digna
tus est mūdo aīas urās
corpaq3 purificet a de
licto. Amen. Et uobis
legis sue p̄cepta ītuitu
sp̄us sancti apprehende
re ut possitis aduentū ei⁹
interriti p̄stolari. Amē

Sicq3 uos ab omi ira
tu īmunes efficiat: ut
cū aduenerit nō in terro
re discutiat sed in glia
remuneratos assumat.
Amen. Qd̄ ipse p̄stare. rc.

Dn̄ica tertia de aduētu
dn̄i benedictio.

Omnips deus uos pla
cato uultu respiciat. et
in uos sue bn̄dictionis
donū infundat. Amen.
Et qui hos dies incar
natione unigeniti sui fe
cit solempnes a cūctis p̄
sentis et future uite aduē
sitatib3 uos reddat indēp
nes. Amen. Et qui de
aduentu redemptoris
nr̄i scdm carnē deuota
mente letamū in secūdo
cū in maiestate sua ue
nerit p̄mijs eterne uite
ditemū. Amen. Qd̄ ipse.

Dn̄ica tertia in aduen
tū domini bn̄dictio.

Deus qui nos et pro prius aduentus gratia reparauit et in secundo daturum se nobis regnum cum sanctis angelis repromisit aduentus sui uos illustratione sanctificet. Amen.

Uincula uestra dissoluat antequam ueniat sic liberati a uinculis peccatorum interriti tremendum eius expectetis aduentum. Amen.

Ut quem uenisse in terris pro uestra salute creditis uenturumque ad iudicium sustinetis. eius aduentum inpauidi mereamini contueri. Amen. Quod ipse etc.

In vigilia natiuitatis

Omnipotens *domini. Benedictio*

Deus cuius unigenitus nostre carnis particeps fieri non dedignatus est sue nobis benedictionis dona concedat. Amen.

Et qui die crastina de uirgine natus terrena celestibus sociauit mentes uestras ab omni prauitate defendat et sui aduentus luce perfundat. Amen.

Quatenus purificati ieiuniis ipsius noue incarnacionis mane gloriam uideatis qui hos dies unigeniti sui natiuitate fecit esse solempnes. Amen. Quod ipse etc. *Benedictio in nocte natiuitatis in prima missa.*

Omnipotens deus qui incarnatione unigeniti sui mundi tenebras effugauit. et eius gloriosa natiuitate hanc sacratissimam noctem irradiauit effuget a uobis tenebras uiciorum et irradiet corda uestra luce uirtutum. Amen.

Quique eius sacratissime natiuitatis gau-

diū magnū pastoribꝫ
ab angelo voluit nūci
ari. ipse sup vos bndic
tōis sue gratissimū ym
brem infundat atqꝫ ab
ipso pastore vos ad et
nor gaudior pascua
eterna pducat. Amen
Et qui p eius īcarna
tionē terrena celestibꝫ
sociauit. interne pacis
et bone voluntatis vos
nectare repleat et celes
tis milicie vos consor
tes efficiat. Amen. Qđ
ipse rē. Bndcīo in scda
missa natiuitatis dni.
Omnips deus qui oē
genus humanū te
nebris infidelitatis ob
cecatū visitatione ve
lucis hodie illustrauit
ipse vos intrinsecus et
extrinsecus grā sue be
nedictōis illuminet. Amē
Ut pānosis tenebra
rū opibꝫ abiectis lucidis
iusticie vestimētis ador
nati decenter incedatis
prīm videlicet exēplis
calciati xpm induti.
scuto fidei muniti gla
dio sancti spūs arma
ti galea spei decorati. ca
ritatis pallio coopti. A
men. Quatenus p hos
tiū cuneos illesi transe
ūtes et immunes ad re
gem xpm quē in prese
pio puulū inuenere
pastores in regnū celo
rū perueniatis ouantes.
Amen. Qđ ipse rē. Bnd.
ad magnā missā in die
Benedicat natiuitatis.
vos omnips deus
vramqꝫ ad supna exci
tet intentionē qui hāc
sacratissimā diem na
tiuitate filij sui fecit eē
solempnē. Amen. Et
qui eū qui panis est ā

gelor in p̄sepi eccle cibū fecit esse fideliū aīaliū ip̄e uos in p̄nti seculo degustare faciat eṫnorū dulcedinē gaudior et ī futuro pducat ad societatē eṫnorū p̄miorū. Amen Quiqꝫ eius īfantiam uilib' uoluit īdui pānis ip̄e uos celestiū uestimētor induat ornamētis. Amen. Qđ ip̄e p̄. Bndictio in natali sc̄i stephani pthomartiris.

Deus qui btm̄ stephanū pthomr̄m coronauit et confessione fidei et agone martirij mētes urās circūdet et in p̄nti seculo corona iusticie et in futuro pducat uos ad coronā glie. Amen Illius obtentu tribuat uobis dei et primi caritatē semp exuberare qui hanc studuit etiam inter lapidā- ciū impetus obtinere. Amen Quo eius exemplo roboa-ti et intercessione muniti ab eo quē ille a dextris dei uidit stantē mereamini benedici. Amen. Qđ ip̄e p̄. Bndc̄o in natali sc̄i iohis eūn̄.

Omp̄s ds̄ d̄ignetur uobis p intercessionē bti iohānis apli et euuāgeliste bn̄dicē qui p eū archana uerbi sui uoluit eccle reuelari. Amen Qđ ec- tat uobis ut qđ ille sp̄s sc̄ī munē afflatus urīs auribꝫ infudit eiusdē sp̄us dono cape mente ualeatis. Amen Quo eius documēto de diuinitate redemptoris nr̄i edocti et amando qđ tradidit et p̄dicando qđ

docuit et exequēdo quod
iussit ad dona peruenire
mereamini que idē dñs
nr̄ ihūs xp̄s repromisit
Amen. Qđ ipse rc̄. In
natali sanctoꝝ innocen-
Omps ds̄ tū. Bndc̄.
pro cuius unigē-
ti infancia uenāda in-
fanciū innocentiū. ca-
terua herodis funes-
ta pemit seuicia sue no-
bis bndictōis tribuat do-
na gratissima. Amen.
Et qui eis concessit ut
unicū filiū eius dnm
nrm nō loquēdo sed mo-
riendo confitent̄ conce-
dat uobis ut fidem ue-
ram quā lingua ur̄a
fatetur etiam mores
probi et uita inculpa-
bilis fateat̄. Amen.
Quiqz eos primitiuū
fetum sancte sue suscepit
eccl'e cū fetu bonoꝝ ope-
rū nos faciat peruenire ad
gaudia eterne patrie. A-
men. Qđ ipse rc̄. Bndc̄o
in oct natalis dñi.
Omps deus cuius u-
nigenitus hodier-
na die ne legē solueret
quā adimplere uenerat
corporalem suscepit circū-
cisionē. spūali circūcisio-
ne mētes ur̄as ab oībz
uicioꝝ incentiuis expur-
get et suam in uos īfun-
dat benedcōm. Amen.
Et qui legem p moy-
sen dedit ut p mediato-
rem nrm benedictōem
daret exuat nos morti-
ficacōe uicioꝝ et faciat
pseuerare in nouitate
uirtutū. Amen. Quo sic
in senarii pfectōe in hoc
seculo uiuatis et in sep-
tenario inter beatoꝝ spū-
ū agmina requiescatis
quatenus in octauo resur-

rectōe renouati iubilei
remissione ditati ad gau-
dia sine fine mansura
pueniatis. Amē. Qđ ipe ꝛc.

Dn̄ica pma pᵗ natiu

Deus qui tatē dn̄i.
unigenitū suum
misit ut mūdū salua-
ret eiusdem salutis nos
pticipes pficiat et in ea
pseuabiles faciat Amē
Irā que sup īfideles ma-
net a uobis amoueat
et ab ea nos īppetuū li-
beros efficiat. Amen.
Spm filij sui uobis at-
tribuat eius qz donis af-
fati uos exuberare con-
cedat. Amen. Qđ ipe ꝛc.

Bn̄dcō in epyphia dn̄i

Deus lumē uerum
qui unigenitū su-
ū hodierna die stella
duce gentibȝ uoluit re-
uelare sua uos digneᵗ
benedictiōe ditare. Amē.
Quo exemplo magoꝝ
mistica dn̄o ihu xpo mu-
nera offerentes spreto an-
tiquo hoste spretisqz cō-
tagijs uicioꝝ ad eternā
patriā redire ualeatis
p uiam uirtutū. Amē.
Detqz uobis ueram
mentiū innocentiam
qui sup unigenitū suū
spm scm̄ demōstrai uo-
luit p columbam eacqz ū-
tute mentes urē exer-
ceantᵗ ad intelligenda
diuine legis archana
qua in chana galilee
limpha est in uinū cō-
uersa. Amen. Qđ ipe ꝛc.

Dn̄ica pma post epy

Deus qui plia dn̄i
filij sui tpale pue-
riciā fecit esse mirabili
spiritu prudēcie corda
urā illustrare et docere
digneᵗ. Amen Quiqz
illū tpaliter parentibȝ

subdi uoluit ipse uos
humilitatis et pietatis
muneribus miseratus
informet. Amen. Qd
ipse. R. Dñica scda post
epyphaniā. Bnd.
Deus qui sua mira
bili ptāte aquā uertit
in uinū uos a uetus
tate subtractos in bte
uite transferat noui
tatem Amen. Et qui
nupciis interesse uoluit
ut earū sua pñcia cō
pbaret bonū. ipse uo
bis castitatis et sobrie
tatis pretiue conferat
donū. Amen. Ipse uo
bis tribuat scārū intel
ligenciā scripturarū spū
alem. qui aqs in vina
uertendo hoc suā uolu
it designare deitatem.
Amen. Qd ipse. R. Dñc
a tercia post epyphia
Omīps deus uos ab
oīm pcōr uirorū macu
lis emūdet qui leprosū
supplicē tactu dignatus
est emūdare. Amē. Qui
qz centurionis seruū nō
aspnatus est uisitare ipe
cordiū urorū dignetur
hospiciū misericorditer
introire. Amen. Et sicut
uos fidei sue plenitudie
informet ut cū scīs suis
in celorū regno accūbere
concedat. Amen. Qd ipe.
Dñica iiii pt epyphiā.
Temptacōm oīm a
uobis picula dñs
remoueat et pturbacio
nū procellas miseratus
excludat. Amen. Temp
tatoris fraudes atqz mo
limīa dissoluat et uos
adūsus eū cautos atqz
inuīcabiles faciat. Amē.
Cōtinue pacis nobis
munera tribuat. et uos
in portu trāquillitatis

a securitatis propiciatus constituat. Amen. Quod ipse etc.

Dominica quinta post epyphaniam

Deus qui boni semen in sua ecclesia serere consueuit in nobis illud conseruare atque multiplicare numquam desistat. Amen. Zizaniorum superseminatorem a nobis procul repellat et sui verbi pabulo nos indesinenter reficiat. Amen. Quo cum dies iudicii aduenerit a reprobis separati ad dexteram iudicis sistamini et in beatissimo ipsius regno collocemini. Amen. Quod ipse etc.

Dominica sexta post epyphaniam

Deus qui mare suis pedibus fecit esse calcabile nobis quicquid est noxium ipse substernat. Amen. Contrarios immundorum spirituum motus compescat et vos in sua pace confirmet. Amen. Per crucis sue naue fluctus gubernet et in litus beate perhennitatis perducat. Amen. Quod ipse etc.

Dominica in septuagesima.

Ipse vos in ecclesia sua fructificare faciat qui ad excolendam vineam suam mane hora tercia sexta nona et undecima operarios inuitat. Quatenus inter primos operantes nec extremi nec inuidentes mercedem labori sine murmure et temptatione percipiatis. Amen. Et cum hiis qui membris Christi subuenire curauerint in nouissimo magni iudicii die benedicti atque in eterna tabernacula introduci mereamini. Amen. Quod ipse etc.

Dominica in sexagesima.

Sator oīm bonor
Xp̄s bonū semen
in cordib; urīs seīnare
et ad maturitatē cōgru
am pducē dignet᷑ Amē
Quo ne a demonib' cō
mestū nec duricia cor
dis arefactū nec spinis
suffocatū centenariū
possit reddē frūm Amē
Quatenus in ultīo
discrimine quādo zi
zania ignib; cōburen
da tradent᷑ uobis ma
nipulos frugū urār por
tantib; horrea celorū
aperiant Amen. Qđ
ipe ꝛc̄ Bn̄dcō in q̄dra
Lumen deci gesia.
Lucens deus qui ad
illuminacōem urām lu
men de se genitū ī hūc
mūdū dirigē uoluit
incarnatū ipse apire
dignet᷑ oculos p̄cordi
or urōr Amē Quate
nus ipm̄ sequētes et ali
os ad laudem dei atten
dātis et ipi ad domū dei
eternā in celo puēiatis
Amen In quam p osti
ū ipm̄ et ostiariū intro
ducti diuinis laudib; ī
sclōr secula pmaneatis
intenti. Amen. Qđ ipe ꝛc̄
Bn̄dcō fēa q̄rta in capi
Benedicat te ieiunij.
Bonis hunc ppl'm su
um fructib; bonis et opi
bus benedictis. Amen.
Faciat eū tali sobole
germinare ut in padi
si sui pmaneat dignita
te Amen Plantet eū ī
sinu mr̄is ecclie radicib;
firmius quo possit pala
cia regni intrare celestis.
Amen. Qđ ipe ꝛc̄ Bn̄d.
in dn̄ica pma quadge
Benedicat uo sime.
Bbis omps deus q
quadragenariū num

in moysi et helye nec
nō et mediatoris nr̄i
ieiunio cōsecrauit cōce
datq̄ nobis ita trāsire
p̄ntis uite dispensatio
nē ut accepto a p̄re fa-
lias remuneracōis de
nario p̄ueniatis ad pec
cator omn̄ remissionē
et ad gl̄osam cū sanctis
omībȝ resurrectōem. A
men. Detq̄ nobis sp̄u-
aliū uirtutū inuictricia
arma quibȝ exemplo
dn̄i deuincē ualeatis
antiqui hostis sagacis
sima temptamēta. Am
Quo nō in solo pane
sed in omī uerbo qd̄ de
ore eius p̄cedit sp̄ualē
sumētes alimoniā p
ieiunior obseruacōem
et ceteror bonor opm
exhibicionē pape mē-
amū imarcessibilē gl̄e
coronā. Amē. Qd̄ ip̄e r̄c

Dn̄ica scd̄a quadragesīe
Omps deus Bn̄d.
Qui ieiunij ceteraȝq̄
uirtutū dedicator atq̄
amator sua uos bene-
dictōe sanctificet. Amē.
Accendat in uobis
pie deuocōis affcm̄ et
prebeat supplicantibȝ
suū benignus auditū.
Amen. Quatenus mē-
tes uīe sinceris purga-
te ieiunijs bonor omn̄
exubēnt incrementis.
Amen. Qd̄ ip̄e r̄c. Do-
mīca tertia quadragesīe
Omps deus Bn̄d.
Qui ieiuniorū uīorū
uictimas clemēter ac-
cipiat et sua uos bn̄
dictōe dignos efficiat.
Amen. Mentes uīas
ita p̄simonie bono
contra uicia muniat
p̄ceptorū suorū doctri-
nis erudiat caritatis

dono repleat ut uos i omnibus sibi placere concedat. Quatenus p̄ntis quadragesime dies deuotissime celebrātes ad paschalia festa purificatis cordibus accedē ualeatis. Amen. Qd ipe rc̄. Dn̄ica q̄rta quadragesime. Bn̄dc̄o.

Deus qui nos ad p̄ncipiū q̄dragesimaliū dierū medietatem dignatus est pducere ipe uos sua misericordie dignet bn̄dicē. Amen. Abstinentiam uram p̄teritā acceptet futurā ita sibi placitā reddat ut sicut ab illicitis cibis ita uos etiam a uicijs omnibus abstinē concedat. Amen. Quo de p̄teritis et de futuris spiritualiū carismatū frugibus ei grates psoluētes ad scm̄ pascha puenire possitis īdempnes. Amen. Qd ipe rc̄.

Dn̄ica q̄nta q̄dragesime.

Accendat in Bn̄dc̄o. uobis uim sui amoris et p ieiuniorum obseruātiam infundat i uobis donū sue benedictōis Amen. Sic ei psimonie uictimas offeratis ut illi contriti cordis et humiliati sacrificio placeatis. Amen. Quatenus ura ieiunij et elemosine alis subuecta. ita ad aures nr̄i conditoris ascēdat ut uos eterne btitudis heredes et supnorum ciui ū consortes efficiat Am.

Dn̄ica in ramis palm.

Benedicat r. bn̄dc̄o. uobis omnips deus. cui et ieiuniorum maceratione et p̄ncipiū dierum ob-

seruacõe placē studetis.
Amen Concedatq; uo
bis ut sicut ei cū ramis
palmarū ceterar ue fro-
dui p̄sentari studuistis
ita cū palma uictorie et
fructu bonorū operū ei
post obitū apparere ua-
leatis Amen Quiq; uni
geniti filij eius passionē
puro corde creditis mēte
deuota uenerari studetis
ad resurrectõis eius fes-
ta et uīre remunerãcõis
p̄mia ipius fultu mūni
miē ueniatis. Amē. Qđ
fia q̄rta in pas dni be
Omnips deus nedcõ
qui unigeniti sui
passione tribuit nobis
humilitatis exemplū con
cedat nobis p eandē hu-
militatem capere sue bene
dictõis ineffabile nomē.
Amen Ipius resurrec
tõis p̄cipiatis cõsorcia

cuius paciẽcie uenera
mū documēta Amen.
Quo ab eo sempitne
uite munus p̄cipiatis
p cui' t̄palem mortem
eternā uos euadē cre
ditis Amen. Qđ ipe rc
Bndcõ in cena dni.
Benedicat uos ds
qui p unigeniti
sui passionē ueteris pas
cha in nouū uoluit cõ
uerti. concedatq; nobis
ut expurgato ueteris
frumēti contagio no
ua in nobis p̄seueret
conspsio. Amen Et q̄
ad celebrandā redemp
toris nr̄i cenā mente
deuota cõuenistis eter
nar dapiū uobiscum
epulas reportetis Amē
Ipius opitulãte cle
mencia mūdemini a sor
dib; peccõr qui ad insi
nuandū humilitatis ex

emplū pedes uoluit la
uare discipulor. Amen.
Qđ ipse &c. In uigilia
pasche. bndictio.
Deus qui de ecce sue
intemerato utero no
uos ipsos pducens eā
uirginitate manente
noua semp ple fecūdat.
fidei spei et caritatis
uos mune repleat et
sue in uos bndictōis
dona infundat. Amen
Et qui hanc sacratis
simā noctem redēpto
ris nři resurrectōe uo
luit illustrare mentes
uřas peccōr tenebris
mūdatas. uirtutū co
piis faciat choruscare
Amen Quo eor qui
modo renati sūt inno
cenciā imitari curetis.
et uascula mētiū uřa
rū exemplo pnciū lu
minū illustretis et cū

bonor opm lampadib
ad huius sponsi thala
mū cuius resurrectōem
celebratis cū prudentib
uirginib intrare possi
tis Amen. Qđ ipse &c.
Bndictio in die pasche
Benedicat uos ops
deus hodierna inter
ueniēte paschali solēpni
tate et ab omi dignet
miseratus defendē praui
tate Amen Et qui ad
eternā unigeniti sui re
surrectōe uos reparat i
ipius aduentū imorta
litatis uos gaudiis ues
tiat Et qui expletis ie
iunior sive dnice passi
onis diebus paschalis
festi gaudia celebratis
ad ea festa que nō sunt
annua sed cōtinua. ipo
opitulāte exultātib ani
mis ueniatis Amē. Qđ
ipse &c. Feria scđa post di

Item pasche Benedictio

Illustret dei filius corda uestra ad credendam sue resurrectionis ueritatem qui dubitancium discipulorum increpare uoluit uanitatem. Amen. Et qui eorum mentes de sua passione ac resurrectione testimoniis legis et prophetarum studuit informare sue legis archana uobis dignetur aperire. Amen. Et interni panis dulcedine refecti manifestius eum cognoscatis et mutuis exhortationibus accensi ardentius eum diligatis. Amen. Quod ipse prestare.

Benedictio feria tercia post pascha

Dei filius qui paschali ostensione uisibilium membrorum suorum de ueritate sue resurrectionis instruxit corda discipulorum sociare uos dignetur compagini membrorum suorum. Amen.

Reficiat uos corpore et sanguine agni paschali qui cum eisdem discipulis refici uoluit sicut mellis et carnibus piscis assi. Amen. Quatenus internam eius dulcedinem et palato cordis degustetis et eam prunis suauiter eructetis. Amen. Quod ipse. Feria quinta post pascha benedictio.

Deus qui tercia manifestatione sue resurrectionis ueritatem uoluit declarare ueram trinitatis fide uos dignetur informare. Amen. Det uobis triduanam filii sui sepulturam ita intelligere ut per trinam salutaris aque misterium de sepulchris uiciorum uos dignetur suscitare. Amen. Ita contineat uos intra unitatem fidei ut nullo

salsmate diuisi ad etne
patrie litus ualeatis
pertrahi. Amen. Qđ ipse
feria quinta post pas
Deus qui cha. Bñđ.
peccatrici conuise
post resurrectionē suā
uoluit apparere. plus
ceret corda urā et grā cō
uersionis et manifes
tacōe ueritatis. Amen
Det uobis intelligē
ciam suam qui pcō
rib; cōuersis donat in
dulgenciā et donorū
celestiū exuberanciā.
Amen Ut et hic accipi
atis grām pro grā et ī
futuro pfrui mereamini
manifeste uisionis ei⁹
glā. Amen. Qđ ipse rē.
Bñdcō feria sexta pt
Det uobis pascha.
dñs de uicijs ad u
tutes transmigrāe qua
tenus ascendētes usq; ad
uerticē monciū qui ele
uatus est sup omēs fide
liter eū ualeatis adorare.
Amen Quatenus medi
atorē dei et hoīm uerū de
ū et uerū hoīem eū non
dubitetis et in assumpto
hoīe ptatem celestiū et
terrestriū a pre accepisse
credatis. Amen Precep
ta sic ope impleatis ut
eū uobiscū sine fine ma
nē senciatis. Amē. Qđ ī
In sabbato post pascha.
Omps dñs Bñdcō
Det uobis spūalis
sabbati ueritatē in tran
quillitate cōsciencie cele
brare. qui eam uoluit
p carnalis sabbi obser
uanciā figurare. Amen
Quatenus dñice sepul
ture simplici corde īuesti
gare studeatis et eiusdē
racōes tam manifestas
quā occultas cū petro et

iohē oūī·

iohāne cōprehendere uale-
atis. Amen Ut dn̄i huc
p eor uestigia incedītis
ad p̄miorum eternorū re-
muneracōem cū eis per-
uenire ualeatis. Amen.
Qd ipse rc̄. In oct' pasche
Deus cui' Bn̄dictio.
Unigenitus hodier-
na die discipulis suis
ianuis clausis dignat'
est apparere sue uos bn̄-
dictōis dono locupleta-
re et celestis uobis reg-
ni ianuā digneť aperire
Amen Et qui ab eorū
pectoribz attactu sui cor-
poris uulnus amputau'
dubietatis cōcedat ut p
fidem qua eū resurrexis-
se creditis. et om̄i delicto-
rū macula careatis. A-
men Et qui eū cū tho-
ma deū et dn̄m creditis
et cernuis uocibus īuo-
catis ab eo et in hoc secu-
lo a malis om̄ibz erui
et in futuro scōr cetibz
asscisci ualeatis. Amen
Qd ipse rc̄. Dn̄ica pri-
ma post oct' pasche. B.
Protegat uos dn̄s
a morsibus lupi
inuisibilis qui aīam
suam posuit pro ouibz
suis. Amen Custodi-
at uos ut nō oberretis
p nebulas heretica pra-
uitatis u'l conatu no-
ui hōis indumento in-
sulmatū spinas here-
tis. Amen Det uobis
intra septa unius oui-
lis fideli mente psiste
q̄tenus ad hērentes sum-
mo pastori ualeatis
ad amenitatē semp ui-
rentis pascue puenire
Amen. Qd ipse rc̄. Dn̄i-
ca scd̄a post oct' pasche.
Det uobis dn̄s lon-
ganimitatē in pe-

gratiacione spiritu qui pu-
sillanimitatem discipulorum
suorum sue resurrectionis pro-
missione voluit conso-
lari. Amen. Et qui eis
post tristiciam promisit
gaudium plenum inter per-
turbaciones eternorum ma-
lorum lucescere faciat in vestris
mentibus serenitatem spiri-
tualium gaudiorum. Amen.
Quatenus nec prosperis
elati nec adversitatibus
fracti gaudium habere
mereamini quod non possit
auferri. Amen. Quod ipse.
Dominica tercia post oct.
Deus qui pasche.
tristiciam disci-
pulorum venturi paracliti pro-
missione voluit exhi-
larare det vobis eiusdem
paracliti donis erudire.
Amen. Et non de peccato
infidelitatis argui. sed
de iusticia fidei qua cer-

dit quod non videtur mere-
amini collaudari. Amen.
Doceat vos idem spiritus
contempto mundi principe
dona veri redemptoris ag-
noscere et eadem annuncian-
do donatorem ipsum clari-
ficare. Amen. Quod ipse re.
Dominica quinta post oct.
Donet vobis pasche
salvator saluti vestre
congrua fiducialiter pos-
tulare et per meditacionem
suam eadem a patre impetra-
re. Amen. Det vobis
hic terrene fidei integritatem
et per visionem suorum intelli-
gere veritatem. Amen.
Quatenus bona invi-
sibilia que hic in enig-
mate diligitis quandoque ma-
nifesta visione capere va-
leatis. Amen. Quod ipse re.
Benedictio in rogacionibus.
Omnipotens deus devocio-
nem vestram dignanter

ĩcendat et sue uobis bñ
dictõis dona cõcedat Am̃
Indulgeat uobis. ma
la om̃ia que gessistis et
tribuat ueniam q̃m ab
eo deposcitis. Am̃ Sicq̃
ieiunij ur̃i et p̃cũ uota
suscipiat ut a uobis ad
uersa om̃ia que peccõrũ
retribucõe mẽamĩ auer
tat et donũ in uobis sp̃s
pacliti infundat. Amen
Qđ ipe ꝛc̃ Bñdcõ ĩ die
Benedi ascẽsionis d̃.
cat uobis om̃ps
deus cuius unigenitus
hodierna die celorũ al
ta penetrauit et uobis
ubi ille est ascendendi
aditũ patefecit. Amen
Concedat ꝓpicius ut
sicut post resurrectõem
suam discipulis uisus est
manifestus ita a uobis
in iudiciũ ueniens uide
at̃ placatus. Amen.

Et qui eũ consedẽ p̃ri
in sua maiestate cre
ditis uobiscũ manẽ
usq̃ in finem sc̃li scđm
suam ꝓmissionẽ sen
ciatis Amen. Qđ ipe
Dñica p̃ma p̃ᵃ ascẽsi
Benedccõm onẽ d̃.
suaꝝ sup̃ uos dñs
ymbrẽ infundat et cla
ritatis sue thesauros
celestes uobis apiat.
Amen Faciat uos do
minus uite eterne pa
rcipe et regni celestis
coheredes. Amen Dig
nam in uobis habita
cioni sp̃us scĩ ĩueniat
ut eius glo'sa maiesta'
placide in ur̃is cordib;
requiescat. Amen. Qđ
In uigilia penthec̃ Bñ
Benedicat dictio.
uobis om̃ps d̃s
ob cuius paclita sp̃us
aduenctũ mẽtes ur̃as

ieiunij obseruātia p̄pa-
tis. et p̄ntem diem so-
lempnib; laudib; ho-
noratis. Amen. Instar
modo renatorū infan-
ciū talentiā habeatis
ut templū sc̄i sp̄s ip̄o
tribuente esse possitis
Atq; idem sp̄us sc̄us
ita uos hodie sua ha-
bitatōe dignos effici-
at ut se uris mentib;
nobiscū p̄petim habi-
taturus infundat. et
pacto uite p̄ntis curri-
culo uos ad celestia re-
gna p̄ducat. Amen. Qd
In die penthecostes Bn.
Deus qui hodier-
na die discipl'orum
mentes sp̄us paracliti i
fusione dignatus est
illustrare faciat uos
sua b̄ndictōe repleri et
eiusdē sp̄us donis exu-
berare. Amen. Ille ig-

ille uos faciat in electiōe nomi
[illegible] nri unanimes concordare

nis qui sup discipulos
apparuit pccōr uror̄
sordes expurget et sui
luminis infusione corda
ura perlustret. Amen.
Quiq; dignatus est
diuersitatem linguarum in
unius fidei cōfessione
adunare in eadem fa-
ciat uos fide pseuerare
et p hanc ad speciem puri
peruenire. Amen. Qd ip̄e.
Fia scda post penthecost
Omnipotens deus qui Bn.
uos ad cōpletio-
nē dierū penthecostes
dignatus est p̄ducere ip̄e
uos dignetur sua bene-
dictōe p̄fundere. Amen
Concedat mētes uras
sp̄m scm̄ illuminare et i
oēm fidei ueritatē p̄du-
cere. Amen. Quatenus
eū diligentes et sermo-
nē eius seruātes sp̄us
paraclitus nob... in eter-

nu faciat esse felices. Amen. Qd ipse etc.

feria tercia post penthec. Bnd.

Deus qui aplos xpi filij sui eius recessu quasi orphanos sacro aduentu sps sancti reddidit consolatos ipso uos semp inhabitare ab omni malicia faciat alienos. Amen. Et qui eos crismate ditauit diuinarum linguarum uos dicet gracia cunctarum uirtutum. Ame. Ut hic unanimes uno ore honorificetis deum et cum ipsis perciatis ad regna celorum. Ame. Qd

Dnica in oct. penthec.

Benedicat Bndictio uobis qui cuncta ex nichilo creauit et uobis in baptismate per spm scm remissionem oim pctorum tribuit. Amen. Quique eundem spm in igneis linguis discipulis eius dedit ipsius illustratone corda uira perlustret atque in sui amorem iugiter accendat. Quatenus eius dono a cunctis uicijs emundati ipsius opitulatione ab omib; aduersitatib; defensi templum illius effici mereamini. Ame. Qd

De sca trinitate Bnd.

Omps trinitas unus et uerus deus pr et filius et sps scs det uobis se desiderare feliciter. agnoscere ueraciter. diligere sinceriter. Amen. Equalitate atque incommutabilitate sue essencie ita uris mentibus infigat ut ab ea nunq uos quibuscunque fantasijs aberrare pmittat. Amen. Sicque uos in sua fide et caritate p

seueritate cōcedat· ut per
eam postmodū ad suā
manifestacōem uisionē
q̄ illuminabilē introducat·
ducat· Amen· Qd̄ ipse tē

De uenerabili sacrāmē

Dn̄s ihs qui tē Bn̄·
sui corporis et san
guis sacramentū i me
moriā suor̄ instituit
mirabiliū ipse uos cus
todiat ip̄petuū· Amen·

Eius q̄ fortitudīe ad
montē dei ubi sempit
nū est gaudiū post in
neris huius terminū
p̄sperū habeatis acces
sum et eternū habita
clm qd̄ diligentib; deū
est ante secula p̄paratū
Amen· Qd̄ ipse tē Dōt
pima post oct penthec·

Deus qui purpura
tū diuitē pro sua
cōtempnauit iniquita
te· et mendicū lazarū
p̄petua remunerauit feli
citate sua uos bn̄dictōe
repleat et faciat feruen
tes existē in elemosina
rū largitione· Amen

Ut audientes penas
diuitis et glām lazari
paup̄is nō uos extolla
tis in rebus sup̄fluis s;
faciatis amicos paup̄es
de facultatib; uris qui
uos post mortē recipiāt
in celis Amen Sicq; ui
ta uīa custodiat a dn̄o
ut nō cū diuite purpura
to sepeliamī in inferno
sed in sinu abrahe recipi
amī cū paup̄e lazaro· A
men· Qd̄ ipse tē Dn̄ica
scda post oct penthecost

Deus et homo Bn̄d
xp̄s qui fecit cenā
magnā idest sacietatē
eterne btitudinis p̄para
uit electis, faciat uos dig
nos existē uocacōis sue

miseracōis et bñdictōis
Amen Ut qui p fidem
et grām baptismatis in
eo creditis uitam et mo
res urōs bonis opibus
usqꝫ in finem exornetis
Amen Ut audita seruo
rū xpi et pdicator uoca
tione omni scī sublata
pturbacōe feliciter ua
leatis gustare cenam ce
lestis patrie. Amen. Orō

Dñica tercia post oct penthec.

Medicus animarū xpus qui
pctores nō solum recipe
sed etiam cū illis uoluit
māducare pctor urōr
sordes sua bñdictōe dig
netur abolere ut ad ipm
bonis opibꝫ ualeatis
appinquare. Amē Qui
ꝗ nouagita nouem
oues reliquit in celo et
unā que perierat p na
tiuitatē suam uenit q
re in mūdo tali uos mu
niat suffragio ut ipsi
placeatis digno serui
cio. Amen Ut dragma
que pdita est adā pec
cante in paradiso di
uine īcarnacōis īueni
atur misterio et de uo
bis post mortē angeli
gaudiū habeant in ce
lo et uos exultetis eo
rū sociati collegio Am.
Orō ipe re.

Dñica qnta post oct penthec Bñd.

Pater urē misericor
qui pro nobis ī
mūdū misit filiū suū
faciat uos misericordes
esse in ipm ut nunc
et in futuro pcipiatis
misedie et benedictōis
suffragiū. Amē Con
cedat uos sapienter iu
dicare et nullū uelle
condēpnare ut et pri
mis urīs qui in uos

peccauerūt studeatis di-
mictē et pro elemosina
rū largicione pccōrū ue-
niā possitis obtinere.
Amen Totius trabē
malicie et odiū inui-
die ab oculis auferat
et fraterna caritate cor-
uīm accendat ut illuc
perueniatis ubi deus ca-
ritas sine fine regnat
Qđ ipe ꝛc. Dñica qnta
post penthec̄ Bñdāo
Deus qui p suos pis-
catores idest doc-
tores eccle nos ad litus
et btitudinē quietis et-
ne uoluit pducere sua
nos bndictione digne-
tur ditare et doctrinā
aplice pdicacōis ī uris
mentib; faciat pmanē.
Amen In pma ecclesia
nos ab omī prauitate
defendat et in futura
iustorū cōgregacōe q̄si

ydoneos pisces ad [illegible]osiu
salutis eterne pducat.
Amen Ut cū btō petro
nrō pastore tui dñs uos
quasi oues suas uolu-
it cōmendare ad pr̄iā
celestem possitis perue-
nire. Amen. Qđ ipe ꝛc.
Dñica sexta post pen
Xpus fons tē Bñd
Misericordie qui tur-
bam quā docuerat et
sanauerat uoluit pascē.
dono sue benedictōis
et salutis uos dignet̄
ditare et ne in hoc se-
culo deficiatis tpali et
spūali alimento refi-
cere Et sicut eadem
turba septem panib;
et duob; piscib; suffi-
cienter est refecta ita
nos semp septiformis
custodiat gr̄a et cōfir-
met aplōr et euan-
gelistarū doctrina. A-

men Sicut ab infirmi-
tate animi sanari et doc-
trina spirituali imbui ut
fragmentis domini recipien-
dis dignum inveniamur. Amen
Quod ipse etc. Dominica septima
post penthecostes
Verus propheta deus et
dominus prophetarum qui corda et
cogitationes cognoscit
omnium faciat vos cavere fal-
sitatem hominum ut sua bene-
dictione confortati possitis
discernere inter bonum et ma-
lum. Amen Sicut vos in-
duat vestimentis iusticie
ut digni efficiamini sanctorum
cetibus interesse. Amen Quo-
modo ei verbis tantum place-
atis sed voluntatem suis
eius adimplentes ad gau-
dia patrie celestis pervenire
valeatis. Amen. Quod ipse.
Dominica octava post penth
Deus omnipotens Benedictio.
qui omnes divicias
habet in sua potestate et di-
tat angelos in celo sua
sapientia et dilectione ipse
vos benedicendo divites
faciat in terra spiritualibus
diviciis fide spe et carita-
te. Amen Concedatque
vobis ita sapienter dis-
pensare bona omnia que
ipso donante accepistis.
ut laus et merces vobis
maneat in iudicio fu-
ture retributionis. Amen
Ut pauperibus elemo-
sinas tribuendo in pre-
senti vita christo miserante
deleantur peccata vestra et
ab ipsis recipi mereamini
in eterna gloria. Amen.
Quod ipse etc. Dominica nona
post penthecost.
Dominus noster ihesus christus qui pro
affectu compassionis hu-
mane appropinquans iherusalem
super habitatores illius
voluit flere tribuat vo-

bis ita pc̄ta nr̄a deplo-
rare ut cōsolationē sue
bn̄dictōis uobis digne
q̄ impetri. Amen Qui
q̄ potencie sue ām̄ira
bili signo uēdentes et
ementes om̄es eiecit de
templo faciat uos ydo-
neos existē in conspectu
suo ut om̄i uēm sit illi
acceptabilis deṗcatio.
Amen Quatenus pre-
cepta et doctrinā eius
adipleatis et appinqn̄-
te die iudicij consortes
efficiamū regni celestis
Amen. Qd ipse .rc̄. Dn̄i
ca decima pt̄ oct̄ penth.
Deus qui pro pc̄to-
ribꝫ uenit in mū-
dū et iustificauit hūilē
publicanū cōdēpnauit
q̄ phariseū supbū tbu-
at uobis bn̄dictōis do-
nū et absoluat a vincu-
lis pc̄tor. Amen Sicq̄

uobis ṗpicius et placat᷒
in hora obitus nr̄i et in
die iudicij cui placuit
hūilitas et confessio pub-
licani. Amen Ut sicut
hijs publicanus diuina
miseratiōe iustificatus re-
uersus est ad domū suā
ita uos ṗ hūilitatē exal-
tati perueniatis ad celestē
gl'am. Amen. Qd ipse .rc̄.
Dn̄ica xi post oct̄ pēth.
Redemptoris Bn̄dictio
Dn̄i ihu xp̄i bn̄dicti-
onibꝫ repleamū qui uir-
tute admirabili surdos
fecit audire et mutos lo-
qui. Amen Aures uestre
apte sit̄ ad audienda ip-
sius mandata et semper
lingua nr̄a eius ṗnūci-
et preconia. Amen Ut
digito suo dona spūs sc̄i
uobis infundat et spūto
sue sapiencie mētes uēas
adimpleat. Amē. Qd ipse.

Dnica xii post oct pen
Benedictionis thec Bnd.
B sue oculos xps sup
nos dignetur apire et be
atos nos faciat misterio
diuinitatis et humanitatis
sue quē reges et ꝓphe uo
luerūt uidere. Amē Et
qui est trinus in ꝑsonis
deitatis accendat in uob
spm sui amoris ut eū ex
omnib; animi ꝓcordijs et
primū uēm sicut uos di
ligatis. Amen Quiq; sa
maritanus id est custos
humani generis dignat'
est existere et sanciū īfun
dendo oleū et uinū curare
uino potentie et oleo mi
sedie pcta uēa dignetur
abolere. Amen. Qd ipe.

Dnica xiii post oct pen
Omnips ds thec Bnd.
O qui decem uiros ad
se clamātes mūdauit a
lepra omīa uēa sua vn
dictōe deleat pcta et fa
cinora. Amen Faciat
uos deuotos pmanē ī
unitate sue sancte ecce
ut ei semp de donis suis
studeatis grās referre.
Amen Quatenus sur
gentes ad bonā opati
onē sic eatis de uirtute
ad uirtutem ut deū deo
rū uideatis in ihrlm ce
lestem. Amen. Qd ipe.

Dnica xiiii post oct pē
Conditor thecostes
C eli et terre dns do
cius creature ita uos
faciat sibi seruire ut
cupiditatē mām̄one
ualeatis cōtempnē et
ei ualeatis adherere. A
men Sicq; corpa uēa
indumēto tpali et cibo
enutriat ut mētes spū
ali dulcedine reficiat.
Amen Quatenus reg
nū dei et iusticiā eius

primū querere studeatis
et ab ipso que necessari
a uobis sunt hic et in
futuro percipiatis. Amē
Qd ipse rc̄ Dñica xvi pt
oct penthec̄ Bndictio
Deus qui filium ui
due delatū extra
portā uoluit suscitare
portas corporis uři sua
muniat benedictione
et defendat ab īmicorꝫ
oīm uisibiliū et īuisi
biliū incursione. Amē
Et sicut tūc illū iuue
nē misericordia motus re
duxit ad uitam sic uos
mortuos pcc̄o reuocet
ad suam grām et tribu
at ꝑ penitenciā pcc̄orꝫ
ueniam. Amen Ut ꝑ
pheta magnus q̄ sua
incarnacōe uisitauit
genus humanū faciat
uos relinqre uiā uicio
rū. et sequi semitā uir

tutū ut in resurrectione
iustorꝫ gaudia optinea
tis polorꝫ. Amē Qd ipe.
Dñica xvii pt oct pen
Salus et thec̄ Bnd.
medicus aīarꝫ ihs
qui in domo principis
phiseorꝫ ydropicū dig
natus est curare emun
det uos a cupiditate to
cius auaricie faciatqꝫ
stude̊ diuicijs bndictōis
sue. Amen Quiqꝫ uos ad
nupcias scē ecclie sue uo
luit īuitare semꝑ ad supi
orē locū cū bonis opibus
faciat ascende̊. Amen Ut
recūbentes in nouissimo
hūilitatis loco. digni ex
istatis amici uocabulo
et semꝑ exaltari mereami
dn̄o. Amen. Qd ipe. rc̄.
Dñica xviii post oct pen
Deus qui thec̄ Bnd
est dn̄s dauid ante
secula a patre genitus.

er filius dauid in fine te-
porū ex uirgine natus
semp et ubiqz uobis sit
ꝓpicius et repleat suis
benedictōib;. Amē Sic
qz faciat nos sua pcep
ta legis scilicet et ewan
gelij mandata obserua
re ut post obitū in cathe
dra btitudinis sue possi
tis residē. Amen Ipsū
etiam in suo iudicio in
ueniatis piū iudicem
et fortissimū adiutorē
quē cotidie īuocatis do
minū et magistrū ⁊ dul
cissimū prēm. Amē. Qđ

Dñica xviii post pen
Omips uis ther. Bnd.
qui paliticū cura
uit iacentem in lecto aī
mas uras emūdet ab
omī delicto et protegat
sue bndictōis auxilio.
Amen Quiqz solus pt
hominib; pctā dimittere
ab omib; uos pctīs dig
net absoluē sanctissiā
miseratōe. Amē Quod
sicut idem paliticus sa
nus effectus reuersus ē
in domū suam ita uos
mūdati et ydonei pue
niatis ad celestem pa
triam. Amen. Qđ ipe.

Dñica xix post pēthe
Pater omips ē Bn.
rex celoꝝ qui p in
carnacōis sue mister
iū nupcias fecit filio
suo p fidem rectam et
p dilectionē et bndicti
onem uos coniugat eidē
dño nr̄o ihu xpo. Am.
Sicqz aplor et ꝓpha
rū suoꝝ nos faciat p
dicationē attendē. ut
ad prandiū mense ip
sius inuitati aīas ues
tras ueste nupciali stu
deatis adornare. Amē.
Et qui in scā dei ecclia

iam uocati estis p fidē
sic ad paucor̄ puenia-
tis electionē ut cū ipis
īpleatis patriā celestē.
Amen. Qđ ipse. R̄. Dōi
xx post penthec̄ Bene
Deus qui si dictio
lūū reguli p diui-
tatis sue uirtutem abs-
qz p̄ntia corpali reuo-
cauit de īfirmitate ad
sanitatē aīarū uřarū
curet egritudinē largi-
endo uobis suam bene-
dictōem. Amen Sem-
pqz uobis in adiutori-
um sit p̄ntia sue diui-
nitatis qui eius signa
et pdigia uidentes fir-
miter creditis. Amen
Quatenus sic uos
septiformis sp̄s sc̄ī re-
pleat gr̄a ut ore et cor-
de eū laudetis p omnia
tempa. Amen. Qđ ipe.
Dn̄ica xxi post penth.

Deus et homo rex
celestis gl̄e sic uo-
biscū seruus suus in die
iudicij digneť racionē
ponē. ut eū benedictōis
sue largitate misericor-
dē iudicem et piū conso-
latorē possitis īuenire
Amen Decem milia ta-
lenta scilicet grauia et
multa oīa uobis mise-
ricorditer dimittat pec-
cata et a tortoribz et in-
ferni pena uos eripiat
sua pietate largissima
Amen Ita uos faciat
alior̄ qui in uos pecca-
uerūt de cordibz ur̄is
dimittē minora pc̄ca.
ut et ipe dimittat uo-
bis maiora et pducat
ad celestis uite gaudia
Amen. Qđ ipe rē. Dōi
xxii post penthec̄ Bn̄
Magister uerax dōn̄
xp̄s consilii et pru

dencia fidelium sua nos
benedictione faciat supa
re insidias inimicorum omnium
quemadmodum ipse deuitat
yp ocrisim phariseorum.
Amen Talesque uos in
suo seruicio concedat p
manere ut denarium lega
lis obseruacionis et ewan
gelice iussionis ipsi do
mino nostro ihesu christo ua
leatis reddere. Amen Sic
que idem omnipotens custodi
at subscripcione et im
pressione ymaginis sue
ut hic et in futuro sem
per uos eius maiestas de
fendat et protegat pietas
Amen. Quod ipse etc. Dominica
xxiiii post penthecostes. Benedictio.

Factor omnium
bonorum et resusci
tator mortuorum deus qui
filiam principis pergens
resuscitare prius fimbri
am tangentem a pluri

sanguinis uoluit sanare
ab omni inquinamento
uos dignetur purgare
et dona benedictionis ui
uificare. Amen Ani
mas uestras per bona o
pera et penitencie me
dicamenta ad uitam re
ducat et respecti sue mi
sericordie per fidem ueram quam
habetis semper custodi
at. Amen Tribuatque
uobis salubriter celes
ti benedictione uiuere qui
in hoc seculo placuit
et mortuis uitam reddere
et infirmis congruam
sanitatem concedere.
Amen. Quod ipse etc.
Benedictio in dedicatione

Benedicat ecclesie
et custodiat uos
omnipotens dominus domum que
hanc sui luminis presencia
illustrare atque sue pie
tatis oculos super eam

die ac nocte dignetur aperi-
re. Amen Concedatque
propicius ut omnes qui ad
dedicacionem huius ba-
silice deuote conuenistis
intercedente beato iohanne
apostolo et euangelista uel
patrono huius ecclesie. Et
ceteris sanctis suis quo-
rum reliquie hic pio ue-
nerantur amore uobis-
cum hinc ueniam peccatorum
uestrorum reportare ualea-
tis. Amen Quatenus
eorum interuentu ipsum tem-
plum sancti spiritus in quo sancta
deus trinitas iugiter ha-
bitare dignetur
efficiamini et post
huius uite labentis ex-
cursum ad gaudia eterna
feliciter peruenire merea-
mini. Amen. Quod ipse etc.

In conuersione sancti pauli Benedictio.

Deus qui
gratia sua saulum ex
persecutorem fecit paulum ipse
uobis compunctionis pie-
que conuersionis dignetur
impertiri spiritum. Amen.
Quique ei secretorum celes-
tium misteria dignatus
est reuelare ipse uobis
scripturarum suarum abdi-
ta dignetur aperire. Amen.
Et qui ei perseuerantiam
fidei constantiamque in per-
secucionibus inflexibilem
dare dignatus est eius-
dem interuentionibus ues-
tram infirmitatem robora-
re atque munire dignetur.
Amen. Quod ipse etc.

Benedictio in purificacione beate marie.

Omnipotens deus
qui unigenitum su-
um hodierna die in assump-
ta carne in templo uo-
luit presentare benedictionis
sue uos munere fultos. bo-
nis operibus faciat exorna-
ri. Amen Et qui eum ut

legem adīpleret miniſ
triū uoluit efficia legis
mētes urās inſtruat
legis ſue ſpiritalibꝫ do
cumētis. Amen Quo
ci et pro turturibꝫ caſ
titatis ſue muna offer
re ualeatis et ꝑ pullis
columbarū ſpūs ſancti do
nis exuberetis. Amen
Qđ ipe ꝛc̄. De ſcīs petro
et mathia aplis Bnđ.
Deus qui nos ina
plicas tribuit cō
ſiſtere fundamētis bene
dicē nos digneť uꝛōꝛū
aplōꝛ ſuoꝛ illis interce
dentibꝫ meritis. Amen.
Defendat quoqꝫ nos a cūc
tis aplicis aduſis preſi
diis qui nos eoꝛ uolu
it ornari et munerari
exemplis et documētis
Amen Quo ꝑ eoꝛ int
ceſſionē ꝑueniatis ad
eterne ꝑrie hereditatē
ꝑ quoꝛ doctrinā tenetis
fidei integritatē. Amen
Qđ ipe ꝛc̄. Bnđ. in ānū
tiacōe btē marie uirğ.
Dns ihc̄ xp̄s qui in
dicioꝛ fine ꝓceſſit
ex uirgine coꝛ urm̄ uir
ginitatis īcoꝛrupte co
rona clarificet. Amen.
Ut qui nūciante an
gelo uirginis ingreſſus
eſt uterū. eius nos mi
nifterij et inſtruat et
muniat ſacramentū.
Amen Quiqꝫ hodie ū
ginis cōceptionē deuo
tiſſime celebratis ad
natiuitatē nrī redemp
toꝛis exultātibꝫ aīmis
et mūdo coꝛde ꝑuenia
tis. Amen. Qđ ipe ꝛc̄.
Bndictio de eodē feſto
Deus qui ꝑ btē ma
rie uirginis ꝑtū
genus humanū digna
tus eſt redimē ſua nos

¶ annunciacionis

dignetur benedictione locupletare. Amen. Quique semper et ubique providentia senciatis ex cuius intemerato utero auctorem uite suscipere meruistis. Amen. Et qui ad eius celebrandam festiuitatem hodierna die deuotis mentibus conuenistis spiritalium gaudiorum et eternorum premiorum uobiscum munera reportetis. Amen. Quod ipse. Benedictio

in inuencione sancte crucis.

Benedicat uobis omnipotens deus qui per unigeniti sui ihesu christi domini nostri passionem et crucis patibulum genus redemit humanum. Amen. Concedatque uobis ut cum omnibus sanctis que sit eiusdem crucis longitudo latitudo sublimitas et profundum mente deuota comprehendere possitis. Amen. Quatenus uosmetipsos abnegando crucemque gestando ita in presentis uite stadio redemptorem nostrum possitis sequi ut ei inter choros angelorum post obitum mereamini adiungi. Amen. Quod ipse.

Sanctorum geruasii et prothasii

Deus cuius sunt Benedictio. dicioni subiecta sunt cuncta quique dedit uobis sanctorum martirum suorum geruasii et prothasii gloriosa solempnia celebrare ipsorum iuuamine repleat uos omnium bonarum uirtutum incrementis et sue gratie benedictionis. Amen. Et qui illos dignatus est confortare inter manus persecucium in carcere quoque positis salubre dedit consilium uos sequi faciat eorum exemplum et pul-

llud eterni ad celestis reg-
ni palaciu. Ame. Quiq;
eos sanguis effusione cu
palma martirij ad se vo-
luit puenire uos pmit-
tat sub pedib; uris cal
liditate dni leonis con-
culcare et a tenebris ui-
cioz declinare ad ipsoz
quoq; consorciu feliciter
puenire. Amen. Qd ipe.
Bndictio de sancto iohe
Benedicat baptista
B uobis omps deus
bti iohis baptiste interces-
sione cuius hodie solep-
nia colitis pcinia sen
ciatis. Amen Illius op-
tentu ab omib; aduersis
tueamini. et bonis omib;
pfruamini. qui aduentu
redemptoris mundi nec-
du natus cognouit. ma
tris sterilitatem nascen-
do abstulit patris lin
guā natus absoluit. A

men Quatenus ipsius
agni quē ille digito os-
tendit cui immolacione
estis redempti ita uirtu-
tu lanis uestiri et inno
cenciā ualeatis imitari
ut ei in eterne pacis
felicitate possitis adiun
gi. Amen. Qd ipe. re.
De scis aplis petro et
Benedicat paulo.
B uobis omps deus
qui uobis bti petri salu
berrima cōfessione in
ecclesiastice fidei funda
uit soliditate. Amen.
Et quos bti pauli sac-
tissima instruxit pdicaci
one sua tueatur gratissi-
ma defensione. Amen.
Quatenus petrus cla
ue paulus sermone u
triusq; intercessio ad il
lam certā uos patriā
introducat ad qua illi
alter cruce alter gladio

hodierna die meruerũt
peruenire. Amen. Qđ ipe.

Marie magdalene Be

Benedicat nedictio nos dñs p meritũ bte marie magdalene pregatrix assidue. Amen Quiq ab ea septem eiecit demonia uobis tribuat dona spiritualia. Amen. Qđ ipe.

Ad vincula sci petri Be

Deus qui nedictio aplm petrũ eduxit de carcē. eruat nos de morte et vindicat in pace. Amen Quem secutus est fide et nõie soluat nos clemens a crimine perpetua miseratione. Amen Sicq uobis in auxiliũ salus oĩm. et petrus qui est pastor ouiũ custodiat gregem sibi a xpo comissũ. Amen. Qđ ipe. &c.

In inuencõe sci stephani.

Cui dilecti prthomirtiris stephani meritis nos dñs deuiare dignetur ab oĩm malorū ipedimētis. Amen Cuius corpis hodie in ris colitis inuētionē aquirat uobis celestis dextere vndictionē. Amen. Quiq sui tumuli fragrācia septuaginta triũ corpa reddidit sani uos faciat suis precibz odore pfrui celestis regni. Amen. Qđ ipe. &c.

De sco laurentio. Benedictio.

Tribuat nob dñs atemptaciõm carnaliũ intentiua deuicere qui bto laurentio dedit assanciũ flāmarū tormenta supare. Amē Det uobis in bono ope pseuerātiā qui ei dedit in passione con

stanciā. Amen Quate-
nus cū eo eterna solemp-
nia celebrare ualeatis
qui solempne passionis
eius diem annua deuo-
tione recolitis Amen.
Qd ipse ꝑ. In assūpcione
sancte marie Bndco
Deus qui btām uir-
ginē mariā dn̄i nostri
ihu xp̄i gloriosissimā geni-
tricem hodierna die ad
celos uoluit euocare et
sup choros angelorū su-
blimiter exaltare. sue uos
bndictionis gr̄a p intercessi-
onem eius et merita dig-
net taliter ditare qua-
liter a uicijs ad uirtutem
mereamini trāsmigrare.
Amen Concedatqꝫ uo-
bis in hoc sclo sic fide
uigere spe gaudē et ca-
ritate pollere castitatis
iugiter eminēcia fulgu-
re et humilitatis etiā ex-
cellentia splendere quo
ipsi p omnia bonis ope-
ribus adornati ualea-
tis placere. Amen Fa-
ciatqꝫ uos omnia p̄teri-
ta flagicia et facinora
ita die noctuqꝫ gemiti-
bꝫ et fletibꝫ expiare p̄-
sencia et futura tā sa-
lubriter euitare qua-
tenus cū ipsa possitis
eternalit in celestibus
exultare. Amen. Qd ipse.
De sco augustino Bn̄.
Instruat dn̄s corda
ura fidei sue uerita-
te qui btīn augustinū
clarē fecit catholice doc-
trine ubertate. Amen
Det uobis hereticorū p̄-
uitate nō decipi qui cor-
pis sui mēbris nos uo-
luit sociari. Amen.
Quatenus eundē eg̃-
gui doctorem sic eum
ducem habeatis in uia

ut eũ sociũ m'eamũ ha
bere in patria. Amen.
Oõ ipse rc. De sco iohe
baptista. Bñdcõ
Deus qui nos btĩ
iohis baptiste cõcedit
solempnia frequẽtare
tribuat nobis et eadẽ
deuotis mentib; celeb'
re et sue bñdictõis do
na pcipe. Amen. Et
qui pro legis eius pre
conio carceralib; est re
trusus in tenebris int'
cessione sua a tenebro
soz opri nos liberet i
cẽtiuis. Amen. Et qui
pro ueritate que deus
est. caput nõ est cũcta
tus amittere suo int'
uentu ad caput nrm
qd xps est nos faciat
puenire. Amen. Oõ ipse.
In natiuitate bte ma
Omips ds rie uirg.
sua nos digner'

pcetõe bndicere qui uos
ad cõmẽoracõem beate
marie uirginis fecit cõ
uenire. qui hũc diem p
natiuitate bte marie
fecit clarescẽ Et qui p
eam filiũ suũ uoluit
nasci eius intercessiõe ab
omi nos faciat aduersi
tate defendi. Amẽ Quo
in pnti eius meritis et
pcib; adiuti sempitna
ualeatis gratãter felici
tate pfrui. Amen. Oõ.
De omnib; scis. Bñdcõ
Benedicat nos ops
deus bndictõe ppe
tua qui oim nobis scõ
rũ tribuit celebrare sol
lempnia. Amen Et q
rũ in terris celebratis t'
uphũ in celesti btitudie
m'eamũ habere cõsorci
ũ. Amen Quo eoz in
tercessione a pntibus
malis liberati cũ eisdẽ

ualeatis eterna hereditate
pfrui. Amen. Qđ ip̄e ic.

De sancto martino B.

Maiestas sūme trini
tatis cuius uirtute
btūs martinus tres re
suscitauit mortuos ab
eterna morte nos preser
uare digneť. Amen Et
grā sc̄i sp̄us qui ut glob'
igneus apparuit sup ca
put eius p qđ diuina bo
nitas plane patefecit
ipm̄ equalis meriti fore
cū aplis nobis in ppetu
uita donetur. Amen Ut
ipius intuentu qui sic
munerū ipleuit cōfesso
rū ut nec martirū pal
mā amitteret. eorū cōsor
ciū acquiratis p diuine
donū pietatis. Amē. Qđ
ipe ic. De sancto mar
tino. Benedictio.
Conferat nobis do
minus uiscera sincē ca
ritatis qui btm̄ marti-
nū exuberare fecit opi
bz pietatis. Amen Et
qui eū in vniuersis fecit
chorusc are miraculis
uos illustrē faciat bo
norū opm cōplemētis
Amen Quaten' illuc
eū sequi mereamini p uiā
regiam quo ille uos p̄
cessit p uiā artā et ar
duam. Amen. Qđ ipe ic.

De sancto andrea. Bn.

Det uobis dn̄s gliā
crucis agnoscē q̄
btūs andreas nō timu
it p̄dicare. Amen Qua
tenus misteriū eiusdē
crucis teneatis in fide et
eidē uos cōformetis in
ope. Amen Sicq3 ei p
seuerāter hereatis ut
cū btō andrea hoc ma
re magnū crucis uehi
culo absq3 naufragio
transeatis. Amē Qđ.

De sanctis angelis Benedictio

Deus qui ad salutem nostram angelorum sanctorum suorum utitur ministerio eorum nos muniminis custodia communiat. Amen.

Det nobis mentium puritatem et uigorem corporum castitatem qui eorum electis omnibus repromisit equalitatem. Amen.

Quique illis certissimam sue predestinationis tribuit fiduciam ipse nos fidei. spei. caritatisque perseuerabili uirtute confirmet atque ad eorum beatitudinis societatem perducat. Amen. Quod ipse.

De apostolis Benedictio

Deus qui nobis in apostolicis tribuit consistere fundamentis. benedicere nos dignetur beatorum apostolorum suorum illis intercedentibus meritis. Amen.

Defendatque nos a cunctis aduersis apostolicis presidiis qui nos eorum uoluit ornari et munerari exemplis et documentis. Amen.

Quo per eorum intercessionem perueniatis ad eterne patrie hereditatem per quorum doctrinam tenetis fidei integritatem. Amen. Quod ipse.

De ewangelistis Benedictio.

Precibus beati .N. ewangeliste super uos dominus copiam sue benedictionis infundat. et cuncta saluti uestre aduersantia a uobis propiciatus excludat. Amen.

Et qui illi concessit predicandi officium. concedat uobis eius in celo semper habere consorcium. Amen.

Quatenus illius salubri doctrina eruditi sic uiuatis in terris ut post hanc uitam creatorem nostrum sine fine laudetis in celis. Amen.

Qd ipe rc. Unius mris
Beati mris bndictō
Bsui ill intercessione
nos dns bndicat et ab
omi malo defendat. Amē
Extendat in nos dexte
ram sue ppiciacōis que
eu suscepit p supplicia p
passionis. Amen Quo
eius in celo meamur habē
consorciu cuius deuotis
mentib; in tra celebratis
triuphu. Amen. Qd ipe.
plurimor mrm Bnd.
Benedicat nos dns
btor mrm suoru ill
[illegible] suffragijs et libet ab
aduersitatib; cunctis Amē
Comendet nos eor in
tercessio glosa [illegible] quoru
in conspcu eius est mors
pciosa. Amen Et sicut
illi p diuersa tormētoru
genera celestis regni sut
sortiti heditatem ita nos
eoru meamur hre cōsorciu
p honor opm exhibicio
ne. Amen. Qd ipe rc.
Unius cōfessoris Bnd.
Omps deus det nob
copiā sue bndicti
onis qui beatum. ill. [illegible]
[illegible]uit uirtute cōfessiōis
Amen Et qui illu fecit
choruscare miraculis
nos exornet bonoru in
crementis. Amen Quo
eius exēplis eruditi et
intcessione muniti. cui
deposicōis diem celebra
tis. ill. possitis in celes
ti regione adiungi Amē.
Qd ipe rc. plurimor cō
Sanctor fessor Bnd.
cōfessor ill meri
tis nos dns faciat bn
dici et contra omia ad
uersa eor intercessione
muniri Amen Eoru
nos faciat suffragio
felices quor festiuita
tis diem celebratis o

uātes Amen Quo eoꝝ
mutātes exempla ad ce
lestia possitis puenire p
missa. Amen. Qđ ipe ꝑ

Unius uirgīs Bndictō

Benedicat uos dn̄s
que bt̄e uirgini ...
concessit et decorem
uirginitatis et gl'iam
passionis. Amen Ut
cuius opitulacōe illa
meruit et sexus fragili
tatem et psequētiū rabi
em deuicere uos possitis
et uitioꝝ corpm illecebras
et antiqui hostis machi
namēta supare. Amen
Quo sicut illa fragili
sexu uirile. uisa est cer
tamē adire et post cer
tamen de hostib; trium
phare ita uos in hac
mortalitate uiuētes ua
leatis et antiquū hostē
deuicere et ad celestia
regna pueire Amē. Qđ

Unius uirginis et mr̄is

Deus qui Bndictio
sacris uirginib; ce
tesimi fructus celestia cō
fert pmia uobis mēitis
scē uirginis ill. cū super
na bndictōe diuina cō
ferat gaudia. Amē Et
sicut hec uirgo dn̄i in pa
ce ecclie uirginitatis deco
re meruit pollere sic uos
in odorē suauitatis deo
iugiter castitatis uigore
mēamini reddere Amen.
Quatenus uos salutis
ac leticie uestimēto dn̄s
induat simulq; cū hac
btā uirgine ad celestis
cōuiuij nupcias intro
ducat. Amen. Qđ ipe ꝑ

Plurimaꝝ uirginū Bn.

Omps dn̄s intceden
tib; uirginib; suis
uos dignet benedicē q
de hoste nō solū p uiros
uerū eciam p fēinas uo

luit triumphare. Amen.
Et qui illis voluit cen-
tesimi fructus donum decore
virginitatis et agone mar-
tirii conferre. vos dignetur
et vitiorum squaloribus expur-
gare et virtutum lampa-
dibus exornare Amen.
Quatenus virtutum o-
leo pectorum vestrorum lampa-
des possint repleri ut cum
eis celestis sponsi thala-
mum valeatis ingredi. A-
men. Quod ipse etc. Benedictio
in dedicatione ecclesie
Deus fons et origo
benedictionis vos in hac
domo congregatos pro anni-
versario festo sue dedicati-
onis omni repleat intel-
lectu sacre erudicionis. A-
men Custodiat in vo-
bis fidei integritatem spei
longanimitatem perseve-
rantem usque in finem cum
sancta paciencia carita-
tem. Amen Preces vestras
hic et ubique exaudiat
delicta deleat hostes a-
moveat et per hec festa
anniversaria ad continua
superne ecclesie provocat so-
lempnia. Amen. Quod
ipse prestare etc.

Finis Pontificalis ecclesie beate Marie Traiecten.